VANDAAG

- Knoppel bijt op de valreep van zich af p.2
- Het regent lintjes p.3
- Gouverneur riddert eigen echtgenote p.5
- Short maakt einde aan tijdperk Karpov p.7
- 'Tarief Cas di Sosiego moet omhoog' p.17
- Damrak vriendelijk gestemd p.1?

KNOPPEL
...bye bye...

109E JAARGANG — NO.: 98 WOENSDAG 29 APRIL 1992

AMIGOE

Prekè

Hoge bomen vangen veel lintjes

Hekmatyar aanvaardt alsnog overgangsregeling

Radicalen verliezen in Kabul laatste bolwerk

KABUL - Troepen van het nieuwe interim-bewind in Afghanistan hebben in de nacht van dinsdag op woensdag in Kabul het ministerie van Binnenlandse zaken bestormd en veroverd. Dit gebouw was het laatst overgebleven bolwerk van de fundamentalistische Hezb-i-Islami van Gulbuddin Hekmatyar die zich tegen de nieuwe coalitie-regering heeft gekeerd.

De regeringseenheden stonden onder bevel van Mujaheddin-leider Ahmad Shah Massud, die is aangewezen om in de voorlopige regering minister van Defensie te worden. Volgens bewakers bij de poort van het ministerie zijn zeventig tot 120 Hezb-strijders gevangen genomen. De manschappen van Hekmatyar hadden het gebouw zaterdag bezet toen de diverse rebellengroepen strategische posities innamen in en rond de Afghaanse hoofdstad om de communistische regering tot capitulatie te dwingen.

OPGELAAID

Dinsdag droeg het oude regime de macht over aan de interim-president van de Mujaheddin, Sibghatullah Mojadidi. De inwoners van Kabul begroetten Mojadidi toen hij vanuit Pakistan de stad inreed met een konvooi van tweehonderd voertuigen.

De nieuwe interim-president riep op tot eenheid voor de wederopbouw, maar waarschuwde Hekmatyar en zijn aanhangers dat "deze regering conform de Islamitische wetten maatregelen zal nemen" als hij zijn troepen niet terugstuurt naar de provincie.

Na de ceremoniele machtswisseling laaiden de gevechten in Kabul weer op. Zware artilleriegevechten braken uit bij een brug in het zuiden van de stad en nabij het ministerie van Binnenlandse zaken. De positie van Hekmatyar was al verzwakt nadat maandagnacht de troepen van Massud, commandant van de Jamiat-i-Islam, en een Oezbeekse militie Hekmatyars aanhangers van de Martelarenberg verdreven vanwaar de stad en de luchthaven beschoten kan worden.

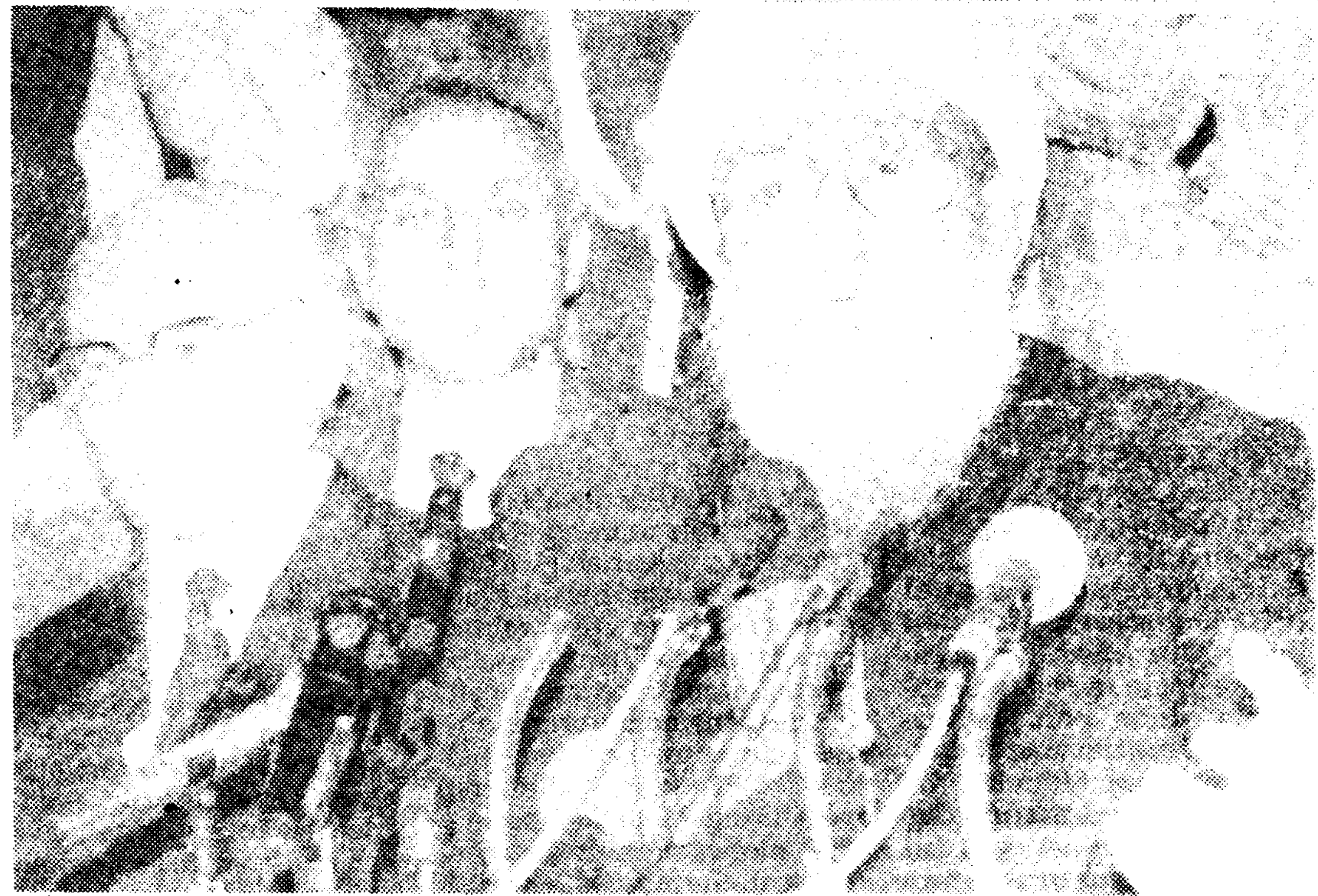
De 51 leden tellende raad die Mojadidi leidt zal twee maanden aanblijven, waarna een regering van het verzet de macht moet overnemen. Jamiat-leider Burhannudin Rabbani zou dan president worden en Massud minister van Defensie, terwijl het premierschap aan de Hezb zou toevallen. Na zes maanden zou een Islamitische raad dan een nieuwe interimregering vormen voor achttien maanden, waarna er verkiezingen worden gehouden.

INSTEMMING

Dit plan werd verworpen door de Hezb en de coalitie van Afghaanse [illegible]organisaties in Iran. Maar dinsdag liet de Hezb weten dat zij Ustad Farid, een 38-jarige commandant uit het noorden, voordraagt als premier. Farid is gevraagd "zo snel mogelijk een regering te vormen, zei Qutbuddin Hilal, leider van de politieke afdeling van de Hezb, op een persconferentie. Maandag had Hekmatyar onder voorbehoud ingestemd met het plan. Het is echter onduidelijk of de overige verzetsbewegingen hebben geaccepteerd.

Interim-president Mojadidi heeft laten weten geen amnestie te zullen verlenen aan de onlangs afgezette president Najibullah. Hij verklaarde dat het Afghaanse volk over het lot van het voormalige staatshoofd dient te beslissen. Najibullah verblijft momenteel in een kantoor van de Verenigde Naties in Kabul waar hij zijn toevlucht heeft genomen na de mislukte vluchtpoging van 16 april.

Machtsoverdracht in Kabul

■ *KABUL - In de Afghaanse hoofdstad heeft verzetsleider Sibghatullah Mojadidi (rechts) de macht overgenomen als interim-president. De machtsoverdracht gebeurde door vice-president Abdul Wahid Sawrobi (links) en de minister van Buitenlandse zaken Abul Wakli (midden) die deel uitmaakten van het door Moskou indertijd geïnstalleerde bewind.*
(AFP-satellietfoto)

Machteloos verzet tegen leger in Lima

■ *LIMA - Peruviaanse soldaten vallen een van de armoebuurten van de hoofdstad Lima binnen maar ondervinden daarbij verzet. Volgens het leger was het de bedoeling dat men in deze buurt een operatiepost vestigde om de guerrilla-activiteiten beter in de gaten te kunnen houden. Hierbij gaat men ervan uit dat de guerrilla in de armoebuurten invloed uitoefent en vandaaruit ook opereert. Bij dit soort leger-operaties kijkt men van legerzijde niet op een arme dode of een dode arme meer of minder.*
(AFP-satellietfoto)

Sympathiestakingen in particuliere sector:

Vandaag nieuwe topper bij Duitse ambtenarenstaking

BONN - Met de uitbreiding van de staking in Duitsland tot de vuilnisophaaldienst en de gezondheidszorg heeft het arbeidsconflict in Duitsland woensdag een nieuw hoogtepunt bereikt. Op de derde dag van de staking legden ook de industrie-arbeiders, onder aanvoering van de grootste Duitse bond IG Metall, korte tijd het werk neer in meer dan honderd bedrijven.

De ambtenarenbond OTV voerde de acties op door het openbaar vervoer in Frankfurt plat te leggen, waardoor ook Duitslands financiële centrum kreeg te kampen met grote verkeersopstoppingen. In de eerste grote staking sinds 1974 trof ook voor het eerst de ziekenhuizen in Munchen en steden langs de Rijn. In vrijwel alle Duitse steden wordt inmiddels het vuil niet meer opgehaald. Dinsdag werd er door 170.000 overheidswerknemers gestaakt.

De werkonderbrekingen in de industrie, waaraan volgens IG Metall, tienduizenden mensen deelnamen vormen een steunverklaring aan de ambtenaren die een loonsverhoging van 9,5 procent eisen.

Testmodel van Stealth vernietigd bij landing

WASHINGTON - Het enige vliegende testmodel van het nieuwe Amerikaanse F-22 Stealth gevechtsvliegtuig is zaterdag vernietigd tijdens een mislukte noodlanding op de luchtmachtbasis Edwards in Californië. Dit heeft de luchtmacht dinsdag bekendgemaakt.

Volgens de Amerikaanse luchtmacht was het grootste gedeelte van de tests inmiddels achter de rug. Niet bekend is of het ongeluk vertraging betekent voor het ruim 110 miljard gulden kostende project van Lockheed, General Dynamics en Boeing om een radar-ontwijkende gevechtsvliegtuig te ontwikkelen voor het jaar 2000.

Er is sprake van uitgebreide schade, die niet zal worden hersteld, zo zei een woordvoerster. De F-22 begon hevig te schudden tijdens het aanvliegen op de landingsbaan, raakte het beton voordat het landingsgestel kon worden uitgeklapt en "gleed enkele duizenden voet door en vloog in brand", aldus de verklaring van de luchtmacht. De piloot liep slechts lichte verwondingen op.

In Belgisch Luik:

Politie in hongerstaking

LUIK - De politie in het Belgische Luik is sinds maandag in hongerstaking gegaan om kracht bij te zetten aan haar looneisen. De Luikse agenten ontvangen gemiddeld 550 gulden minder per maand dan hun collega's in andere steden, zo stelt het gemeenschappelijk vakbondsfront dat de actie ondersteunt.

De actie van de politiemannen heeft er inmiddels toe geleid dat een aantal diensten is gesloten en dat bij sommige divisies op halve kracht wordt gewerkt. Volgens de bonden is de kans niet denkbeeldig dat ook ander gemeentepersoneel tot soortgelijke acties overgaat. Luik zucht al geruime tijd onder bezuinigingsmaatregelen die de stad door het Waalse gewest werden opgelegd nadat de gemeentefinanciën volledig in het ongerede waren geraakt.

LONDEN - John Smith en Bryan Gould zullen gaan uitvechten wie van beiden de nieuwe leider wordt van de Britse Labourparty. Zij waren de enigen die dinsdag voldoende steun kregen van hun mede-parlementariërs om zich kandidaat te kunnen stellen. De derde potentiële kandidaat, Ken Livingstone, viel af bij gebrek aan steun.

ETA-kopstuk aangehouden in Parijs

PARIJS - Een vooraanstaand lid van de Baskische afscheidingsbeweging ETA is dinsdag op het vliegveld Charles-de-Gaulle aan de rand van Parijs gearresteerd toen hij op het punt stond aan boord te gaan van een vliegtuig naar Mexico. Dit is van de zijde van de politie vernomen.

Sabin Euba, van wie men denkt dat hij het brein was achter de zogeheten "revolutionaire belasting" die de ETA afhandig maakt van mogelijke slachtoffers en waarmee ze haar activiteiten financiert, had volgens de politie een vervalst paspoort op zak. Hij is vastgezet op de verdenking dat hij een vals paspoort gebruikte en illegaal in Frankrijk woonde. Dit gebeurde een maand nadat de Franse politie Francisco Mugica Garmendia, het hoofd van de ETA en zijn twee naaste medewerkers had gearresteerd.

Economisch beleid:pragmatisch-sociaal

ANC schrapt rigide ideologische aanpak

JOHANNESBURG - Nationalisatie van de economie is niet langer een doel van het Afrikaans Nationaal congres van Nelson Mandela. Dit blijkt uit een document dat de Zuidafrikaanse anti-apartheidsorganisatie heeft opgesteld ter voorbereiding van een nationale politieke conferentie, die van 28 tot 31 mei in Johannesburg wordt gehouden.

Het woord "socialisme" zoekt men vergeefs in het 56 pagina's tellende document. Gedurende zijn strijd tegen het apartheidsbewind was "socialisme" het credo van het ANC. Tijdens een persconferentie wezen de opstellers van het document op de mogelijkheid dat de tekst wordt aangepast door de circa 770 kaderleden die er tijdens de conferentie over zullen discussiëren.

Pragmatisch benadert het document het vraagstuk van nationalisatie van de economie, wat tientallen jaren een schrikbeeld geweest is voor de blanke minderheid. Elke ideologische benadering van dit thema ontbreekt: bij elke beslissing over nationalisatie, privatisering of het opzetten van ondernemingen waarin staat en particulieren samen deelnemen, moet de staat "flexibel opereren" en niet "volgens een rigide ideologisch kader", aldus het document.

Het ANC ziet ruimte voor "een dynamische particuliere sector", maar kent de staat een beslissende rol toe: zijn eerste verantwoordelijkheid is te voldoen aan "de basisbehoeften" van de bevolking met name in de sectoren gezondheid, onderwijs, sociale bescherming en infrastructuur. In "laatste instantie" moet de staat verantwoordelijk zijn voor "het coördineren, plannen en leiden van de ontwikkeling van de economie naar een model van voortdurende groei", aldus het document.

Landsbemiddelaar springt in

Bond van luchtvaartpersoneel kondigt werkonderbreking aan

WILLEMSTAD — De Nederlands Antilliaanse Bond van Luchtvaart Personeel heeft gisteren tijdens een spoedvergadering met haar leden besloten dat komende maandag een ledenvergadering onder werktijd zal worden gehouden. De werknemers van de ALM willen hiermee hun ongenoegen laten blijken over de vastgelopen cao-onderhandelingen.

Minister van Arbeid Frank Rozendal heeft inmiddels de hulp van de Landsbemiddelaar ingeroepen. Hij acht de situatie serieus en wil voorkomen dat acties het luchtverkeer van ALM lamleggen. De onderhandelingen zitten muurvast. De ALM heeft weliswaar enkele procenten toegegeven, maar zegt niet te kunnen ingaan op de eis van 8,33 procent loons- en vakantietoeslagverhoging. De ALM kampt sinds geruime tijd met ernstige financiële problemen. Enige tijd geleden moest de overheid inspringen om de salarissen aan de ongeveer 1000 werknemers te kunnen uitbetalen. De directie zegt onder de gegeven omstandigheden niet te kunnen voldoen aan de eisen van de NABLP.

Frensel Marchena, voorzitter van de vakbond voor luchtvaartpersoneel, zegt dat de ruim zeshonderd leden erg ontevreden zijn over het beleid dat het ALM-management voert. Tijdens de werkonderbreking maandagmorgen zullen de werknemers lucht kunnen geven aan hun ongerustheid en ongenoegen over het zogenoemde 'wanbeleid'. Voor alles wil de bond voorkomen dat zij de dupe worden van de financiële problemen als gevolg van een tekortschietend management.

Geen krant

WILLEMSTAD — Op Koninginnedag en vrijdag 1 mei (Dag van de Arbeid) **verschijnt de Amigoe niet. Onze eerstvolgende editie** glijdt zaterdag 2 mei bij U in de bus. Wij wensen al onze lezers prettige dagen toe.

Raketten op dorp in Zuid-Libanon

MARJAYOUN - Een dorp in de door Israël ingestelde veiligheidszone in zuid-Libanon is in de nacht van dinsdag op woensdag getroffen door Katjoesja-raketten, zo is in Libanese veiligheidskringen vernomen.

De raketten troffen het dorp Kawkaba in het oosten van deze zone. Daarbij zouden geen slachtoffers zijn gevallen. Geen enkele groep heeft de aanval tot nu toe opgeëist. Maar radicale Islamitische groepen, onder leiding van de pro-Iraanse Hezbollah (Partij van God) hebben uit protest tegen de vredesbesprekingen over het Midden-Oosten hun aanvallen op het Israëlische leger en het door Israël gesteunde Zuidlibanese leger (SLA) in de zone opgevoerd.

Nieuw Joegoslavië erkend door China, Rusland

BELGRADO - Aarzelend gaat de wereld over tot erkenning van de Federale republiek Joegoslavië (FRJ).

Naar het persbureau Tanjug meldde hebben Rusland, China en Canada deze stap inmiddels gezet. Maar de ambassades van Albanië en Tsjechoslowakije in Belgrado spraken tegen dat respectievelijk Tirana en Praag dat ook gedaan hebben. Dit had het persbureau Tanjug eerder gemeld. De leider van de grootste oppositiepartij in Servië heeft geen goed woord over voor het stichten van de FRJ. "Er is geen sprake van een nieuwe staat, maar van een samengaan van twee communistische partijen", zei Vuk Draskovic, de voorman van de Servische beweging voor vernieuwing.

ÑAPA

ÑAPA, DE SPECIALE weekbijlage van de Amigoe verschijnt al vandaag, omdat er morgen (Koninginnedag) en vrijdag (Dag van de Arbeid) geen krant verschijnt. Deze Ñapa staat geheel in het teken van de Dag van de Arbeid en bevat onder meer interviews met oud-vakbondsman Ong A Kwie over remigranten en met Frans van Drie over een onderwijsprojecjt op Aruba.

Abonnees van Amigoe krijgen de tien pagina's tellende bijlage gratis; in de losse verkoop kosten krant en Ñapa samen een gulden.

Rijbaan ingestort

WILLEMSTAD — De rijbaan van de Kaya Seru Mahuma is voor het verkeer afgesloten. Een grote kuil in het wegdek zorgde ervoor dat een deel van de rijbaan instortte. Om die reden is de weg nu voor alle verkeer afgesloten.

Hedenmorgen is personeel van DOW begonnen met de noodzakelijke herstelwerkzaamheden. Weggebruikers wordt verzocht de aangebrachte versperringen te laten staan. Gebruik van de rijbaan kan tot levensgevaarlijke situaties leiden.

■— *De Curaçao Jazz Foundation bestaat uit Rob de Lannooy, Willem Hondius, Willem da Costa Gomez en Stanley Betrian.*

"Don Martina mislukt man"

Knoppel bijt bij vertrek behoorlijk van zich af

WILLEMSTAD —"Actie betekent reactie". Die zin herhaalde de vandaag aftreden minister van justitie, mr. Ivo Knoppel (PNP), gisteren keer op keer. Zijn afscheidspersconferentie werd gekenmerkt door een welles-nietes-situatie: was de kritiek op hem terecht? Of niet? Knoppel meent dat hij gedaan heeft wat hij kon en beschouwt zijn ambtstermijn daarom als geslaagd. "Ik heb getracht veel activiteiten te ondernemen maar deed dat op mijn manier. Dan komt er kritiek. Dat is logisch".

"Ik heb er echter geen moment spijt van dat ik deze functie vier jaar geleden aanvaardde. Het is een vruchtbare tijd gebleken; een ervaring die ik voor geen goud zou willen missen," aldus de ex-minister, die desondanks meldde 'in dit stadium' niet meer beschikbaar te zijn voor een dergelijke publieke functie, hoewel hij achter de schermen wel politiek actief blijft voor de PNP. Dat hij opstapt hoeft niemand te verbazen: toen hij in 1988 aantrad kondigde hij al aan dat het maar voor een beperkte tijd zou zijn. Hij bleef er een jaar langer dan hij gepland had. "Er hebben zich geen problemen of zo met de partij voorgedaan."

Voor enige mensen die hem - en vooral zijn eindverslag voor de Staten - bekritiseerden had hij een fikse veeg uit de pan: voormalig hoofdcommissaris Johan Oldenboom ("hij noemt zich 'hoofdcommissaris buiten dienst', dat spreekt boekdelen voor de man...") ex-chef-staf van de politie tegenwoordig Nos Patria-politicus Frank Willem kregen er van langs. Ook MAN-leider Don Martina noemde hij met naam en toenaam. Over Martina zei Knoppel dat hij door zijn falen als politiek leider een 'bitter mens' is geworden die zich gedraagt als een 'mislukt man'.

De MAN, Oldenboom, Willem - en vele anderen - hebben vrij felle kritiek geuit op Knoppel, wiens beleid, volgens critici, op zijn zachtst gezegd passief was en die weinig of niets gedaan heeft om de toenemende criminaliteit aan te pakken. Knoppel heeft voor - bijna - alles een verklaring: Met Oldenboom - die onlangs naar de kranten een kritsche ingezonden brief stuurde - kon hij onmogelijk werken vandaar dat hij hem verzocht op te stappen nadat hij 3 maanden minister was. Dat gebeurde ook en Oldenboom vertrok met wachtgeld. "Hierna heb ik nooit meer, tot nu weer, wat van Oldenboom gehoord," aldus Knoppel, die meent dat Oldenboom tijdens zijn 10-jarige carrière als hoofdcommissaris aantoonde slecht werk te hebben verricht. Ex-chef staf Willem was niets dan een 'handlanger' van Oldenboom, zei Knoppel die dus ook zijn kritiek verklaarbaar vindt. Don Martina, zei Knoppel op de valrep, is bitter omdat hij veel mensen als politiek leider heeft teleurgesteld, vandaar zijn optreden.

Knoppel, die niet terugkeert naar zijn voormalige advocatenkantoor (Winkel Knoppel Soliana) maar voorlopig 'andere juridische werkzaamheden' gaat doen meent dat de relatie met de politievakbond NAPB goed was tot dat hij met het project kwam tot plaatsing van afgevaardigden van de koninklijke marechaussee op St. Maarten. Dit project dat achteraf een groot succes blijkt, viel bij de vakbond in slechte aarde en sindsdien wil men niets neer van Knoppel hebben. Zo luidt de interpretatie van de vertrekkende minister, die vandaag werd opgevolgd door mr. Susanne Römer, een 33-advocate. "Ik ben blij dat iemand uit de prive-sector deze baan heeft aangedurfd," zei Knoppel over zijn opvolger. "Meer mensen die nu kritiek hebben moeten de handen uit de mouwen steken."

Was Knoppel tijdens de persconferentie behoorlijk defensief vanwege de vele kanttekeningen op zijn beleid, voor de door hem voorgedragen hoofdcommissaris van politie, mr. Fred Wiel, had hij niets dan lof: de meest capabele politie-autoriteit waarmee hij te maken had en een echte professional, die ook in Nederland een uitstekende naam heeft, neldde Knoppel, die meent dat de nieuwe weliswaar haar eigen beleid moet uitstippelen maar dat hij geen reden ziet om Wiel door een ander te vervangen (evenals hij dat men Oldenboom heeft gedaan).

Gevangenis-directeur Teun Miedema werd, op verzoek van Knoppel, als adviseur ter beschikking gesteld van ' de minister van justitie.' De nieuwe bewindsvrouwe zal dus nu moeten beslissen of zij hem aanhoudt of niet, aldus Ivo Knoppel tijdens diens laatste optreden als minister van justitie.

Geen nieuws...

WILLEMSTAD — Geen nieuws is goed nieuws, zeggen ze wel eens. Voor de kranten gaat die stelling niet op en voor de Maduro & Curiel's Bank (MCB) kennelijk evenmin. De MCB wil nieuws, maar dan wel goed nieuws graag.

Dat blijkt althans uit een briefje dat MCB-baas Lio Capriles dezer dagen naar kennissen ('Dear Friend'...) stuurde en waarin hij meedeelt dat de MCB genoodzaakt is de publicatie van haar newsletter te staken, wegens het ontbreken van positief nieuws. Dat blad dat naar alle buitenlandse relaties, zo'n 2500 in totaal, werd verstuurd, verscheen de afgelopen drie jaar onafgebroken elk kwartaal. "Jammergenoeg is het voor ons de laatste tijd bijzonder moeilijk geworden positief nieuws te vergaren om de nieuwsbrief te publiceren," aldus Capriles. Om deze reden, zo geeft hij te kennen, worden suggesties om de publicatie eventueel toch te continueren op prijs [illegible]

CJF verwacht ruim 1600 bezoekers

KLM Holland Jazz Festival wordt jaarlijks evenement

WILLEMSTAD — De Curaçao Jazz Foundation organiseert voor de tweede maal het jaarlijkse KLM Holland Jazz Festival. In het weekeinde van 8 en 9 mei zal in Rust & Burgh mainstreamjazz van Glenn Gaddum, boogie-woogie van Rob Hoeke, swing van The Swinging Strings Plus, Braziliaanse jazz van Alvorado en Latin-Cuban jazz van - klapper op de vuurpijl - Nueva Manteca & Nicky Marrero, te horen zijn.

Met dit programma hoopt de Jazz Foundation het aantal van 1600 bezoekers vorig jaar, verre te overtreffen. Organisatoren Rob de Lannooy, Willem Hondius, Willem da Gosta Gomez, Stanley Betrian en Lourdes Penso willen van het KLM Holland Jazz Festival een jaarlijks terugkerend evenement maken, gezien het grote succes van vorig jaar.

Mei is als vaste maand gekozen in verband met de internationale jazzagenda. Eveneens is het gezelschap verantwoordelijk voor het Curaçao Caribbean Jazz Festival, dat jaarlijks in november wordt gehouden.

Traditiegetrouw opent het festival met een lokale groep. Daar wijkt men dit jaar enigszins van af. Glenn Gaddum is in Suriname geboren. Een muzikale duizendpoot, die met zijn Friends mainstreamjazz ten gehore brengt met het accent op bebop. Na hem treedt Rob Hoeke op, een oude rot in het boogie-woogie vak.

De eerste avond wordt afgesloten met een optreden van Nueva Manteca & Nicky Marrero, dat het klapstuk van de avond beloofd te worden. Nueva Manteca werd opgericht in 1982 en richt zich op de Cubaanse bebop van pioniers als Mario Bauzo, Dizzy Gillespie en Machito. Afro-invloeden worden onder meer ingebracht door drummer Lucas van Merwijk. De op Curaçao geboren persussionist Martin Verdonk heeft het vak geleerd van Carlos Santana, Chaka Khan en Prince. Bassist Boudewijn Lucas staat borg voor het funky-accent. Marrero is een wereldbekende slagwerkspecialist, die naam maakte met Eddy Palmieri en Tito Puente.

De tweede avond, zaterdag 9 mei, wordt geopend door The Swinging Strings Plus. Dit gezelschap brengt swing van snaarinstrumenten in de ruime zin van het woord: gitaar, drum, piano en bas. De Brazilianen staat voor de accordeon, bespeeld wordt door Pierre Schoute. Alvorado verzorgt het tweede optreden en brengt jazz met Braziliaanse invloeden ten gehore. De vocaliste Ana Beck is geboren in Rio de Janeiro. Ook de tweede festivalavond wordt afgesloten door Nueva Manteca.

Kaarten à 25 gulden per avond zijn verkrijgbaar bij Mensing's Caminada, VG, Toko Zuikertuintje, Music House, Van Dorp Eddine, KLM en ITC.

Overigens zal Rob Hoeke op zaterdagmorgen om 10 uur te Rust & Burgh een gratis schoolconcert verzorgen.

Dienst geestelijke gezondheid wil uit GGD-verband

Verkoop Sanatorium en privatisering actiepunten nieuwe vakbond STDSM

WILLEMSTAD — De dienst geestelijke gezondheidszorg, die onder de GGD valt en vijfenveertig werknemers telt, is haar eigen vakbond aan het oprichten. De dienst vreest voor de gevolgen van de aangekondigde privatisering. Voorzitter Frank Francisca: "Dat betekent dat de cliënt moet gaan betalen, wat de welzijnskloof nog gapender maakt." De STDSM heeft een alternatief: los van de GGD als aparte dienst van de overheid verder.

Francisca heeft het gevoel dat de dienst steeds meer terrein verliest. "Wij hebben in de 35 jaar dat wij bestaan nog nooit een eigen stek gehad en worden als een soort ondergeschoven kindje behandeld." De DGG huist nu nog aan de Rembrandtstraat, maar wordt met de aangekondigde verkoop van het Sanatorium per 1 september verdreven.

Het bestuur van het Sehos kondigde deze week aan dat het deze onrendabele afdeling kwijt wil. Per september moet het gebouw leeg opgeleverd worden. In het Sanatorium komen de crisisgevallen van de DGG terecht, die niet in de Caprileskliniek kunnen of hoeven te worden geplaatst. De 25 patiënten, die er liggen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de GGD.

Joan de Windt, PR-vrouw van het Sehos: "Wij hebben al jarenlang gezegd dat we van de psychiatrische zorg af willen." De patiënten worden op contractbasis verzorgd door het Sehos-personeel. Het is niet bekend waar de patiënten naar toe moeten. Wellicht zullen sommigen ondergebracht kunnen worden in Bethesda en de Capriles Kliniek, aldus De Windt.

SANATORIUM

De STDSM verzet zich hevig tegen de verkoop van het Sanatorium, vooral nu het Eilandgebied heeft laten weten geen interesse te tonen voor de aankoop van het gebouw. Francisca: "Wanneer wij eenmaal als vakbond erkend zijn, zal dit een van onze voornaamste actiepunten worden."

Al maanden geleden kondigde het bestuurscollege aan dat de geestelijke gezondheidszorg gedecentraliseerd, geïntegreerd en geprivatiseerd zal worden. Voortrekker van dit proces was de voormalig minister van Volksgezondheid, Stanley Inderson. [illegible]

Privatisering van de geestelijke gezondheidszorg is volgens de STDSM geen oplossing voor de problemen. Er zou een stichting moeten komen waaronder de geestelijke gezondheidszorg valt; cliënten zouden voor de zorg moeten gaan betalen. Francisca: "De overgrote populatie in de GGZ is PP-kaarthouder, wat betekent dat toch de overheid weer moet betalen. Ik zie niet in dat dat het financiële probleem oplost."

Als een grote boze wolk hangt momenteel de korting op de subsidie aan de DGG in de lucht. Het budget zal met ingang van 1992 jaarlijks tien procent worden verminderd. Dat betekent dat het probleem van onderbezetting nog nijpender zal worden, aldus de voorzitter. Nu al blijven tien vacatures onvervuld. Met het snoeien in de begroting zullen wellicht ontslagen vallen.

ONBETAALBAAR

Geestelijke gezondheid is een recht. "Een onbetaalbaar goed, dat niet in privéhanden moet worden gegooid", aldus Francisca. Als de politiek zegt dat het allemaal meen welzijn behartigd moet worden, dan moet zij blijven zorgen voor de zwakken in de samenleving.

Bij de DGG kloppen kinderen met leer- en gedragsstoornissen aan, volwassenen die met levensproblemen kampen, bejaarden met stoornissen, zwakzinnigen die in de Capriles kliniek terecht kunnen, alcoholisten en drugsverslaafden. Dagelijks krijgt de dienst te maken met 'huilende moeders' het niet meer zien zitten door de problemen". Francisca:"De geestelijke nood op dit eiland is hoog. Dat ondervinden wij dagelijks. Daar moét geld voor gevonden worden."

De voorzitter heeft al een idee waar de fondsen vandaan moeten komen. "Als 49 procent van de aandelen van Landsradio Curaçao verkocht worden - als de werknemers het er tenminste mee eens zouden zijn - dan vinden wij dat de opbrengst onder meer voor de geestelijke gezondheidszorg bestemd moet worden."

Twaalf vluchten naar Amerika

Air Aruba gaat tweemaal naar Amsterdam vliegen

WILLEMSTAD — Vanaf volgende week gaat Air Aruba met een tweede vlucht naar Amsterdam beginnen. Eind juni komt daar nog een derde vlucht (via Curaçao) bij. De vluchten naar Miami zijn nu verdubbeld tot zes maal per week, terwijl ook naar Newark zes vliegmogelijkheden per week bestaan. Op beide routes wordt bovendien met een spiksplinternieuwe MD 88 gevlogen.

Momenteel vliegt Air Aruba eenmaal per week Amsterdam - Aruba - Curaçao, en wel op zondag. Donderdag 7 mei begint een tweede vlucht, die de route Amsterdam - Aruba - Amsterdam vliegt. De Arubaanse luchtvaartmaatschappij biedt voor deze lijn goede aansluitingen van en naar Curaçao. De derde vlucht, die eind juni begint en elke maandag plaatsvindt, gaat net als de zondagvlucht via Curaçao.

Air Aruba vliegt dagelijks, behalve zaterdag, van Curaçao via Aruba naar Miami. Naar Newark vliegt zij alleen vanuit Aruba, maar het ligt in de bedoeling om deze lijn in de toekomst weer naar Curaçao door te trekken. Dat was in het verleden ook al zo, maar vanwege de slechte bezetting naar Curaçao werd die lijn toen gestopt. Er zijn volgens Air Aruba echter duidelijke signalen dat meer Amerikanen door willen vliegen naar Curaçao, zodat heropening van dat deel van de lijn sterk overwogen wordt.

In de nieuwe MD 88, die op Amerika vliegt, zijn acht *business class*-stoelen, die nu nog voor de *economy*-passagiers beschikbaar zijn. Air Aruba is echter van plan om spoedig met een *business class*-tarief te komen. Zij zou dan de eerste maatschappij zijn, die *business class* faciliteiten biedt op de vluchten van Curaçao naar Amerika.

De rest van het vluchtschema van Air Aruba kent weinig veranderingen. Eenmaal per week gaat er een vlucht van Aruba naar Sao Paolo en vice versa, er gaan vluchten naar Santo Domingo, naar St. Maarten, Curaçao en Bonaire. Tevens voert de maatschappij vluchten uit van St. Maarten naar Santo Domingo en terug.

Moederdag bazaar

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van Moederdag wordt op vrijdag 1 mei een bazaar gehouden in clubhuis Oleander (Weg naar Welgelegen). Er zal tegen redelijke prijzen van alles te koop zijn, dat als cadeau voor Moederdag geschikt is. De bazaar begint om 10:00 uur en duurt de hele dag tot 18:00 uur. Gedurende die tijd zijn ook de bar en de keuken geopend. De toegang is gratis en er is een deurprijs.

Werkonderbreking bij Antillean Soap wegens problemen met c.a.o.

WILLEMSTAD — Bij de Antillean Soap Company heeft vanmorgen een werkonderbreking plaatsgevonden in verband met een vergadering over de nieuwe c.a.o. De werknemers eisen via hun vakbond CFW (centrale federatie van werknemers) een reële salarisverhoging van zeven procent in plaats van de vier procent die de Antillean Soap biedt.

Gistermiddag reeds wezen de werknemers het c.a.o.-pakket van de directie af. Zij stelden een ultimatum dat vanmorgen om acht uur afliep. Toen zij op dat moment nog niets van de directie gehoord hadden, verzamelden zij zich in het SSK-gebouw om over het pakket te stemmen. De uitkomst daarvan is dat zij zich kunnen vinden in de aangeboden vakantie-uitkering, kerstbonus en eenmalige duurtetoeslag, maar niet in de verhoging van slechts vier procent. Rekening houdend met de gestegen kosten van levensonderhoud menen de werknemers dat zij recht hebben op een verhoging van zeven procent.

Volgens Boy Spencer, voorzitter van de CFW, zullen de bond en de directie spoedig tot een overeenkomst komen, omdat "het maar een klein verschil betreft. En ze kunnen het betalen, want ze maken winst". Spencer is vol vertrouwen dat het hele probleem na het weekeinde opgelost is. Het ligt dan ook in de bedoeling dat de werknemers maandag weer gewoon aan het werk gaan. "Dit was niet meer dan een werkonderbreking om te kunnen vergaderen", aldus Spencer.

Expositie

WILLEMSTAD —Gallery 86 en de dienst culturele zaken organiseren volgende maand een expositie van werken van J. Anemaet. De opening vindt plaats op 8 mei om half 9 's avonds. Anemaet, in 1911 op St. Maarten geboren, heeft in verschillende landen zijn werken tentoongesteld.

Vier auteurs gelauwerd

WILLEMSTAD — Maar liefst vier Antilliaanse auteurs worden dit jaar bedacht met koninklijke onderscheidingen ter gelegenheid van Koninginnedag. Voor twee van hen betekende dat een bevordering: zowel de schrijver S.A. (Tip) Marugg (Curaçao) als de schrijver/dichter G.E. Rosario (Curaçao) werden Officier in de orde van Oranje-Nassau. Eenzelfde onderscheiding was weggelegd voor hun eilandgenoot mr. dr. W.C.J. (Boeli) van Leeuwen. Drs. F.E. (Frank) Martinus Arion (Curaçao) werd Ridder in de orde van Oranje-Nassau.

Commandeur in de orde van Oranje-Nassau werd Statenvoorzitter drs. R.F. McWilliam (Curaçao). Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw: D. Bakhuis, voormalig president van de Raad van Commissarissen van de Centrale Bank (Curaçao).

Officier in de orde van Oranje-Nassau: F. Galarraga, voormalig Hoofd dienst Inspectie der belastingen (Curaçao), zr. P.V.U. Mambi, voormalig overste Zusters van Roosendaal (Curaçao), S.G. Soliana, voormalig vicevoorzitter Staten der Nederlandse Antillen (Bonaire), A.V. Viceisza, zakenman (Curaçao).

Ridder in de orde van Oranje-Nassau: J.F. Anasagasti, voormalig werknemer ALM ('s-Gravenhage), mevr. M.C. Anselma, voormalig subst.-griffier hof van justitie Ned. Antillen en Aruba (Curaçao), F.S. Brito, vakbondsbestuurder (Curaçao), C.A. Homoet, werknemer Isla N.V en sportpromotor (Curaçao),

V.W.P.A. Janssen, r.k. geestelijke, voormalig dir. Katechetisch Centrum (Curaçao). R.M. Koster, voormalig eilandsraadslid Curaçao (Curaçao), H.W. Linkels, hoofd basisschool en correspondent Amigoe (Bonaire), J.M. Marten (Curaçao), P.N. Tromp, ambtenaar eilandgebied Bonaire (Bonaire), B.A. Vlaun, directeur Caribe Lumber Trading (Sint Maarten).

Blij met het lintje...

WILLEMSTAD— De lintjesregen. Vandaag was het weer zover. Een groot aantal mensen ontving , ook op de Antillen en Aruba, een koninklijke onderscheiding ter gelegenheid van Koninginnedag. Op deze foto twee 'kandidaten' na het 'grote moment' en wel Manuel Brazao (links) eigenaar van Cerrito supermarket en schrijver/jurist Boeli van Leeuwen.

VBC hekelt politieke bemoeienis ontslagaanvraag Princess Beach

WILLEMSTAD — De politiek had zich eigenlijk niet moeten bemoeien met de aanvraag van Princess Beach Hotel om 29 werknemers te ontslaan. Een onderneming neemt niet lichtvaardig een beslissing tot een massa-ontslag. Een politicus moet dat begrijpen. Aldus de strekking van een commentaar van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao. Overigens heeft het departement van Arbeid- en Sociale Zaken nog niet besloten over de ontslagaanvraag.

Hiermee reageert de VBC doelgericht op de als bezorgdheid te interpreteren uitlatingen van een niet met name genoemde bewindsman. De VBC heeft begrip voor die bezorgdheid maar denkt dat het eigenlijk niet aan de politiek is om het interne beleid van de directie van een private onderneming te beoordelen. Het is al helemaal onwenselijk dat bestuurders het middel van 'politieke druk' aanwenden om te trachten de ontwikkelingen te beïnvloeden.

Controlleurs van het departement zijn bezig met het interviewen van de met ontslag bedreigde werknemers en het management van Princess Beach. Ook de vakbond Horecaf zal gehoord worden.

ZORGEN

Management-zegsman Albert Vink van Princess Beach Hotel geeft aan dat er niet veel contact is met de vakbond. "Ieder gaat nu een beetje zijn eigen weg, in afwachting van de beslissing." Vakbondsvoorzitter Humprey Mongen moet nog gehoord worden door het departement. Hij zegt wel dat vrijgegeven cijfers van het Curaçao's bureau voor ontwikkeling van het toerisme de nodige zorgen wekken. De Amigoe meldde gisteren dat het toerisme in maart 12 procent achter bleef bij het eilandbezoek in dezelfde maand in het voorafgaande jaar. Overigens bleef het eerste kwartaal van dit jaar slechts 1 procent achter bij de resultaten van het eerste kwartaal van vorig jaar. Wel is het juist dat er sprake is van een tegenvallende maand maart wegens het wegblijven van Venezolanen in verband met negatieve ontwikkelingen in hun land. Mongen wilde op grond van de cijfers niet uitsluiten dat maart een indicatie kan zijn van een tegenvallend zomerseizoen.

Mr Elco Karel, directeur van het departement van Arbeid-en Sociale Zaken heeft nog niet besloten over de ontslagaanvraag van Princess Beach Hotel. Eerst moeten de controleurs hun bevindingen doorspelen aan een interne adviescommissie.

NIET LEUK

De VBC: "Een ontslagaanvraag is voor geen der partijen leuk. Het beste is dan ook om zoiets zo snel doch zorgvuldig mogelijk af te handelen. Alle partijen weten dan waar ze aan toe zijn." De werkgeversorganisatie heeft er vaak voor gepleit dat er zondermeer toestemming voor ontslag gegeven moet kunnen worden in bepaalde gevallen. Dat is onder meer bij noodzakelijke personeelsinkrimping in verband met afnemende bedrijvigheid indien er geen mogelijkheden zijn om deze te overbruggen. Hierbij gaat het om harde bedrijfs-economische redenen. Daarnaast zou ontslag mogelijk moeten zijn als een werknemer niet geschikt is voor de opgedragen werkzaamheden, terwijl er een beter kracht aanwezig is. Ook in het geval de verhoudingen tussen werknemer en werkgever zo vertroebeld zijn dat voortzetting van de arbeidsovereenkomst 'bezwaarlijk' is, zou er een grond moeten zijn voor opzegging van het werkverband.

BOVENTOON

Moraal van het betoog van VBC is dat er bij ontslag objectieve normen gebruikt moeten worden. Het stoort de organisatie dat er nog te vaak emotionele en weinig zakelijke argumenten de boventoon voeren bij de beoordeling van verzoeken voor ontslag.

ALM twee maal per week naar Suriname

WILLEMSTAD — In het nieuwe schema van de ALM, dat per 1 mei van kracht wordt, zijn twee wekelijkse vluchten naar Suriname opgenomen in plaats van de huidige een.

Ingaande 1 mei zijn de vluchten naar Suriname gecombineerd met Guyana en Trinidad & Tobago, zodat er een extra vlucht naar Paramaribo mogelijk werd. Eén vlucht (LM721) vertrekt iedere maandagmiddag om kwart voor zes vanuit Curaçao en komt om tien over negen 's avonds in Paramaribo aan. Dezelfde vlucht vliegt verder naar Georgetown en is terug op Curaçao om half één dinsdagnacht.

Deze vlucht biedt de kooptoeristen de mogelijkheid om dinsdagochtend vroeg hun inkopen te gaan doen. Een ander voordeel van deze vlucht voor de passagiers uit Georgetown of Parmaribo is, dat ze op dinsdagochtend op vluchten naar andere bestemmingen kunnen aansluiten, zoals Miami of Europa.

De tweede vlucht naar Paramaribo (LM723) vertrekt donderdagavond om twintig over elf en vliegt in de nachtelijke uren naar Port of Spain, Georgetown en Paramaribo. Degene die op de terugvlucht vanuit deze bestemmingen vliegt, bereikt Curaçao om vijf over zeven vrijdagochtend. Dus een andere ideale gelegenheid om dezelfde dag hun inkopen te gaan doen of door te reizen naar andere bestemmingen.

In het bijzonder om de kooptoeristen uit Trinidad & Tobago tegemoet te komen, begint de ALM nu met een directe vlucht van en naar Port of Spain (LM701/702) donderdagnacht. Deze vlucht komt om vijf voor zeven in de ochtend op Curaçao aan en de passagiers kunnen de hele dag, donderdag, inkopen doen en kunnen dezelfde avond naar Trinidad & Tobago terugkeren. Zij gaan dan terug op de vlucht (LM723), die gecombineerd is met Georgetown en Paramaribo.

JAMAICA

Rekening houdende met de afnemende markt in Jamaica, maar dat deze bestemming een goede markt is voor de Vrije Zone, zal de ALM één vlucht minder per week naar Kingston uitvoeren. Nu gaat de ALM alleen op woensdag en zaterdag naar Kingston (LM411) vliegen.

Momenteel is de ALM, samen met de Vrije Zone-organisatie, Frezacur, hard bezig met promotie om kooptoeristen vanuit Jamaica hier naar toe te halen.

Wijken zonder stroom

WILLEMSTAD — Door een storing, rond 11 uur vanochtend, in turbine 11 van de KAE zaten verschillende wijken, waaronder Otrobanda en Saliña vanochtend enige tijd zonder electriciteit. De stand-by turbine werd ingezet tot het moment dat de 'echte' weer in werking was gesteld. Dat was rond half één het geval, waarna Kodela stapsgewijs weer begon met de aansluiting. Of dat rond half 2 achter de rug was kon niemand van Kodela of KAE de Amigoe vertellen. Bij Kodela was toen geen woordvoerder aanwezig.

Römer en Statia beëdigd

WILLEMSTAD — De raad van ministers van de Nederlandse Antillen heeft dinsdag de voordracht goedgekeurd van Carmilio Humbertho ('Papa') Statia (67), die door de Bonaireaanse politieke partij UPB (Union Patriotico Bonaireano) is aangewezen als de nieuwe minister van volksgezondheid. Statia is in de jaren '80 al minister geweest.

Statia en de eind vorige week voorgedragen minister van justitie, mr. Suzanne Römer (33) zijn vandaag door de gouverneur beëdigd.

Door de aanwijzing van Statia en Römer is het kabinet weer compleet. Dat was vanaf 24 maart niet het geval. Op die datum trok de politieke partij-combinatie SI/FOL zich uit de regeringscoalitie terug vanwege "onoverkomelijke meningsverschillen" met de PNP.

De twee indertijd door SI/FOL aangewezen ministers van volksgezondheid (Stanley Inderson) en die van arbeid en sociale zaken (Eithel Pietersz), traden enige tijd later af. Daar ook minister Ivo Knoppel te kennen had gegeven zijn functie te zullen neerleggen, moesten in het kabinet drie nieuwe personen worden aangewezen.

Ook in het Curacaose bestuurscollege moesten twee nieuwe gedeputeerden worden benoemd op posten, die door SI/FOL-functionarissen waren bekleed.

De PNP ging, ten aanzien van het Bestuurscollege, een nieuwe coalitie aan met de democratische partij, die ook Frank Rozendal aanwees als de nieuwe minister van volksgezondheid.

In de regering behield de regeringscoalitie ondanks het afhaken van SI/FOL een ruime meerderheid. Wel werd een tweede ministerspost toegekend aan de UPB van Bonaire. De andere Bonaireaan, Rudi Ellis, zit op Ontwikkelingssamenwerking.

Campagne Hart Stichting

WILLEMSTAD — De Curaçaose Hart Stichting (CHS) organiseert dit jaar in samenwerking met de Stichting in wording Uniek Curaçao (SUC) een campagne met als thema 'Kana e kaminda bon ku fundashon kwida nos kurason'. Het programma is vooral gericht op het verstrekken van informatie ter voorkoming van hart- en vaatziekten. Daarbij ligt de nadruk op voldoende en gezond bewegen.

Uniek Curaçao houdt zich voornamelijk bezig met het in kaart brengen van de Curaçaose natuurschatten. Om deze te bezoeken dient de natuurliefhebber in beweging te komen en op dat punt hebben de SUC en de Curaçaose Hart Stichting elkaar gevonden. CHS laat weten: 'Ga erop uit door te lopen, fietsen, zwemmen, duiken, bergbeklimmen, grotten bezoeken etc. en ontdek de mooiste plekjes van Curaçao. Op die manier bouw je je lichaamsconditie op en leer je Curaçao beter kennen.

Op zondag 17 mei wordt van 10 tot 16 uur op de Universiteit van de Nederlandse Antillen een grote informatiedag gehouden, die gratis toegankelijk is. Ter plaatse kunnen dan ook antwoordcoupons in de bus worden gedeponeerd met vragen op gezondheidsgebied die de komende dinsdagen en donderdagen in deze krant zullen worden afgedrukt. Onder de goede inzenders worden drie prachtige prijzen verloot: twee retourtickets Bonaire, een openwater duikcursus en een elementaire reanimatiecursus.

Naast dit hoofdprogramma wordt er een wandeling van vijf kilometer gehouden, waarvoor men zich kan inschrijven via tel. 683114. Er wordt gezorgd voor fourage en muziek. Voor kinderen van alle leeftijden is er deskundige opvang met T-shirt beschilderen, clowns en speurtochten.

Castillo:

'Democratie Antillen in kinderschoenen'

WILLEMSTAD — De democratie op de Antillen bevindt zich nog in de kinderschoenen. We moeten er nog goed mee leren omgaan. De democratie moet zogezegd nog wortel schieten. Tot deze conclusie komt geschiedenisleraar Oscar Castillo in het radio-programma 'Desishon '92' dat onlangs werd uitgezonden.

Nu bekend geworden is dat het voor juni geplande referendum wordt uitgesteld, werd besloten de 'promotionele kanten' van de infocampagne te schrappen. In plaats daarvan worden programma's gemaakt waarin 'elementaire staatsinrichting' uit de doeken wordt gedaan.

Ditmaal was Oscar Castillo aan de beurt. Castillo, onder meer bekend door zijn Kousa Komunactiviteiten, wijdde zijn praatje aan twee regeringsvormen en wel democratie en dictatuur. Voor de Antillen had Castillo een waarschuwing: we moeten onze democratie de nodige zorg geven zodat het de kans krijgt te groeien. "De democratie is een moeilijk proces dat moet groeien en rijpen. Pas dan bevindt de democratie zich buiten de gevarenzone. We leren er nog mee omgaan op de Antillen, het moet hier nog automatisch onderdeel van ons leven worden ," zo zei de spreker, die naast geschiedenis ook staatsinrichting doceert.

Hij benadrukte de persvrijheid en vrijheid van meningsuiting als essentieel onderdelen van een goed functionerende democratie. 'Mensen moeten vrijuit hun mening kunnen geven. Indien amnderen zich hierdoor gedupeerd voelen kunnen ze naar de rechter stappen," aldus Castillo.

Kaminata over Hato-vlakte

WILLEMSTAD — Amigu di Tera blijft hameren op de waarde van de vlakte van Hato. Om de bevolking van Curaçao te laten zien hoe belangrijk dit gebied is, onder andere voor het voortbestaan van cactussen, houdt de milieugroepering aanstaande zondag een kaminata van San Pedro naar Tera Cora en terug.

De wandeling begint om 16:00 uur bij San Pedro. **Onder leiding** van een deskundige zal verteld worden wat het belang is van dit gebied, waar binnenkort de eerste twaalf windmolens gebouwd gaan worden. Daartoe gaat de groep ook het talud op en de rotsen in. In de rotsformaties leven onder andere vleermuizen en uilen, beide nachtvliegers en bestuivers van de nachtbloeiers zoals cactussen. De bouw van het windmolenpark zou wel eens een einde kunnen maken aan de activiteiten van deze voor het cactussenbestand belangrijke nachtdieren.

De vleermuizen zullen op dat tijdstip ongetwijfeld waargenomen kunnen worden, de uilen -nog- niet; wel hun resten: de uileballen, waarin botjes en andere etensresten voorkomen.

Amigu di Tera is ervan overtuigd dat Curaçao grote spijt krijgt als dit gebied eenmaal is opgeofferd aan de bouw van een windmolenpark. "De waarde van het gebied is nu eenmaal niet in dollars uit te drukken, maar dat betekent niet dat het waardeloos is", aldus een woordvoerder van Amigu di Tera.

De wandeling zal niet meer dan twee à tweeëneenhalf uur duren (16:00 tot 18:30 uur). Deelnemers wordt aangeraden stevige *kedsen* te dragen, drinken mee te nemen en geen al te kleine kinderen (onder de vijf jaar) mee te laten lopen. De start is bij San Pedro, waar de auto's geparkeerd kunnen worden.

Een bijzondere activiteit, in beeld gebracht door Uniek Curaçao.

Anti-drugs manifestatie

WILLEMSTAD — De stichting 'Casa - Hermandad Christiana' houdt op 30 april een grote anti-drugs manifestatie op het parkeerterrein van winkelcentrum Colon. Belangstellenden kunnen daar praten met (genezen) drugsverslaafden, die sinds september 1989 door Casa - Hermandad Cristiana geholpen worden om van hun verslaving af te komen. De manifestatie begint om 14:00 uur en eindigt om circa 18:00 uur.

Christoffelpark 'in het geel'

WILLEMSTAD — Na de welkome stortbui van afgelopen week is de 'Kibrahacha' weer volop in bloei. Deze boom geeft ieder jaar weer een mooi aanzicht aan de toch weer verdorrende vegetatie. Het scherpe contrast tussen deze helgele 'vlekken' en de rest van de planten en bomen blijft toch iedere keer weer adembenemend.

Arubaan studeert af op natuur/milieu-educatie

UTRECHT/ORANJESTAD — Aan de Utrechtse Rijksuniversiteit studeerde maandag de Arubaan Johnny Fingal af op het onderwerp natuur- en milieu-educatie. Hij is de eerste op dit vakgebied op Aruba en in de Nederlandse Antillen. Er was grote ministeriële belangstelling in het universiteitsgebouw aan het Domplein, waar drs. Fingal zijn bul en cijferlijst in ontvangst mocht nemen. Zowel de gevolmachtigde minister van Aruba Ella Tromp-Yarzagaray als de minister van volksgezondheid en volkshuisvestig Kelly kwam de ex-leraar aan het Colegio Arubano met zijn succesvolle studie complimenteren.

Fingal vertelde dat zijn studie zich richtte op de vraag hoe je van massacommunicatie en de media gebruik kunt kmaken om zo'n goed mogelijke voorlichting te geven over historie, cultuur en milieu van je eiland. "Van huis uit ben ik onderwijzer, heb ik les gegeven op het colegio Arubano en op de Pedagogische Academie. Maar ik wilde wat meer bereiken", vertelt Fingal.

"Door het ministerie van welzijnszaken op Aruba ben ik in staat gesteld hier in Utrecht te studeren. Het milieu speelt ook op ons eiland een steeds belangrijker rol. Het gaat er niet alleen om het eiland schoon te houden, maar je moet ook duidelijk kunnen maken dat het werkelijk een belangrijk kwestie is die de eilandbewoners in de toekomst steeds meer bezig zal moeten houden".

Economisch gaat het zijn eiland redelijk goed, benadrukt de nieuwe doctorandus nog eens, maar dat brengt ook veranderingen en zelfs bedreigingen met zich mee. "Ik ben bang dat het eigene van Aruba wat gaan vervlakken".

Fingal heeft op basis van zijn studie in Utrecht een rapport gemaakt dat op Aruba goed ontvangen werd. Na zijn studie vanaf augustus tot en met december vorig jaar ging hij op Aruba stage lopen, waarna hij voor de afronding van zijn studiewerk enkele maanden naar Utrecht terugkeerde. Vanavond vliegt Fingal terug naar Aruba om zich aan de praktijk van zijn vergaarde kennis te wijden.

Voetbalselektie naar Suriname

ORANJESTAD — De Arubaanse voetbalselektie zal van vier tot twaalf mei aanstaande in Suriname deelnemen aan het Shell Caribbean Cup toernooi. In dit toernooi komen uit: Suriname, Guyana, Frans Guyana en Aruba.

De Arubaanse selektie wordt gevormd door de spelers: Rafael Vanegas, Raymond Davelaar, Vernon Albertsz, Richard Jacobs, Sjoerd van der Vaart, Jerry Agunbero, Leendert den Hollander, Juan Rasmijn, Lorenzo Werleman, Jony del Valle Manjarres, Richard Courtar, Edward Clarissa, Rodney Richardson, Mario Rasmijn, Marcial Kock en Egbert Kock. De officials zijn: Irwin Helder (trainer), Alejandro Angela (assistent trainer), Francisco Angela (masseur) en Luciano Schwengle (delegatie-leider).

*****

ALGEMEEN / KEULEN - Op 85-jarige leeftijd is na een lange ziekte Liselott Diem in haar woning in Junkersdorf overleden. Liselott Diem was in Duitsland een groot voorvechtser van de sportbeoefening door vrouwen. Ze is jarenlang rector van de Sporthogeschool in Keulen geweest.

Miniatuurboten

ORANJESTAD — Traditiegetrouw wordt morgen op Koninginnedag de miniatuurbotenwedstrijd georganiseerd in de zee tussen het Wilhelminapark en Surfside. De start bij het Wilhelminapark is omstreeks tien uur, direkt na afloop van de ceremoniële vlaggeparade bij de gouverneurswoning. De wedstrijd wordt gesponsord door Lampe Heavy Equipment.

DIREKTIE ECONOMISCHE ZAKEN
HANDEL EN INDUSTRIE

BEKENDMAKING

Ingevolge Ministeriële Regeling zijn de volgende maximumprijzen vastgesteld ingaande 29 april 1992.

Artikel/Merk	Inhoud	Hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	Hoogst toelaatbare prijs aan de consument
a. Rijst:			
RICELAND-wit	6/10 lbs.	Afl. 39,10	Afl. 7,36
UNCLE BEN-parboiled	24/1 lb.	Afl. 27,95	Afl. 1,32
	24/2 lbs.	Afl. 51,37	Afl. 2,42
b. Thee:			
DOUWE EGBERT			
—Pickwick, y/tb	6/100-2 gr.	Afl. 40.52	Afl. 7,70
—Pwick, g/Cellon	24/20-2 gr.	Afl. 36,04	Afl. 1,71
—Pwick, lem/tb	12/10-4 gr.	Afl. 20.33	Afl. 1,93
—Pwick, orge/tb	12/10-4 gr.	Afl. 20.33	Afl 1.93
c. Koffie:			
DOUWE EGBERT			
—Aroma Rood, rc	24/250 gr.	Afl. 83,27	Afl. 3,96
—Decafe, rc	12/250 gr.	Afl. 48,65	Afl. 4.62
—Espresso, rc	12/250 gr.	Afl. 49.00	Afl. 4.65
—Excellent, rc	12/250 gr.	Afl. 50.34	Afl. 4.78
—Mocca Royal, rc	12/250 gr.	Afl. 45,06	Afl. 4.28
—Rosta, rc	24/250 gr.	Afl. 78.66	Afl. 3,74
—Select, rc	24/250 gr.	Afl. 85.65	Afl. 4.07
—Moccona decaf	6/100 gr.	Afl. 39,64	Afl 7.53
	6/200 gr.	Afl. 63,90	Afl. 12,14
S & W			
—Il Class/Espr	12/12 oz.	Afl. 73,80	Afl. 7,01
—Reguler	12/26 oz.	Afl. 68.72	Afl. 6,53
—Drip	12/26 oz.	Afl. 68,72	Afl. 6.53
—Colom/Dec/Drip	12/13 oz.	Afl. 68.72	Afl 6.53
d. Babyvoeding:			
FORMULA S-26			
—babymelkpoeder	12/500 oz.	Afl. 87,22	Afl. 8,65
NESTUM-wh/honey	24/250 gr.	Afl. 44,82	Afl. 2,13
—rice	24/200 gr.	Afl. 44,82	Afl. 2,13
—5 cereals	24/400 gr.	Afl. 44.82	Afl. 2,13
SMA-babymelkp	12/500 gr.	Afl. 86,32	Afl. 8,56
LIGA-inft food	24/175 gr.	Afl. 42,70	Afl. 2,03
e Boter:			
ANCHOR-ongez.	40/227 gr.	Afl. 52,85	Afl. 1,51
f. Eetbare Oliën:			
MOLINERA-veg/oil	6/96 oz.	Afl. 28,99	Afl. 5,31
g. Melkpoeder			
FRIESCHE VLAG			
—volle m/p	24/454 gr.	Afl. 83,75	Afl. 3,84
	12/1134 gr.	Afl. 97,32	Afl. 8,92
	6/2268 gr.	Afl. 92,26	Afl. 16,91
—instant	24/400 gr.	Afl. 76,71	Afl. 3,52
	12/900 gr.	Afl. 83,48	Afl. 7,65
	6/1800 gr.	Afl. 78,27	Afl. 14,35

N.B.: Eventuele klachten gelieve telefoon 21181 toestel no.133 op te bellen.
Eerstvolgende publicatie geschiedt: 13 mei 1992.
Prijsverhogingen dienen schriftelijk aangevraagd te worden vóór: 7 mei 1992.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
100.

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * * * * *

BIOSCOPEN
woensdag+donderdag
DRIVE-IN 20.30 uur **Harley Davidson and The Marlboro Man** (drama/action; 18 jr.).
vrijdag
DRIVE-IN 20.30+24.00 uur **For the Boys** (musical drama/comedy; 18 jr.)
PRINCIPAL: 20.30 uur **Regarding Henry** (drama; 14 jr.).

* * * * * * * *

NACHTREGELING DOKTOREN
(maandag t/m zaterdag van 18.00-07.00 uur):
woensdag
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24. Tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. Tromp via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).
donderdag
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A. Ridderstap, Santa Cruz 362. Tel.: 28017.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Westrate via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).
vrijdag
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Yagua-Fingal via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 24300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter C.E. Zaandam via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

* * * * * * * *

BOTICA'S
(nachtdienst)
Babao brug: Santa Anna, Noord 41B/41C. Tel.: 68181.
Ariba di brug: San Nicolas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas), tel.: 45712.

* * * * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale, **tel.: 115,** op te bellen.

* * * * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

* * * * * * * *

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720.
Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

TELEARUBA
WOENSDAG: 18.00 Sesame Street; 19.00 Showbiz Today; 19.30 Salud pa Un y Tur; 20.00 Telenoticias; 20.30 NBA Highlights; 21.00 CNN International News; 21.30 Playoff NBA Basketball; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

* * * * * * * *

DIVERSEN
ORANJE VERENIGING ARUBA (t.g.v. **Koninginnedag):** 19.30 uur fakkelparade geüniformeerde jeugd vanaf Baden Powel-groepshuis te Eagle door Lago Colony; 21.00-00.30 uur Oranjebal - ambtswoning gouverneur.

* * * * * * * *

DONDERDAG
DIVERSEN
BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA: 09.00-16.00 uur boeken-, rommel- en vlooienmarkt - Oranjestad.

ORANJE VERENIGING ARUBA (t.g.v. **Koninginnedag):** 08.00 uur aanvang volksspelen in alle districten; 08.45 uur mars van de geüniformeerde jeugdbewegingen vanaf Julianaschool naar het Wilhelminapark; 09.30 uur ceremoniële vlaggeparade met gewapende wacht; 10.00 uur aanbieden van gelukwensen op het pleintje voor het kabinet van de gouverneur.
SPORT
BOWLING: vanaf 08.00 uur vervolg int. toernooi - Eagle Bowling Palace.

DRAGRACES **(Big Papito Racing Team):** 11.00-17.30 uur 'Aruba Super Nationals' -racebaan te Palo Marga.

ATLETIEK **(Arubaanse Atletiek Bond):** 18.00 uur start 32e Boulevardloop te Malmok naar de finish t/o gebouw Aruba Ports Authority.

MINIATUURBOTENRACE: 10.00 uur start t/o ambtswoning gouverneur naar eindpunt bij Surfside.

* * * * * * * *

VRIJDAG
DIVERSEN
HYATT REGENCY ARUBA HOTEL: 20.30 uur concert van de Venezolaanse zanger Guillermo Dávila met zijn band - Ballroom.

ORANJE VERENIGING ARUBA: 10.30 uur feestelijke opening van de 'openhuisdag' in de Marinierskazerne Savaneta.

SPORT
BOWLING: vanaf 08.00 uur vervolg int. toernooi - Eagle Bowling Palace.

DRAGRACES **(Big Papito Racing Team):** 11.00-17.30 uur 'Aruba Super Nationals' -racebaan te Palo Marga.

* * * * * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
BOWLING: vanaf 08.00 uur vervolg int. toernooi - Eagle Bowling Palace.

DRAGRACES **(Big Papito Racing Team):** 11.00-17.30 uur 'Aruba Super Nationals' -racebaan te Palo Marga.

* * * * * * * *

Echtgenote van gouverneur onderscheiden

Matige lintjesregen op Aruba

ORANJESTAD — Met slechts dertien onderscheidingen is op Aruba een matige lintjesregen gevallen: zes ridders, vijf gouden- en twee zilveren eremedailles in de Orde van Oranje Nassau. Gouverneur mr. Olindo Koolman reikte vanmorgen op het gouverneurshuis voor de eerste maal koninklijke onderscheidingen uit. Hierbij mocht hij aan zijn echtgenote mevrouw M.A. Koolman-Croes, vele jaren direktrice van de Immaculata Huishoudschool en aktief in de gemeenschap van Santa Cruz, de versierselen uitreiken die behoren bij haar benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

In tegenwoordigheid van leden van de ministerraad, ondervoorzitter van de Staten, drs. C.Wever, voorzitters van de Raad van Advies, Algemene Rekenkamer, SER, Oranjevereniging en familieleden, reikte gouverneur Koolman vanmorgen de onderscheidingen uit, die aan burgers op Aruba werden toegekend ter gelegenheid van de verjaardag van de koningin.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau werden benoemd: P.J. Geerman (zakenman/assuradeur), mevrouw M.A. Koolman-Croes (direktrice huishoudschool), J.M. Odor (conservator Numismatisch Museum), V.B. Panneflek (verificateur bij de douane), N.L. Swaen (sport-promotor) en U.G. Werleman (waarnemend ontvanger der belastingen).

De eremedaille in goud werd toegekend aan: mevrouw S. Berlinski-Walfenzao, S.W. Browne (bedrijfsleider Prima Sales), mevrouw B.M. Croes-Croes (hoofdonderwijzeres), J.R. Leonardo (ambtenaar inspektie der belastingen) en R.L. Rijke (dienst brandweer).

De zilveren eremedaille aan A. Carrion (zakenman, sport) en R. Lampe (senior hoofdbrandwacht).

Na de uitreiking van de onderscheidingen werd het glas geheven en bestond gelegenheid gelukwensen aan te bieden. De heren U.G. Werleman en A. Carrion zijn niet op Aruba en krijgen hun onderscheiding later uitgereikt.

Lions loterij-huis

ORANJESTAD — In het Lionsgebouw op de Eagle vond de ondertekening plaats van een contract tussen de Aruba Lionsclub en direktie van Yucuri Valley NV voor de aankoop van een woonhuis. Dit zal de inzet vormen van de Lions loterij waarvan de trekking op 29 juni 1992 zal plaatsvinden. Voor Yucuri tekende Danillo Marquez en voor de Aruba Lions voorzitter mr. John de Vries en secretaris Frank Croes. De afgelopen jaren waren de loterijen voor de woonhuizen vrijwel direkt uitverkocht. De opbrengst is voor het liefdadigheidsfonds van de Aruba Lionsclub.

Boodschap premier voor Arbeidsdag

ORANJESTAD — "De Arubaanse arbeidsmarkt is zeker niet dezelfde als die van twintig jaar geleden. De dienstverlening in alle sektoren vereist dat de arbeiders beter voorbereid moeten zijn om met andere landen te concurreren op het gebied van toerisme, bankwezen en andere terreinen". Dit zei premier Nelson Oduber in zijn boodschap ter gelegenheid van Arbeidsdag.

Partikuliere bedrijven investeren meer en meer in hun werknemers door hen specifieke cursussen te laten volgen. Ook de overheid volgt de moderne ontwikkelingen en organiseert en stimuleert haar werknemers cursussen te volgen die een optimalisering inhouden van de service aan de gemeenschap.

Volgens de premier verdient de vrouw in het arbeidsproces speciale aandacht. De vrouwen kiezen niet alleen om aan het arbeidsproces deel te nemen, maar besteden daarnaast de meeste aandacht aan het huishouden en het gezin. Deze vrouwen hebben dus in feite twee banen, zowel in het belang van hun gemeenschap als het gezin en zichzelf. De premier richt in zijn boodschap ook een gelukwens aan de buitenlandse werknemers, met speciale aandacht voor de arbeiders uit de Latijnse landen, die hun bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van Aruba.

Uitgifte nieuwe ID-kaart in mei

ORANJESTAD — Medio volgende maand wordt aangehouden als streefdatum voor de uitgifte van de nieuwe identiteitskaart voor ingezetenen van Nederlandse nationaliteit van zestien jaar en ouder. In de nabije toekomst zal de ID-kaart ook worden uitgereikt aan buitenlanders die op het bevolkingskantoor staan ingeschreven.

Dit identiteitsbewijs moet worden gezien als extra service. Hoofd van bevolking en burgerlijke stand, Roberto Pablo, vertelde de media dat de wet niemand verplicht om een identiteitskaart bij zich te dragen. "De ID-kaart is eerder bedoeld om te tonen bij banktransakties, zodat mensen hun waardevolle paspoort niet mee hoeven te nemen", aldus Pablo. De nieuwe kaart kost vijf florin en heeft een geldigheid voor vijf jaar. Dag-scholieren tot en met 21 jaar oud moeten hun aanvraag via de schooldirekteur doen. Gepensioneerden en andere AOW-trekkers moeten hun ID-kaart, waarmee zij hun pensioen innen, bij bevolking tonen.

Om de nieuwe ID-kaart te krijgen moet men volgende maand op het bevolkingskantoor of een van de hulpbestuurskantoren een formulier invullen met naam, geboortedatum, -plaats, geslacht en burgerlijke status. Dit formulier wordt door de aanvrager getekend en samen met de vijf florin bij de kassier ingediend. Men ontvangt dan een bon met daarop aangegeven de datum waarop men de ID-kaart kan halen. Dat zal twee tot drie dagen duren. Men hoeft geen pasfoto op de dag van afgifte mee te nemen: van de aanvrager wordt een kleurenpasfoto gemaakt.

De ID-kaart vertoont aan de ene kant het wapen van Aruba, met foto, naam en andere gegevens van de persoon. Aan de andere kant staan het nummer van de ID-kaart, nationaliteit van de persoon en de vermelding dat de kaart na vijf jaar verloopt.

Pablo verzoekt alle werkgevers om hun medewerking te verlenen door hun personeel één uur vrij te geven op de dag dat zij hun ID-kaart moeten afhalen. Het is volgens hem noodzakelijk dat iedereen de kaart komt halen op de datum zoals aangegeven op de bon om het systeem zo soepel mogelijk te laten verlopen. De persoon die zijn nieuwe ID-kaart komt afhalen moet zich identificeren door middel van een paspoort, oude ID-kaart of rijbewijs.

Keuken naar smaak

ORANJESTAD — Met behulp van de computer wordt binnen twintig minuten een keuken naar eigen smaak ontworpen en ingericht. De prijs voor ontwerp, inrichting, apparatuur, import- en installatiekosten is volgens direkteur Leo van Veen van Plus Ten voor een doorsnee keuken ongeveer tien- tot vijftienduizend florin.

ORANJESTAD — Direkteur Leo van Veen van 'Catalog Store Plus Ten' heeft de constructie van veel nieuwe huizen op Aruba al een tijd geleden aan zien komen. In verband met de groeiende vraag naar woninginrichting introduceerde Van Veen en zijn vrouw Peggy Ann gisteren tijdens een persconferentie een nieuwe afdeling waar met behulp van een computer de keuken naar eigen smaak ontworpen en ingericht kan worden.

De klant geeft zijn eigen ideeën, indeling, favoriete kleuren, de plaatsing van deuren en ramen, welke elektrische apparaten hij wil hebben en vertelt waar de water- en elektriciteitsverbindingen moeten komen. Met behulp van een computer wordt een selektie gemaakt uit verschillende stijlen, mogelijkheden, maten en meer dan 150 verschillende kleurcombinaties. Binnen ongeveer twintig minuten wordt een driedimensionale print en een prijsopgave gemaakt, inklusief import- en installatiekosten. De bestelling wordt gedaan en arriveert na drie weken op Aruba. De installatie van de keuken neemt ongeveer een week in beslag.

Van Veen: "Wij bestellen de benodigde onderdelen in de Verenigde Staten en zorgen voor het verschepen daarvan in containers naar Miami en vandaaruit de import op Aruba. We besparen de klant daardoor veel moeite en tijd. Bovendien kunnen wij de prijzen laag houden omdat de goederen bij groothandels worden ingekocht. Met de tien procent additionele kosten komt de klant toch nog op een lage prijs uit: een doorsnee keuken met elektrische apparaten (fornuis, koelkast, afwasmachine) kost in totaal tien- tot vijftienduizend florin". "Misschien een leuk idee voor moederdag", besluit Van Veen's vrouw lachend.

Vakbonden komen op voor rechten arbeider

ORANJESTAD — "In deze moderne tijd moeten wij de juridische positie van de arbeider blijven verdedigen en verbeteren. Het is triest te moeten constateren dat in 1992 nog steeds gevallen zijn waarbij de rechten van de arbeider worden vertrapt". Dit stelt voorzitter Armand Radjiman in een Arbeidsdagboodschap aan de leden van de Arubaanse Bond van Werknemers in Verplegende Instellingen (ABV).

ABV wil samen met de consumentenbond CAS het volk beschermen. Niet alleen door de prijzen van artikelen te controleren, maar ook door een analyse te maken van de wijze waarop commerciële reclame wordt gemaakt. Op Arbeidsdag is het ook goed te bezinnen op de vraag wat de werkelijke bijdrage van de arbeidersklasse aan een schoon milieu is. Wat de vakbonden ook te wachten staat, is volgens Radjiman een bijdrage aan de drugs-en alcoholproblematiek. Radjiman geeft in zijn boodschap in overweging een inzamelingsaktie onder de vakbonden, welk bedrag dan volgend jaar op Arbeidsdag 1993 geschonken zal kunnen worden aan de minderbedeelden in de gemeenschap.

Namens de ambtenarenvakbond SEPA is voorzitter Gregorio Wolff van mening dat het goed is even stil te staan bij de vraag wat er allemaal in de gemeenschap gebeurt. "Onder andere de positie van de zwakken, degenen die het niet kunnen overleven, terwijl de grote bonzen blijven feesten met al hun privileges". Daar de SEPA op 23 mei aanstaande een viering houdt ter gelegenheid van de sluiting van haar internationale seminar, zal de vakbond op bescheiden wijze Arbeidsdag 1992 vieren.

Het programma is als volgt: op 30 april, van half acht tot kwart voor acht uur 's avonds een programma op TeleAruba; op één mei, van tien tot twaalf uur 's morgens een programma op Radio Caruso FM en van tien uur 's morgens tot één uur 's middags een heildronk op het SEPA-kantoor, aan de Bernardstraat 61 te San Nicolas.

Advokaten overleggen inzake heliport

ORANJESTAD — Tijdens de voortgezette behandeling van de rechtszaak die door een aantal hotels werd aangespannen tegen de aanleg van de heliport nabij de Bubalivogelplas kregen de advokaten de gelegenheid om hun ervaringen, vorige week ter plaatse opgedaan, naar voren te brengen. De rechter bepaalt de uitspraak op 13 mei.

Mr. John van der Kuyp wees erop dat tijdens het meten van het geluid duidelijk is gebleken dat de helikopter geen overlast voor de hotels en Bubalivogelplas veroorzaakt. Tussen tien uur 's morgens en drie uur in de namiddag is het merendeel van de gasten niet meer in hun kamer maar bij het zwembad of op het strand. Hij stond uitvoerig stil bij het gemeten geluid dat volgens hem storend zou zijn.

Daarnaast stelde hij vragen wie de controle gaat uitoefenen dat de helikopter zich aan de voorwaarden houdt. Hij merkte op dat de toeristische zone nu een luchtverkeer zone dreigt te worden. Met nadruk stelde Van der Kuyp dat zijn kliënten niets tegen het projekt hebben en dit zelfs in hun hotels propageren. Wèl beschuldigde hij de overheid in deze van een onzorgvuldig gevoerd beleid.

Namens de overheid stelde mr. A. Bikker dat de hotels La Quinta en Paradise Beachvillas ver van de heliport verwijderd liggen en zij hiervan geen last hebben. Aan de hand van bewijzen stelde Bikker dat de gasten in de hotels zich niet aan de helikopter storen. Tijdens het onderzoek ter plaatse is ook duidelijk gebleken dat de vogels in de Bubalivogelplas geen hinder van de helikopter ondervinden.

Namens de helimaatschappij stelde mr. Rudi Oomen dat de mededeling, dat de route van de helikopter niet over de hotels noch waterplas gaat, als een koude douche voor de eisers kwam.

Oomen overlegde een brief van de direktie luchtvaart waaruit bleek dat uit veiligheidsoverwegingen de aanvlieg- en vertrekroute niet via de hotels maar via Sasaki gaat. Hij weersprak de verklaringen van Van der Kuyp dat de helikopter veel herrie maakt en vervuiling veroorzaakt. Aan de hand van het gemeten geluid zei Oomen dat er slechts zeven minuten per dag kunnen zijn dat de helikopter overlast veroorzaakt. Hij verzocht de rechter dan ook de eisen af te wijzen.

ORANJESTAD — Met een geanimeerde en druk bezochte receptie in het Americana Hotel besloot Van Dorp Aruba gisteravond de aktiviteiten ter gelegenheid van de viering van haar zilveren jubileum. Onder de vele gasten bevonden zich gouverneur en mevrouw Koolman-Croes, vertegenwoordigers van alle lagen van de gemeenschap en oud Van Dorp Aruba-direkteur Frans Heemels, die speciaal voor de viering vanuit Nederland naar Aruba is overgevlogen.

In de afgelopen 25 jaar is Van Dorp, na een bescheiden begin met een pandje in de Nassaustraat, uitgegroeid tot een bedrijf met zes filialen op Aruba. Onder leiding van Ingrid Albertus-Werleman van Synergy International werd een aantrekkelijk feestprogramma opgesteld, waarbij jong en oud aan hun trekken kwam.

Niet alleen werd een feestcampagne voor het publiek georganiseerd, maar ook was er ontspanning en sport voor de jeugd. In de Nationale Bibliotheek is een tentoonstelling over 25 jaar Van Dorp. De afgelopen weken heeft de huidige direkteur, George Aal, aan vier groepen die goed werk in de gemeenschap doen donaties uitgereikt te weten vrijwilligers groep VOLSAN in San Nicolas, Aruba Animal Shelter, jeugdgroep Pierewietje en de verkennersgroep Santanero, die dit jaar ook 25 jaar bestaat.

Afgelopen zaterdag hield het personeel met gezinsleden een wandelmars van Van Dorp in de Kaya Betico Croes naar Indian Rock. Hier bleef men gezellig bijeen, waarbij Domingo Hoeverts gehuldigd werd omdat hij 25 jaar in dienst van het bedrijf was.

Op 1 mei is om half negen 's avonds op Tele Aruba een presentatie '25 jaar Van Dorp' met trekking van de winnaars van de jubileumcampagne met als prijzen passages naar Amsterdam en Miami.

Gelijkspel van RCA en Dakota

ORANJESTAD — RCA/Shell Barlock en Dakota/D'Orsy's speelden dinsdagavond een 0-0 gelijkspel bij voortzetting van de non-amateur voetbalcompetitie. Estrella had de beste kansen in handen om te scoren en te winnen, indien de Oranjehemden in de eerste helft een paar van de vele opgelegde kansen hadden benut tegen een ongecoördineerd spelend Dakota. De wedstrijd eindigde zoals het begon met de blanco stand 0-0.

De non-amateur competitie wordt pas op 12 mei voortgezet vanwege de reis van de nationale selectie naar Suriname. De twee wedstrijden op die dag zijn: Bubali tegen San Luis Deportivo, in San Nicolas Sportpark, en RCA tegen La Fama Island Finance in RCA-sportcentrum.

1 MEI DAG VAN DE ARBEID

LABOUR DAY

Negatief rapport inspectie-team

Kandidatuur Marokko voor WK '98 zeer twijfelachtig

CASABLANCA - Marokko hoeft zich geen illusies te maken over de huisvesting van de eindronde van het wereldkampioenschap voetbal in 1998.

Dat is de conclusie van een FIFA-delegatie na een inspectiereis van vier dagen door het Afrikaanse land.

Alfredo Cantillo, de Argentijnse leider van de delegatie, maakte er bij zijn vertrek uit Casablanca geen punt van dat het land nog lang niet voldoet aan de FIFA-eisen.

"De verbeteringen in de infrastructuur zijn het stadium van de tekentafel nog niet gepasseerd. De FIFA eist negen tot twaalf stadions met een minimum capaciteit van elk 40.000 toeschouwers. Marokko heeft er twee", gaf Cantillo als voorbeelden.

Marokko stelde zich al kandidaat voor de WK van 1994, dat toegewezen werd aan de Verenigde Staten. De regering heeft plannen nieuwe accomodaties te bouwen of bestaande te vergroten in Oujda, Tanger, Fez, Maraakesh, Settat, Agadir en Meknes.

TE WEINIG BEDDEN

De delegatie heeft de stadions geïnspecteerd en de mogelijkheden van transport en de huisvesting van honderdduizenden supporters bekeken. Het aantal bedden ligt met 179.388 beduidend onder het vereiste niveau. Het bureau van toerisme in Marokko gaf aan dat dat aantal jaarlijks met 6000 verhoogd wordt.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur, vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

****

DONDERDAG
ROLSCHAATSEN
(Fudeku)
11.00 uur 'Inlineskating'-competitie - parkeerplaats ITC.

****

ZATERDAG
PAARDENWEDSTRIJDEN
(Aspafiko)
vanaf 16.00 uur internationale Paso Fino-competitie voor de jeugd - Sabana Ballpark.

BASEBALL
(Federashon di Beisbòl di Kòrsou)
AA-klasse
15.00 uur Santa Rosa Indians vs Groot Kwartier Stars - Tio Daou Ballpark.

****

Karpovs einde zet voor zet

Linares, tiende partij. Wit: Short, zwart: Karpov

1. e2-e4, c7-c5, 2. Pg1-f3, Pb8-c6, 3. d2-d4, e5xd4, 4. Pf3xd4, Pg8-f6, 5. Pb1-c3, d7-d6, 6. Lc1-g5, e7-e6, 7. Dd1-d2, Lf8-e7, 8. 0-0-0, 0-0, 9. Pd4-b3, a7-a6, 10. Lg5xf6, g7xf6, 11. h2-h4, Kg8-h8, 12. g2-g4, b7-b5, 13. g4-g5, b5-b4, 14. Pc3-a4, Tf8-g8, 15. f2-f4, Ta8-b8, 16. Kc1-b1, Le7-f8, 17. Lf1-e2, e6-e5, 18. f4-f5, f6xg5, 19. h4xg5, Tg8xg5, 20. Dd2-e3, Dd8-f6, 21. Pa4-b6, Pc6-e7, 22. Pb6xc8, Tb8xc8, 23. Le2xa6, Tc8-d8, 24. De3-b6, Pe7-g8, 25. Pb3-a5, d6-d5, 26. Pa5-c6, Tc8-c6, 27. e4xd5, Pg8-e7, 28. Db6xb4, Pe7xd5, 29. Td1xd5, De6-g7, 30. Td5xd6, Tg5-g1+, 31. Td6-d1, Tg1xd1+, 32. Th1xd1, Lf8xb4, 33. Pc6xb4, Dg7-g4, 34. Td1-d8+, Kh8-g7, 35. a2-a3, Dg4xf5, 36. Td8-d1, h7-h5, 37. Td1-e1, Df5-e6, 38. La6-b7, f7-f5, 39. Lb7-d5, De6-f6, 40. c2-c4, e5-e4, 41. c4-c5, zwart geeft op.

JELLE NIJDAM: *hier nog gehuldigd bij de openingstijdrit, maar gisteren niet in staat het geel om de schouders te houden tijdens de ploegentijdrit*

Gewonden bij incidenten 's nachts

Motorraces Le Mans ontsierd door tien doden bij publiek

LE MANS - De overwinning van Kawasaki in de 24 uur van Le Mans met Carl Fogarty, Terry Rymner en Michel Simel interesseerde niemand meer. Het motorspektakel werd overschaduwd door de dood van tien motorfans bij een reeks incidenten zaterdagnacht. Bij de ongelukken raakten 51 personen gewond.

Officials wezen bij de tragische gebeurtenissen naar overmatig alcoholgebruik en snelheidsovertredingen. Ruim 50.000 fans overstelpten zaterdag de stad. Burgemeester Jarry verklaarde dat vooraf maatregelen waren genomen de verkoop van alcohol in de stad tegen te gaan. Hij gaf toe dat de maatregelen niet tot minder drankgebruik hadden geleid.

De organiserende vereniging, de Automobiel Club West (WAC) had rond het race-spektakel veel andere evenementen gearrangeerd. "Elk jaar doen we meer. Het schijnt niet voldoende te zijn. Het is gewoon een kwestie van gedrag", zei woordvoerder Desnues van de vereniging.

Jean-Pierre Mougin, voorzitter van de Franse motorsport federatie sprak zijn afschuw uit over de gebeurtenissen. Hij voegde er aan toe dat lokale autoriteiten, organisatoren en de federatie samen moeten proberen uit te zoeken wat zaterdagnacht fout ging. "Dit is onacceptabel en is een klap voor het imago van de motorsport." Een van de toekomstige maatregelen zal een beperking van het aantal toeschouwers zijn. "Er is geen regel die alles uitsluit, de enige oplossing is de race te verbieden. Dat vinden veel mensen", reageerde Mougin sipjes.

Minister van transport Georges Sarre zei onmiddellijk opheldering te willen over de voorvallen. Zelf zou hij zich laten voorlichten door de lokale autoriteiten. "Dit is afgrijselijk."

Op de baan stelde Kawasaki voor het eerst in vijftien jaar de zege veilig. Fogarty, Rymer en Simul hadden na een volledige dag rijden een voorsprong van vier ronden op een Frans team van Suzuki.

FC Porto weer landskampioen

LISSABON - FC Porto is voor de twaalfde keer kampioen van Portugal geworden.

De titel werd in de derby tegen Salgueiros veilig gesteld. Een minuut voor tijd kopte Oliveira de winnende treffer in (0-1).

Door de zege kwam Porto tien punten voor op Benfica. Porto resteert nog drie wedstrijden, Benfica nog vijf.

WILLEMSTAD — Op het voetbalveld van Jandoret werd zaterdag vriendschappelijk gevoetbald tussen FC Sao Paolo en de veteranenploeg van De Koning. Eerstgenoemde ploeg won met 1-0. Het doelpunt werd door Lito Rozal gemaakt.

Contactpersoon van FC Sao Paolo is Janchi Bodak. Te bereiken via telefoon 671456 of 377933.

Kasparov krijgt westerse uitdager

Short maakt einde aan Karpov-tijdperk

LINARES - Onder het toeziend oog van Jan Timman heeft Nigel Short gisteren in Linares een einde gemaakt aan het Karpov-tijdperk. Op de 41ste zet dwong hij de "draak met de duizend ogen", zoals Ljubojevic de oud-wereldkampioen wel eens poëtisch aanduidt, tot overgave. De winst in deze tiende partij bracht de eindscore van de 25-jarige Brit op 6-4. Jan Timman won zijn tweekamp tegen Joesoepov met dezelfde cijfers.

De finale van het kandidatentoernooi tussen Timman en Short wordt begin volgend jaar gespeeld, mogelijk opnieuw in Spanje.

De beide tweekampen in Linares vertoonden een grote mate van symmetrie. Short en Timman wonnen met wit elk viermaal en verloren twee keer met zwart. Tien winstpartijen met wit - op een totaal van twintig - is in deze fase van de strijd om het wereldkampioenschap nog niet eerder voorgekomen.

Het verlies van Karpov kwam niet als een grote verrassing. In de voorgaande tweekamp tegen Anand in Brussel redde hij zich nog door een overwinning in de laatste partij. Hij had toen echter wit. Met zwart waren zijn kansen uiteraard gering. Short had in de voorbereiding Karpovs meest gebruikelijke openingen ontrafeld.

In de laatste partij greep de oud-wereldkampioen terug naar de Rauzer-variant van het Siciliaans. Een nogal ongebruikelijke openingskeuze op grootmeesterniveau, hem hoogstwaarschijnlijk aangedragen door zijn kleine secondant Podgajev. Normaal gesproken speelt Short met wit graag dit soort partijen met wederzijdse aanval. Maar de Brit was nerveus, zich maar al te zeer bewust van het belang van het moment. Karpov verslaan in een WK-match was de laatste twintig jaar uitsluitend voorbehouden aan Kasparov.

Aalglad bouwde Karpov een redelijk ogende stelling op. Maar toen kwam rond de 25e zet vadertje tijdnood zich ermee bemoeien. Karpovs grote zwakte. Timman: "Een jaar of tien geleden had hij de minste bedenktijd nodig van allemaal. Maar hij is steeds langzamer gaan spelen met als gevolg dat hij steeds meer zetten moet doen in steeds minder tijd. Het is een soort verslaving."

Zijn 32e zet ....Dg7 in plaats van Td5 was een misgreep van belang. Short gaf zijn dame voor toren, loper en paard en mocht op de 41ste zet de felicitaties van zijn tegenstander in ontvangst nemen.

Tegenwind bij ploegentijdrit blijkt te zwaar

Jelle Nijdam slechts één dag in Ronde van Spanje in geel

JEREZ DE LA FRONTERA - Jelle Nijdam had dinsdagmiddag in de Ronde van Spanje de wind tegen en raakte de leiding in het algemeen klassement kwijt.

De winnaar van de proloog en de nummer twee van de ochtendrit achter de GOS-renner Abdoesjaparov kwam in de daarna volgende ploegentijdrit door de wisselende wind in de problemen en moest het geel afstaan aan de Spaanse oudgediende Pello Ruiz Cabestany.

Vroeg op de dag zag alles er nog zo zonnig uit voor de Buckler-ploeg. In de hete weersomstandigheden in het zuiden van het land lieten de renners het na 135,5 kilometer van San Fernando naar Jerez de la Frontera aankomen op een massasprint.

Specialist Jean Paul van Poppel mengde zich niet in de strijd om de hoofdprijs, Jelle Nijdam verschool zich niet. Hij zag zijn inzet met de tweede plaats achter "Het Beest" Abdoesjaparov beloond. Dat leverde hem nog acht seconden tijdvergoeding op, waardoor de voorsprong op de winnaar van het vorig jaar Melchor Mauri tot zeventien seconden werd uitgebreid.

WIND GEDRAAID

In de ploegentijdrit over 32,6 kilometer in de omgeving van Jerez de la Frontera begon de Bucklerformatie van Hilaire van der Schueren hoopgevend, maar naarmate de wind draaide en schuin tegen begon te blazen moest er tijd worden ingeleverd. Op de winnende Italiaanse formatie van Gatorade moest Buckler 1.27 toegeven (elfde).

PDM werd achtste op net iets meer dan een minuut. Pello Ruiz Cabestany nam de leiding van Nijdam over in het klassement. De 29-jarige Spanjaard, die zijn eerste seizoen bij Gatorade rijdt, had ook al eens in 1985 en 1990 de leiding in de Vuelta in handen.

"Het is natuurlijk jammer, dat ik het geel kwijt ben", aldus Nijdam. "Ik had die trui ook liever langer gehouden. Maar het was zwaar in de ploegentijdrit en we konden het gewoon niet bolwerken in het laatste stuk. We hebben gereden wat we waard waren maar dat was niet genoeg vandaag."

Ruiz Cabestany heeft als de nieuwe leider in het klassement drie seconden voorsprong op zijn teamgenoot, de Italiaan Chiurato. Nijdam zakte naar de twintigste plaats op de ranglijst op 53 seconden van de Spaanse koploper.

Prijzen Wimbledon weer flink omhoog

LONDEN - De prijzenpot bij de open tenniskampioenschappen op Wimbledon is dit jaar beter gevuld dan ooit.

De geldbedragen, die klaar liggen voor de winnaars en winnaressen, zijn in vergelijking met 1991 met tien procent verhoogd. In totaal wordt zo'n 14,5 miljoen gulden uitbetaald.

De winnaar van het mannen-enkelspel toucheert de lieve som van 870.000 gulden. Michael Stich moest vorig jaar met bijna 85.000 gulden minder tevreden zijn. Zijn bankrekening werd gespekt met 785.000 gulden.

Dat bedrag is nu besteed aan de winnares van de vrouwen-finale in de "groene kathedraal". John Curry, de voorzitter van de organiserende All England-club, deelde mee dat de prijsstijgingen een gevolg zijn van de opwaardering van het Engelse pond ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

Nog volop spanning in A-klasse

Rheden bij zondag amateurs kampioen

DEN HAAG - Bij de zondag amateurs is Rheden in de B-klasse kampioen geworden.

In de A-klasse is de strijd met twee duels te gaan nog geheel open. Drie clubs gaan met een gelijk aantal punten (32) op kop. RCH heeft een doelsaldo van +19, DWV van +15 en EDO van +14.

De uitslagen en de stand bij de hoofdklasse zondagamateurs:

HOOFDKLASSE A

DCV - Elinkwijk	3 - 0
ADO '20 - RCH	1 - 3
Papendr - Aalsmeer	0 - 1
EDO - Hollandia	2 - 0
Alphense B - DHC	0 - 1
DWV - Stormvog	2 - 0
Wilhelmus - AFC	3 - 3

1. RCH	24	32
2. DWV	24	32
3. EDO	24	32
4. Aalsmeer	24	28
5. ADO '20	24	27
6. AFC	24	25
7. Alphense B	24	24
8. Hollandia	24	23
9. Papendr	24	21
10. DCV	24	21
11. Elinkwijk	24	19
12. Stormvog	24	18
13. Wilhelmus	24	18
14. DHC	24	16

Hoofdklasse B

SVBO - Sn. Hovis	0 - 1
HSC '21 - WKE	4 - 1
STEVO - Treffers	2 - 2
Quick '20 - Achill.'94	1 - 1
Achill.'29 - Enschede	0 - 4
AGOVV - FVC	0 - 1
Rheden - Babberich	2 - 1

1. Rheden	24	36
2. Quick '20	24	31
3. Achill.'94	24	31
4. FVC	24	29
5. Treffers	24	26
6. STEVO	24	26
7. Enschede	24	25
8. Sn. Hovis	24	22
9. Babberich	24	22
10. HSC '21	24	22
11. Achill.'29	24	21
12. AGOVV	24	17
13. WKE	24	14
14. SVBO	24	14

Rheden kampioen; WKE en SVBO degraderen

Hoofdklasse C

EHC - Geldrop	1 - 1
Venray - Wilhelm.08	3 - 4
UDI '19 - DESK	3 - 0
Baronie - TSC	1 - 1
LONGA - Meerssen	0 - 0
Margriet - SVN	3 - 0
Panningen - Halsteren	1 - 0

1. Halsteren	24	31
2. Meerssen	24	31
3. TSC	24	30
4. LONGA	24	29
5. EHC	24	27
6. Geldrop	24	27
7. Venray	24	26
8. Margriet	24	24
9. SVN	24	24
10. Panningen	24	23
11. Baronie	24	20
12. Wilhelm.08	24	20
13. UDI '19	24	17
14. DESK	24	07

DESK gedegradeerd.

FC Groningen op Curaçao

WILLEMSTAD — FC Groningen uit de Nederlandse eredivisie voetbal speelt op 14 mei een wedstrijd op Curaçao. Tegenstander van de Nederlandse ploeg is de Curaçaose selectie.

ABN-AMRO Bank ondersteunt dit evenement door het sponsoren van het uniform van de Curaçaose selectie en met het bekostigen van de reclame voor de wedstrijd.

Uitnodigingen voor drie wedstrijden

Krabbe wordt niet overal geweigerd

BOEKEL - De Duitse atlete Katrin Krabbe, zal volgens haar manager, niet overal worden buitengesloten in het grand-prix-circuit. Hans Disseldorp verklaarde namens Jos Hermens, dat Krabbe uitnodigingen heeft voor wedstrijden in New York, Sevilla en Rome.

De organisator van de wedstrijden in Stockholm, Persson, had dit weekeinde bekend gemaakt dat de van gebruik van verboden stimulerende middelen beschuldigde atlete, nergens welkom zou zijn.

Op het programma van Krabbe staan voorlopig wedstrijden in Jena (28 mei), Granada (Spanje, 30 mei) en Sevilla (Spanje, 6 juni). Het startrecht van de wereldkampioene sprint is echter afhankelijk van een uitspraak van de internationale atletiek federatie. De IAAF zal op 29 mei een oordeel vellen over de uitspraak van de Duitse atletiek bond.

De DLV had eerder Krabbe en haar collega's Grit Breuer en Silke Moller voor vier jaar uitgesloten wegens bedrog bij een dopingcontrole in januari in Zuid-Afrika, waar van verschillende sportvrouwen exact dezelfde urinestalen werden ingeleverd. De DLV kwam later op zijn uitspraak terug omdat niet aangetoond kon worden dat het onmogelijk was geweest dat "anderen" met de urinemonsters hadden geknoeid.

Een op de Duitse markt actief cosmetica-bedrijf overweegt een schadeclaim in te dienen bij de DLV in de orde van grootte van vier miljoen gulden. Volgens het bedrijf moest een reclamecampagne in de aanloop naar Barcelona met Krabbe, na haar aanvankelijke schorsing, van het programma worden gevoerd.

Het bedrijf overweegt de gemaakte kosten, zoals het huren van zendtijd op de televisie, terug te vorderen. Een woordvoerder van haar sportkledingfabrikant stelde dat de beslissing van de IAAF van invloed zal zijn op het al dan niet verlengen van het twee-jarige contract met de atlete, dat in november afloopt.

Spantenbier bij leefcentrum voor geestelijk gehandicapten

WILLEMSTAD — Medio oktober vorig jaar is Bouwmaatschappij Curaçao nv (BMC), in opdracht van de stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten, begonnen met de eerste fase van de bouw van een 'leef- en activeringscentrum' voor zwakzinnigen. De bouwwerkzaamheden aan de Prinsenlaan in Emmastad zijn tot nog toe voorspoedig verlopen. Afgelopen vrijdag vierden de opdrachtgever en de werknemers van BMC het spantenbier.

Het project omvat de bouw van twaalf paviljoens die woonruimte zullen bieden aan 125 geestelijk gehandicapten, een dagverblijf waar vijftig zwakzinnigen begeleid kunnen worden, een hoofdgebouw en een aangepast zwembad.

De eerste fase van het project wordt uitgevoerd door de BMC en zal volgens planning half december van dit jaar afgerond zijn. Gedurende deze eerste fase bouwt de BMC vier paviljoens die al begin volgend jaar plaats zullen bieden aan 44 bewoners. Daarnaast worden dit jaar het activeringscentrum c.q. dagverblijf en het hoofdgebouw afgebouwd. In het hoofdgebouw zullen de centrale diensten en de directie van het centrum gaan huizen en krijgt het team van medisch specialisten de beschikking over praktijkruimtes.

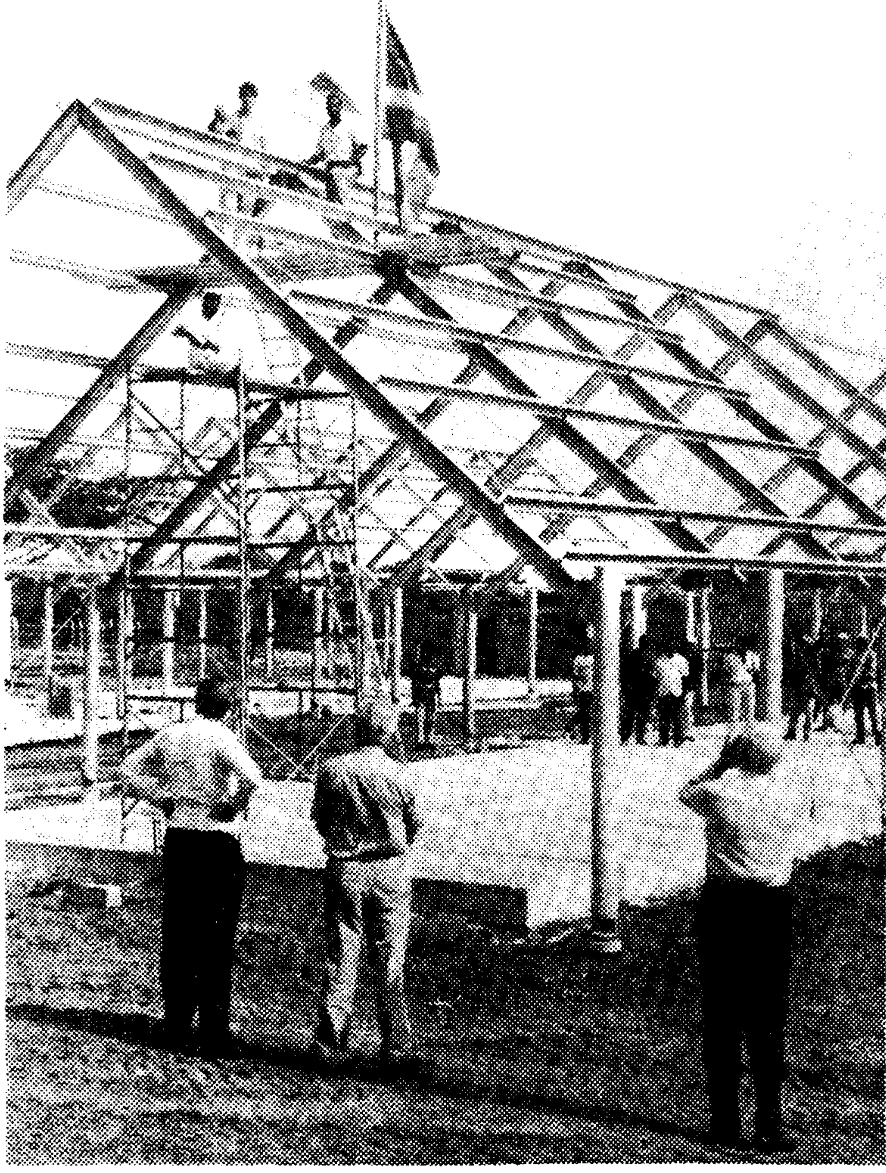
De kosten van deze eerste fase van het veelomvattende project bedragen in totaal acht miljoen gulden: zes miljoen guiden aan bouwkosten en twee miljoen aan adviseurs- en inrichtingskosten. De exploitatiekosten worden gedragen door de Curaçaose overheid. Daarnaast krijgt de stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten via Sede Antia financiële steun uit Nederland.

H. Streefkerk, bedrijfsleider van de BMC, noemt de opdracht van de stichting 'een eervolle opdracht'. "Het is prachtig om als bedrijf aangewezen te worden om een eerste fase van zo'n belangrijk en omvangrijk project uit te mogen voeren. Wij zijn er zeer zeker trots op dat de BMC een bijdrage mag leveren aan een project dat van buitengewoon groot maatschappelijk belang is".

Streefkerk is tevreden over het verloop van de bouwwerkzaamheden: "De bouw van deze eerste fase is voor ons een niet al te moeilijke opdracht. De BMC heeft in de loop der jaren al veel ervaring opgedaan met de bouw van dergelijke 'utiliteitswerken'."

De voorzitter van de stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten, B. van Hellenberg Hubar, denkt dat het nieuwe 'leef- en activeringscentrum' in een grote behoefte zal voorzien: "Onze stichting heeft momenteel drie centra onder haar hoede: het kinderdagverblijf Pasadia waar zo'n vijftig geestelijk gehandicapte kinderen dagelijks begeleid kunnen worden, het mini-activeringscentrum in Emmastad waar ongeveer 25 volwassenen overdag aan bezigheidstherapie kunnen deelnemen en het woonverblijf Huize Jos Wouter voor twintig volwassen zwakzinnigen. De capaciteit van deze centra is bij lange na niet voldoende. Daarom bouwen wij nu een grootschalig woon- en dagverblijf".

"De eerste grote groep geestelijk gehandicapten die begin volgend jaar het nieuwe complex in Emmastad zal gaan bewonen, verblijft nu nog in de Caprileskliniek. Zowel de directie van de kliniek als de overheid, als wij, vinden het een goede zaak dat deze groep gaat verhuizen. De Caprileskliniek is immers in eerste instantie bedoeld voor het verplegen van psychiatrische patiënten".

Little League

WILLEMSTAD — Fria, Coca Cola en Kiwanis behaalden zaterdag winst in het kader van het Little League baseballkampioenschap. Fria behaalde een nipte 5-4 overwinning op Firgos, terwijl Coca Cola en Kiwanis makkies hadden aan Curoil (15-3) en Setel (11-1).

In detail waren de uitslagen als volgt: Fria - Firgos: vijf punten, acht honkslagen en vier veldfouten, terwijl het scorebord in alle drie afdelingen een vier aangaf voor Firgos. Winnende werper was Hugo Limon en verliezer Ayan Pikeur. Besten aan slag: Urban Simmons en Raydinair Isenia met 4-2 voor Fria en Bryan Cooper van Firgos eveneens met 4-2.

Coca Cola - Curoil: 15-13-2 en 3-4-6 met Djuric Thielman als winnende pitcher en Shurmahin Geertruida als verliezer. Besten aan slag waren hier: Wendsley Sluis (4-3) en Giovanni Meulens (1-1).

Kiwanis- Setel: 11-9-0 en 1-2-4. Semmy Petronella pitchte Kiwanis naar de zege, terwijl Eugène Daal verliezende werper was. Besten aan slag: Merieldo Trinidad (3-3), Sendrick Balentina (2-2) en Semmy Petronella (1-1), allen van Kiwanis; bij Setels leverde Urlyson Candelaria de beste prestatie met het slaghout.

Onderwijzers sterk in volley

WILLEMSTAD — Het volleybaltoernooi tussen verschillende overheidsafdelingen werd afgelopen vrijdag afgesloten met de finale tussen de teams van Onderwijs en Politie. Onderwijs, onder leiding van Remo Martha, pakte de titel met setoverwinningen van 15-11en 15-12.

De derde plaats werd betwist tussen de ploegen van de DOW en Belastingdienst. DOW zegevierde met 15-4, 12-15 en 15-8.

De prijs voor de meest gedisciplineerde ploeg ging naar Financiën, terwijl de Politie het hoogste aantal supporters trok.

Het eerstvolgende evenement voor overheidsteams is een softbaltoernooi. Dit toernooi gaat 7 mei van start. Er wordt op maandag, woensdag en donderdag gespeeld in het Suvek Ballpark.

Paulus de Geu[s] beste op pistoo[l]

WILLEMSTAD — Het Curaçaose schietkampioenschap op het onderdeel pistool (standaard) vond afgelopen zaterdag plaats op de baan van Asiento. Gestreden werd om de 1991-titel, aangezien dit kampioenschap door omstandigheden vorig jaar niet kon worden verwezenlijkt. Paulus de Geus eiste de hoogste eer voor zich op met 524 punten.

Het is hem niet makkelijk afgegaan. Met name in Michel Daou stuitte hij op een serieuze tegenstand[er] zijn huid duur verkocht zich uiteindelijk slechts twee punten verschil bedwingen.

Jan Clara leverde ook strijd met een eindtotaal 521 punten. Overigens een aantal cracks, zoals Bonofacio, Jesus van Pool, Jacinto Martina, onderdeel langs de lijn.

De Curaçaose Schiet[bond] heeft een intensief voor[bereidings]dingsprogramma opge[steld] om een zo goed mo[gelijk] resultaat te behalen [tijdens] de Olympische Spelen in [Bar]celona, Spanje.

Hechamos vier[t] Koninginneda[g]

WILLEMSTAD — Een interessant initiatief dat navolging verdient, is de oprichting van een wijkraad voor de wijken Santa Helena, Charo, Mundu Nobo, Seru Pretu. Voorlopig wordt naar buiten getreden onder de naam 'Hechamos'. De eerste activiteit van de wijkraad is de organisatie van een cultuur- en sportmanifestatie op 30 april, Koninginnedag.

Behalve het plan om de viering van Koninginnedag nieuw leven in te blazen, beschouwt de wijkraad het als een van haar prioriteiten het adviseren en overleg plegen met overheidsinstanties op de volgende gebieden: educatieve activiteiten, jeugdbeleid, veiligheid, woningbouw, zorg voor bejaarden, schoonmaak en sport.

De viering van 30 [april] vindt op en rondom het [plein] van Mundu Nobo pl[aats] waar vroeger ook met [veel] succes dit volksfeest [werd] gevierd. De activiteit[en] zullen in de ochtend bestaan uit zaklopen, drennen, vliegershow, [een] band etc. en in de m[iddag] guren uit voetbalwedstrij[den]. Verder zijn er ook do[mino-]wedstrijden.

In Casa Cuna Villa M[aria] wordt vanaf tien uur 's m[orgens] gens een 'fair' gehouden [voor] jong en oud.

De volgende perso[nen] maken deel uit van de [com]missie die een en ander [op] touw heeft gezet: Ber[t] Whiteman, Casper Llew[ellyn], Humbert Loi-Sioe-[..], Frank Cafsia, Ge[..] Merced, Erwin Raphaela, [Ro]bert Brute, Raymond Be[..] (public relations, tel.: 61[..] of 372802).

Alleen open houden zwembad nog ter discussie

Bondsvergadering KNVB besluit voorlopig in Zeist te blijven

ZEIST - De KNVB blijft in Zeist.

Dat was de uitkomst van de buitengewone bondsvergadering, die opheffing van het sportcentrum niet eens meer serieus aan de orde stelde. Alleen het openblijven van het zwembad staat nog ter discussie. Naar verluidt wordt daarin echter toch niet gevoetbald.

De afgevaardigden van het betaald voetbal, die twee weken geleden in de buitengewone vergadering deel I aanstuurden op een tweede sessie, waren gematigd.

PSV-voorzitter Ruts, die Ajacied Van Praag opvolgde als woordvoerder, drong wel aan op "verzelfstandiging van het complex in Zeist." Namens het bondsbestuur vroeg Masman zich enigszins cynisch af of daarmee allemaal kleine bv'tjes in het bos werd bedoeld.

Ruts in zijn toelichting: "We willen nu niet weg uit Zeist, maar ons ook niet vastleggen voor een verblijf tot in de eeuwigheid. We willen dat het centrum in professionele handen overgaat. Van daaruit kan worden bekeken waar winst en waar verlies in zit. Bovendien wordt het op die manier interessanter voor samenwerking met c.q. overdracht aan derden."

Na de schorsing kwam het bondsbestuur, onder leiding van Zeist-voorstander Van Marle, met een compromis. Binnen een termijn van een jaar zal verzelfstandiging plaatsvinden, om een nog beter inzicht in de kosten en baten te krijgen.

SAMENWERKING

Op een termijn van een tot vijf jaar zal worden onderzocht in hoeverre samenwerking met derden (NeVoBo) tot de mogelijkheden behoort. Er zal een adviesgroep worden geformeerd om een en ander te onderzoeken, het zwembad wordt gesloten, mits een buitenstaander (gemeente, provincie) een subsidie van 50.000 gulden geeft.

Met de laatste twee punten hadden de profs problemen, zij het dat die niet onoverkomelijk waren. Het zwembad ziet het graag geheel dicht, omdat het teveel kost, de adviesgroep noemde men liever de stuurgroep.

Namens het bestuur praatten Masman en Van Marle dit meningsverschil uit de wereld. De aanwezige actie-groep van personeelsleden, met de T-shirt-tekst K(ies) N(u) V(oor) B(lijven) had definitief zijn zin.

Twee weken geleden waren de profs aarzelend. Voor te kiezen voor blijven in Zeist wilde men eerst weten wat de financiële consequenties van vertrek zijn. De studiegroep, voorgezeten door Langebach, zocht ook dit uit en kwam tot niet al te rooskleurige vooruitzichten.

Eerder had de studiegroep voorgesteld het sportcomplex in zijn huidige opzet te handhaven en de explotatie, die nu jaarlijks een groot tekort oplevert, te verbeteren door samenwerking met de Nederlandse volleybal bond, nieuwe investeringen, inhaalprogramma van het achterop geraakte onderhoud en ombouw van olie op gas.

Landhuis Knip: museum en meer

WILLEMSTAD — Landhuis Knip is een multifunctioneel centrum op sociaal-cultureel gebied aan het worden en ligt er nu prachtig bij tussen de bloeiende kibrahacha's van de heuvels van Knip, aldus algemeen coördinator Ilinka van Veghel-Hellmund.

Veel bezoekers hebben al ontdekt dat Landhuis Knip getransformeerd is in een musuem. Het landhuis is gedeeltelijk gemeubileerd met antiek meubilair uit voornamelijk de negentiende eeuw. Ook een kleine collectie van gebruiksvoorwerpen uit de dagelijkse huishouding van vroeger is tentoongesteld.

Landhuis Knip doet nu een beroep op eenieder die een antiek meubelstuk over heeft, hetzij door ruimtegebrek hetzij door andere omstandigheden, om het landhuis op te bellen. De mogelijkheid bestaat om dit stuk tentoon te stellen in het landhuis onder vermelding van de herkomst ervan en ook de eraan verbonden geschiedenis. Ook kleine artikelen van vroeger zijn van harte welkom. De stukken moeten wel in een redelijke staat zijn of opgeknapt kunnen worden. Op deze wijze hoopt Landhuis Knip te komen tot een compleet overzicht van typische meubels en voorwerpen van Curaçao van vroeger.

Yubi Kirindongo en Nel & Norva Simon zijn enkelen die reeds hun kunsten hebben tentoongesteld op Landhuis Knip. Landhuis Knip gaat regelmatig exposities organiseren in het landhuis en wil hiermee zowel de bekende als de nog onbekende kunstenaars de mogelijkheid bieden hun werk aan een breed publiek te tonen. Alle geïnteresseerde kunstenaars kunnen contact opnemen met Landhuis Knip voor meer informatie hieromtrent. Binnenkort komt er een grote expositie op Landhuis Knip over alles wat de 'seú' ter maken heeft.

Bezoekers kunnen na eenreservering op telefoon 640244 een uitgebreide rondleiding krijgen over de interessante en spannende geschiedenis van Landhuis Knip, waaronder de plantagetijd, de slavenopstand maar ook de architectuur.

Sinds kort kan elke bezoeker ook dagelijks gebruik maken van de faciliteiten van een terras waar zij van het majesteuze uitzicht kunnen genieten. Thans ligt Knip er prachtig bij tussen de bloeiende kibrahacha's.

Het ligt in de bedoeling om hier allerlei typische Curaçaose lekkernijen aan te gaan bieden. Landhuis Knip bouwt aan haar imago van 'Kòrsou di antaño' (het Curaçao van vroeger) waar de 'awa di lamunchi', de 'djus di tamarijn', maar ook de 'tèrt' en de 'kokada' niet ontbreken. Ook de culturele voorstellingen en workshops die georganiseerd worden, benadrukken dit imago.

De openingstijden van Landhuis Knip zijn als volgt: maandag tot en met vrijdag van 09.00-12.00/14.00-16.00 uur, zaterdag gesloten en zondag van 10.00-17.00 uur. Voor meer informatie kan men het landhuis bellen op telefoon 640244.

Vier jaar cel voor drugdealer

LEEUWARDEN — De rechtbank in Leeuwarden heeft woensdag de 54-jarige drugshandelaar B. K. uit Gieterveen conform de eis van officier van justitie mr R. de Roon tot vier jaar cel veroordeeld. De rechtbank acht bewezen dat K. een leidende rol heeft gespeeld in de zogenoemde Dutch-line, waarbij verdovende middelen vanuit Spanje naar Nederland werden vervoerd.

Naast de celstraf zijn een auto, sieraden, een bankrekening in Luxemburg, een huis in Frankrijk en een bedrag van 1.654.000 gulden verbeurd verklaard. Bovendien moet K. 330.000 gulden wegens oneigenlijk gebruik aan de Nederlandse staat terugbetalen.

ZEIST - De KNVB heeft in Zeist bij loting de zes ploegen die deelnemen aan de nacompetitie over twee groepen verdeeld.

De eerste wedstrijd wordt op 2 mei gespeeld. De laatste op 30 mei. De winnaar van de nacompetitie promoveert naar de eredivisie. De verliezer in de finale, over twee ontmoetingen, speelt twee degradatie / promotieduels tegen de nummer zestien van de eredivisie.

De indeling:

Groep A:

NAC, GA Eagles en Heracles.

Groep B:

Excelsior, nummer twee van de eerste divisie en Eindhoven.

Programma: 2 mei: NAC -GA Eagles, Excelsior - tweede stand,

5 mei: Heracles - NAC, Eindhoven - Excelsior,

9 mei: GA Eagles - Heracles, tweede stand -Eindhoven,

14 mei: GA Eagles - NAC, tweede stand - Excelsior,

19 mei: NAC - Heracles, Excelsior - Eindhoven,

23 mei: Heracles - GA Eagles, Eindhoven - tweede stand.

Finales: 28 mei en 30 mei.

Promotie- degradatiewedstrijden: 3 en 8 juni.

WILLEMSTAD — Plataforma Otrobanda organiseert aanstaande zondag de traditionele 'sunset kaminata'. De gidsen Beto Adamus en Jopi Hart zijn opgegroeid in Otrobanda en staan garant voor een boeiende en leerzame wandeling door de romantische stegen van de achttiende- en negentiende eeuwse Otrobanda. Zij tonen de schoonheid van de unieke architectuur, het verval van de stad en de wederopbouw.

Verzamelplaats is bij de grote klok op het Brionplein. Er wordt gestart om vijf uur 's middags en de kosten bedragen tien gulden

Sithoc opent seizoen tegen De Koning

WILLEMSTAD — Het Curaçaose voetbalkampioenschap 1992 zal worden gewijd aan Shon Haseth, ex-bondscoach. Aanvangsdatum is zoals bekend 3 mei aanstaande. In de eerste wedstrijd zullen kampioen 1991 Sithoc en het vanuit de tweede divisie gepromoveerde De Koning tegen elkaar uitkomen.

Met ingang van deze competitie wordt de hoogste afdeling niet meer met 'eredivisie' aangeduid, maar met 'eerste divisie' en de lagere afdeling met 'tweede divisie' wat zeker een verbetering is. De amateurclubs komen in de derde divisie uit.

De competitie gaat over twee ronden, gevolgd door een play-off en de eindstrijd tussen de twee finalisten. De clubs die de voorronden als nummer 1 en 2 afsluiten worden extra beloond met respectievelijk twee en één bonuspunten, hetgeen hen dus een voorsprong geeft op de andere twee deelnemers aan de play-off. Verwacht wordt dat het kampioenschap op of rond 25 oktober zal eindigen.

WILLEMSTAD — Twee vertegenwoordigsters van de Nederlandse Antillen Mildred Clara en Igma Emerenciana, zijn door de Zwembond ingeschreven voor deelname aan een cursus voor trainers in het synchroon zwemmen.

De cursus, de eerste van zijn sport, wordt van 2 tot en met 8 mei in Olympia (Griekenland) georganiseerd door de Internationale zwemfederatie (FINA). Het initiatief van de lokale zwembond is ingegeven door de snelle ontwikkelingen die zich bij het synchroon zwemmen voordoen en de noodzaak voor vergroting van de kennis van lokale trainers op dit gebied.

Aan de Sedreko werd een verzoek gericht voor een financiële bijdrage.

Antilliaans Statenlid Thomas aanwezig

Agenda vergadering Latino/ Europarlementen vastgesteld

WILLEMSTAD — Het PNP-Statenlid Betto Thomas, in zijn hoedanigheid van waarnemend secretaris-generaal van het Latijnsamerikaanse parlement (Parlatino), verbleef van 12-18 april in Brussel ter bijwoning van een werkvergadering tussen een delegatie van het dagelijks bestuur van Parlatino en de delegaties uit het Europees Parlement voor de relaties met Latijns-Amerika.

Doel van de werkvergadering was om in overleg, de onderwerpen vast te stellen die deel zullen uitmaken van de agenda van de conferentie tussen bedoelde parlementen die in mei 1993 in Sao Paolo, Brazilië, zal worden gehouden.

Na ampele discussies werd overeengekomen dat de basis van de agenda zal bestaan uit:

a. een werkstuk over de integratie in Latijns-Amerika op te stellen door dr. Humberto Pelaez, secretaris-generaal van Parlatino;

b. een werkstuk over integrale democratisering van Latijns-Amerika op te stellen door Luís Corina, vicepresident voor Venezuela in Parlatino;

c. een werkstuk over de samenwerking en hulp van het Europees Parlement aan Latijns-Amerika op te stellen door dra. Guadalupe Ruíz Giménez, Europarlementariër voor Spanje.

Door de delegatie van Parlatino werd voorts een concept voor een nieuw huishoudelijk reglement voor de conferentie van mei 1993 aan de delegaties van het Europees Parlement aangeboden. Dezen zullen het bestuderen en becommentariëren voor de conferentie in 1993.

Centraal stond op deze vergadering de bouw en ingebruikname van de nog in aanbouw zijnde zetel van Parlatino die door de regering van de Sao Paolo aan Parlatino is geschonken. Met het gereed komen van haar zetel in juli 1992 zal het Parlatino voortaan over een eigen gebouw kunnen beschikken waar al haar vergaderingen, zowel de algemene vergaderingen als de vergaderingen van de diverse commissies worden gehouden.

De kosten van het gebouw belopen meer dan vijftien miljoen dollar, terwijl eenbedrag van dertien miljoen dollar is uitgetrokken voor de aanleg van een internaitonaal informatica-netwerk. Dit netwerk zal de communicatie tussen de diverse parlementen die lid zijn van Parlatino en hun vertegenwoordigers, alsmede met het Europees Parlement mogelijk maken via telematica in de ruimste zin. De leden van de Europese delegaties spraken hun voldoening uit over de nieuwe dynamische aanpak van het Parlatino.

De delegatie van Parlatino werd in audiëntie ontvangen door dr. Egon Klepsch, voorzitter van het Europees Parlement, die tevens een deel van de vergadering heeft bijgewoond. De gezamenlijke delegaties hebben voorts hun voldoening uitgesproken over het feit dat zowel het Europees Parlement als Parlatino de staatsgreep in Peru hebben veroordeeld, en hebben aandrongen op een spoedig herstel van de constitionele democratie en haar organen in dat land.

Twee minderheden-magazines nemen voortouw

Gekleurd zijn 'in' bij media en modereclame in Nederland

WILLEMSTAD — Een nieuw Nederlands fenomeen dreigt een kort leven beschoren te zijn: magazines voor etnische minderheden. Twee projecten gingen vorig jaar nagenoeg gelijktijdig van start Full Color en Dignity. Het eerste blad had de pretentie, de tweede maakte die waar. Dignity presenteerde zich als het eerste glossy maandblad voor volwaardig meetellende 'medelanders'.

Financiële problemen dreigen de uitgevers echter tot het nemen van zakelijk bezien verstandige beslissingen. Full Color ging van start met voornamelijk door vrijwilligers geschreven artikelen. Al spoedig bleek dat het blad niet over de gewenste verscheidenheid van schrijvers kon beschikken. Opvallend veel verhalen werden door een in het tijdschrift steeds terugkerende naam geschreven, hetgeen overigens niet een aanslag op de kwaliteit van de verhalen hoeft te betekenen. Full Color werkt met een veel eenvoudigere vormgeving en maakt derhalve minder kosten dan het uitgesproken luxe Dignity.

Het blad Dignity haalde de vakpers omdat de uitgever binnen de kortste keren problemen kreeg met de free lance medewerkers die hij niet zou kunnen uitbetalen.

GAT IN DE MARKT

De twee bladenuitgevers hebben kans gezien om in een gat in de markt te springen dat door de mega-uitgevers over het hoofd is gezien. De tweede generatie migranten kunnen volgens de pioniers als een zelfstandige en rijpe doelgroep beschouwd worden. De twee bladen hebben er uitdrukkelijk voor gekozen de verschillende nationaliteiten van Nederlandse 'medelanders' als één groep te benaderen, maar in de inhoud van de bladen staan de interessante en positief gewaardeerde verschillen tussen de culturen wel centraal. Daarbij kiest Dignity er voor de negatieve kanten van het buitenlander-in-Nederland-zijn bewust buiten beschouwing te laten. Geen treurige verhalen over discriminatie door uitzendbureau's en problemen met het vinden van werk en woonruimte. Daar is het blad teveel glossy voor. Het concept van Dignity is door recensenten al vergeleken met dat van bladen als Avenue, Avant Garde en het Amerikaanse Ebony. Dignity richt zich hoofdzakelijk op de aantrekkelijkheid van de exotische afkomst van etnische minderheden. Full Color neemt een aantal sociaal-maatschappelijke aspecten ook onder de loep.

VIP'S

De makers van beide bladen zijn er zich kennelijk van bewust dat interviews met VIP's (Very Important Persons) de verkoop van de bladen stimuleert. Diverse gekleurde artiesten werden al voor het voetlicht gehaald. Daarnaast moet op de achtergrond het psychologische gegeven meespelen dat een minderheidsgroep zich onbewust zal identificeren met iemand uit die groep die het heeft gemaakt in de maatschappij. Veel aandacht dus voor 'successtories' op artistiek, maatschappelijk en zakelijk gebied.

Beide bladen zijn ontstaan uit initiatieven vanuit de Surinaamse hoek. De in het Nederlands geschreven magazines besteden echter evenwichtige aandacht aan naast Surinaamse onder andere Turkse, Marokkaanse, Moluks/Indonesische en Antilliaanse onderwerpen.

ONDENKBAAR

Opvallend zijn modereportages met gekleurde modellen. Het etaleren van hun capaciteiten, sluit aan bij een algemeen bewustwordingsproces bij Nederlandse bladenuitgevers en commerciële mediabedrijven als reclamebureau's Tien jaar geleden zou het ondenkbaar zijn geweest dat grote kledingbedrijven als bijvoorbeeld de Bijenkorf. C&A en Wehkamp negroïde modellen zou gebruiken voor kledingdemonstraties.

De Nederlandse editie van het internationaal gerenommeerde Elle, behaalde een topoplage vorig jaar toen een donker model de voorpagina kleurde. De marketing-strategie van de verzadigde bladenmarkt werd opeens volstrekt doorzichtig toen nauwelijks enkele maanden later andere bladen ook gingen experimenteren met niet-blankhuidige modellen al dan niet op de voorpagina.

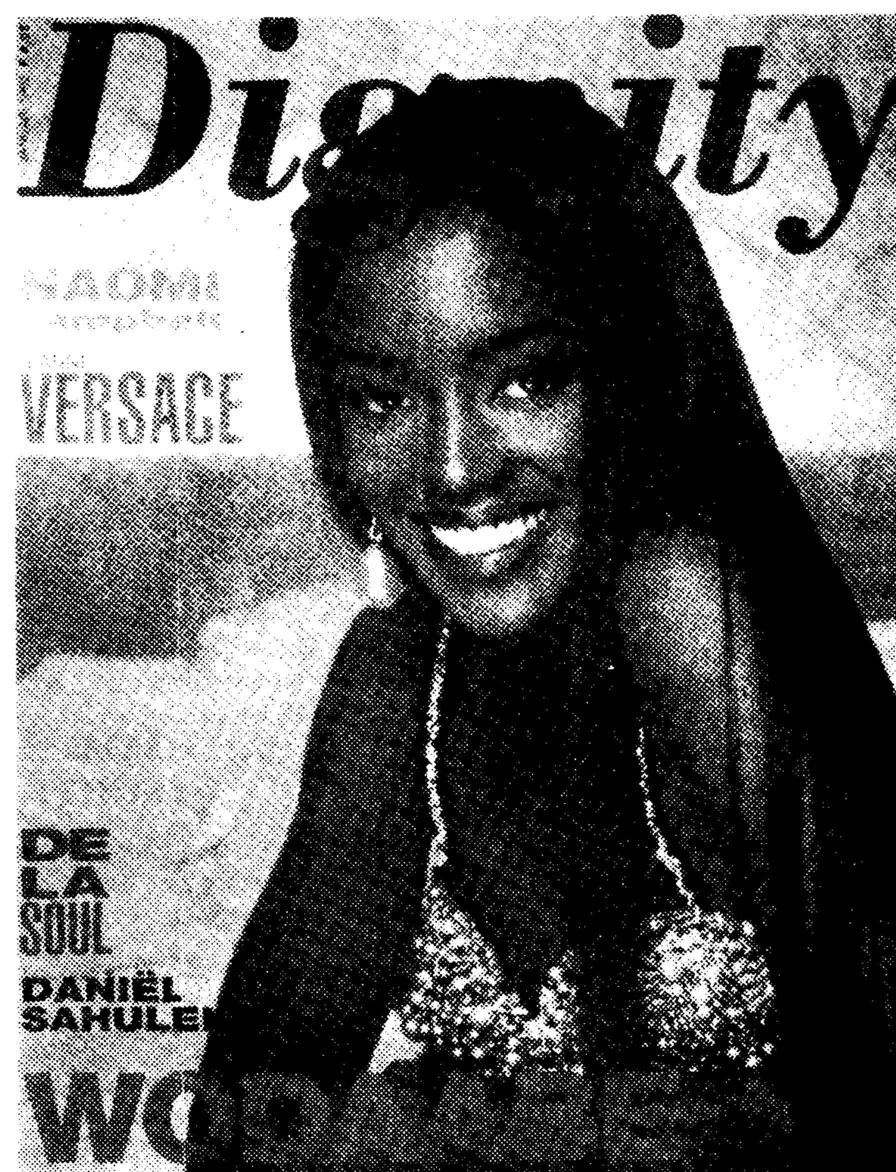
ONFATSOENLIJK

In Nederland dreigt men echter vaak van het ene uiterste in het andere te vallen. Het gevaar bestaat derhalve dat modehuizen en -bladen altijd en per definitie met minimaal één niet-Nederlands onderwerp of model zich zullen presenteren omdat het als maatschappelijk onfatsoenlijk zou kunnen worden beoordeeld als ze dat niet zouden doen.

De maatschappelijke acceptatie van gekleurde mensen in reclame op tv, op straat en in huis-aan-huis reclamefolders is namelijk kennelijk nog niet zover dat (Nederlandse) uitgevers ook Chinese, Ghanese, Turkse en Marokkaanse durven te presenteren aan het Nederlands publiek. De gekleurde migranten en hun kinderen uit de (voormalige) koloniën Suriname en de Antillen mogen zich verheugen in de twijfelachtige eer de eerste geaccepteerde niet-blanke in de media te zijn. Bladen als Full Color en Dignity zouden in staat moeten zijn de uitgevers van andere (mode)bladen tot het inzicht te brengen dat er meer is dan blank, bruin en zwart.

VERRAST

Het moet overigens nooit uitgesloten worden dat een media-gigant als bijvoorbeeld VNU de uitgeverswereld verrast met een financieel solide maandblad voor en door etnische minderheden gemaakt. Het zou in het verleden vaker voorgekomen zijn dat grote uitgevers ideeën van veel kleinere initiatiefnemers overkapselen en met een behulp van het overgenomen concept en met een proef-investering van miljoenen guldens ook het vrijgekomen marktdeel in bezit trachten te nemen.

■ *Dignity, ondanks kinderziekten van financiële aard een der eerste bladen voor mensen die weten dat er meer is dan de blanke cultuur van de 'Jongens van Jan de Witt'.*

CMC verhuist

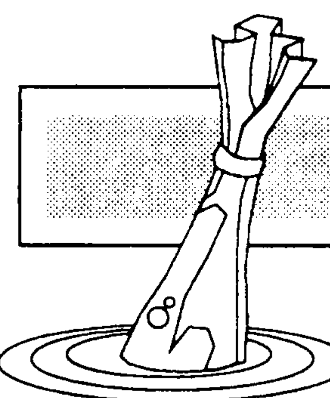
WILLEMSTAD — Caribbean Media Consultants verhuist wegens ruimtegebrek per 1 mei naar een andere kantoorruimte aan de Penstraat 23. De dochter-onderneming Caribbean Ventures blijft wel op Pietermaai, maar ging inmiddels naar nummer 82.

Aanhouding in Club Le Mirage

WILLEMSTAD — Zondagavond is in het prostitutieoord Club le Mirage (het voormalige Campo Alegre) de 21-jarige L.W. aangehouden die rondliep met een zak gestolen kleren en ander textiel. Hij werd door een bewaker overgedragen aan de politie.

Benzine afgetapt

WILLEMSTAD — Zondagnacht zijn drie jongens van 21,16 en 15 jaar aangehouden wegens diefstal van benzine uit een geparkeerde auto. In de Kaya Kokolishi hield de politie een vrachtauto aan met daarin de drie jongens. Ze bekenden de diefstal. De recherche en de kinderpolitie zijn ingeschakeld.

INGEZONDEN

Open brief ALM

Geachte heer Chong,

Via de heer Gumbs uw antwoord ontvangen inzake de mogelijkheid voor het inzetten van extra vliegtuigen gedurende de carnavalsperiode naar Sint Maarten. We zullen ingaan op de feitelijke inhoud van uw brief.

In de planning van de bemanning en de beschikbaarheid van simulator-training mist u vier piloten gedurende die periode en dus zijn we zeer beperkt in de mogelijkheid om extra vliegtuigen in te zetten.

Nu is het zo dat carnaval op Sint Maarten altijd in deze periode valt en is het ook zo dat het ieder jaar weer een hele toer is om in die periode naar Sint Maarten te vliegen. Hetzelfde geldt in omgekeerde richting als er carnaval gevierd wordt op Curaçao.

Als u dan de argumenten aangeeft, zoals in uw brief omschreven, kan ik alleen maar de volgende conclusies trekken:

1. De ALM is absoluut niet geïnteresseerd in het uitvoeren van extra vluchten.
2. De ALM is niet geïnteresseerd in de uitwisseling tijdens het carnaval tussen de bewoners van de eilanden Curaçao en Sint Maarten.
3. De ALM houdt bij de opstelling van haar 'crew'-schema's geen rekening met bijzondere festiviteiten op de diverse eilanden.

De conclusie is simpel: de ALM vindt dat ze gelijk heeft en te goeder trouw handelt. De argumenten die de ALM aanvoert, zijn zo overtuigend en voor eenieder direct te begrijpen. Je zou je bijna schamen om te zeggen dat je het er niet mee eens bent. Volhouden zo, heren, en veel succes met de planning van de crew, simulator en niet te vergeten de vliegtuigen.

Het valt ook niet mee om dat allemaal goed te doen zodat eenieder tevreden is. Heren, nogmaals succes.

Met vriendelijke groeten.

M. SOONS
Sint Maarten

P.S. De Limburgse Kabrieten, die met Boerenblaaskapel wilden meedoen aan het Sint Maartens carnaval hebben zes weken geleden plaatsen besproken. Er was toen geen plaats meer. Men zou trachten daar iets aan te doen. Vergeefs.

SAUDI EUROPEAN INVESTMENT CORPORATION N.V.

Established in Curaçao, Netherlands Antilles

Notice of

ANNUAL GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS

to be held on May 13, 1992.
Notice is hereby given that the Annual General Meeting of Shareholders of the company will be held at the offices of the company, 6 John B. Gorsiraweg, Curacao, N.A. on May 13, 1992 at 10.00 o'clock a.m. (local time) in order to approve the following proposals:

1. **Proposal to approve the agenda.**
2. **Proposal to approve the minutes of the Annual General Meeting of Shareholders held on December 12, 1991.**
3. **Proposal to examine and approve the balance sheet and profit and loss account for the year ended December 31, 1991.**
4. **Proposal to approve, confirm and ratify all acts taken by Jamal Radwan as managing director, from January 1, 1991 up till and including December 31, 1991 and to discharge the managing director for his management up till and including December 31, 1991.**
5. **Proposal to approve, confirm and ratify all acts taken by Pierson Trust (Curaçao) N.V. as managing director, from January 1, 1991 up till and including December 31, 1991 and to discharge the managing director for its management up till and including December 31, 1991.**

Shareholders may be represented at the meeting by a proxy empowered in writing.
Managing directors or in general, persons employed by the corporation can not act as proxy of a shareholder at the meeting. In order to excercise their rights at a meeting, holders of bearer shares must identify themselves as such to the satisfaction of the corporation. The sharecertificate of deposit issued therefor by the corporation or a bank - stating that the sharecertificates shall not be returned before the end of the meeting - shall count as sufficient indentification.

The resident managing director.

Geslaagde lezing over psycho- sociale hulp

WILLEMSTAD — In het kader van de Boy Winkel-cyclus werd in de UNA een lezing gehouden voor werkers in de psychosociale en psychiatrische hulpverlening. De lezing werd gehouden door Sjef Mevis, algemeen directeur van de Pameijerstichting te Rotterdam. De Pameijerstichting is een hulpverleningsorganisatie met 'semi-murale' voorzieningen voor mensen met een verstandelijke handicap en mensen met een psychiatrisch verleden.

Het is een grote Nederlandse zusterinstelling van de stichting Zorg Geestelijk Gehandicapten en Fundashon Sonrisa op Curaçao.

Fundashon Sonrisa is een professionele hulpverleningsorganisatie met 'semi-murale' voorzieningen voor mensen met een psychosociale handicap. Voorzieningen op het grensvlak tussen gesepareerde verpleging, verzorging en begeleiding intra-muraal in de Capriles Kliniek en de ondersteuning van de individu in de samenleving (ambulant, extra-muraal) door de departamentu Salú Mental. Sjef Mevis gaf in zijn inleiding een overzicht van de ontwikkelingen in Nederland op het gebied van de sociale psychiatrie:

Hij noemde de pensionvoorzieningen die werden geëxploiteerd door particuliere verpleegkundigen en gefinancierd werden uit de algemene bijstandswet. Ook vertelde hij over het ontstaan van werkinrichtingen buiten de inrichtingen, de WSW-werkplaatsen en de oprichting van ontmoetings- en activiteitencentra. Hij gaf aan hoe in Nederland de overheid ordenend ingreep: in 1985 werden de pensions in kaart gebracht en kregen, als zij daarvoor in aanmerking kwamen, een wettelijk kader en grondslag in de RIBW (Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen).

Langzamerhand kwam er ook meer erkenning voor de RIBW-activiteiten. Er ontstonden nieuwe methodische inzichten, gebaseerd op de activiteiten in de Verenigde Staten, ook wel aangeduid met community support systems, rehabilitation psychiatry, netwerkontwikkelingen, case-management etc.

Nog steeds staat de Pameijerstichting in Nederland in de frontlijn van onze ontwikkelingen. Het beleid van de stichting gaat uit van de visie dat iedere mens, ook de chronische patiënt, er recht op heeft om geaccepteerd te worden zoals hij is en recht heeft op een zo normaal mogelijk leven. Iedere mens, ook de chronische patiënt, heeft recht op een plaats in onze samenleving en heeft recht op ontwikkeling. Sjef Mevis noemde het belang van voorlichting, maatschappelijke discussie, beeldvorming, rehabilitatie-psychiatrie.

Na Mevis' inleiding was er een panel-discussie met vertegenwoordigers van DSM, Capriles Kliniek, stichting Thuislozenzorg en Fundashon Sonrisa over de raakvlakken van de Nederlandse praktijk voor de ontwikkelingen van de sociale psychiatrie op Curaçao.

Coco boekt succes

AMSTERDAM — Zaterdagavond gaven de Curaçaose gitarist Julian Coco en de Zwitserse fluitiste Magdalena Kuhn in de Cristofori Concertzaal een geslaagd concert. Het is het tweede concert in een serie die het Antillenhuis organiseert. Eerder traden de pianist Wim Statius Muller en Tica Giel op. Hoe belangrijk het is dat het optreden van Antilliaanse topartiesten niet beperkt blijkt tot één incidenteel optreden, bleek uit het feit dat er bij Julian Coco en Magdalena Kuhn meer Nederlanders aanwezig waren dan bij het eerste concert.

Bij een serie is er de kans dat ze zichzelf rondspreekt. Dat lijkt nu het geval te worden bij de serie van het Antillenhuis. Het volgende concert staat geprogrammeerd voor september. Het lijkt een goed initiatief van het Antillenhuis om de Antilliaanse muziek voor het Nederlandse voetlicht te brengen. Muziek is immers internationaal, en de kwaliteit van de Antilliaanse musici en van de eigen Antilliaanse klassieke muziek kan de vergelijking op een internationaal podium doorstaan.

Nederland krijgt door deze actieve kunstpolitiek van het Antillenhuis kans kennis te maken met deze typische Antilliaanse cultuur. In een tijd dat de beeldvorming in Nederland over de Antillen hoofdzakelijk wordt bepaald door Antilliaanse jeugdbendes en andere probleemjongeren is het belang hiervan niet te onderschatten. Vooral niet omdat het Antillenhuis niet nalaat voor de concerten op ruime schaal ook Nederlandse beleidsmakers uit te nodigen.

Julian Coco en Magdalena Kuhn speelden werken van Leonardo Vinci, Anton Dianelli, Willem de Vries Robbé, Jan Thruhlár, Petro Loatelli, Enyss Djemil en Jacques Ibert. Zoals gebruikelijk in deze serie werd het concert besloten met Antilliaanse muziek. Deze had het meeste succes. Voor Antillianen betekent deze muziek een feest van herkenning en voor Nederlanders gaat een nieuwe wereld open.

Dat merkte ik duidelijk aan Nederlanders die achter me zaten en die zich zeer enthousiast lieten ontvallen: "Ongelooflijk, zo'n internationale artiest!" Zij vatten daarmee de kwaliteit van Julian Coco, van de werken die hij speelde, en de hilariteit om de grimassen en grollen van Julian Coco treffend samen.

Er zijn mensen die zich storen aan de grappen die Coco soms midden in een werk maakt. Ik vind er een verademende relativiteit vanuit gaan. Welke artiest van het formaat van Coco wist zich tussen twee nummers het zweet uit de ogen met de opmerking: "Het is de leeftijd, ik ben oog-aal inconinent"? Coco slecht er de muur mee tussen het publiek en de optredenden en stelt zo niet zichzelf, maar de muziek centraal.

●JOS DE ROO

"Kodela-plan meer hobby dan beleid"

Milieubeweging handhaaft kritiek op windturbinepark

WILLEMSTAD — Twee Curaçaose milieuorganisaties houden vol dat Kodela haar huiswerk beter moet doen alvorens over te gaan tot de bouw van een windmolenpark op de vlakte van Hato. Die vlakte is een natuurgebied dat beschermd moet worden. Er zouden betere lokaties zijn. In een open brief wordt Kodela uitgedaagd een Milieu Effect Rapportage (MER) aan te vragen voor het bewuste gebied. Kodela heeft vorige week aangekondigd in juni te beginnen met de bouw en installatie van voorlopig twaalf windturbines.

Het energiebedrijf liet eerder al weten dat uit gedegen onderzoek is gebleken dat Hato's vlakte de beste lokatie is. Andere suggesties als de vlaktes van Mahuma, San Pedro en de noordkant van Curaçao vielen af. Mahuma viel af in verband met de te verwachten storing van signalen van navigatie- en landingssystemen van het Departement van Luchtvaart. San Pedro is particulier terrein en aan de noordkust ontbreekt een elekrisch net en een substation in de directe omgeving.

Hato heeft een goed windaanbod, plaatsing van windturbines is niet strijdig met de bestemmingsplannen en er is geen gevaar voor hinder van telecommunicatie, radar, luchtvaartverbindingen of bewoners. Er is een sterk elektriciteitsnet aanwezig en de vlakte is goed bereikbaar. Ook voor groot transport.

MINIMUM

Kodela liet weten dat de milieu-aantasting tot een minimum beperkt wordt. Er behoeven geen wegen aangelegd te worden naar het windmolenpark. De fundamenten van de turbines zullen hoogstens 15 centimeter boven de grond uitsteken. De vlakte zal derhalve praktisch geheel in haar oorspronkelijke staat blijven. Overigens wordt de vlakte gekenmerkt als een rotsachtige kustvlakte waar tot op een afstand van ongeveer 500 meter van de zee weinig tot geen flora of fauna waarneembaar is. Dat laatste wordt door de milieubeschermers verklaard. Er zouden wel degelijk dieren zijn op de vlakte van Hato, alleen gaat het om nachtdieren, zoals uilen en vleermuizen. Deze dieren zal men doorgaans overdag niet waarnemen.

Kodela liet ook een onderzoek doen naar de te verwachten geluidsoverlast voor de bewoonde wereld. Als maximum-geluidsniveau werd uitgegaan van 45dBa. Tera Cora als dichtstbijzijnde woonoord zou zelfs in de 'ergste situatie' niet met een dergelijk geluidsniveau geconfronteerd worden.

De twee met elkaar samenvallende organisaties Amigu di Tera en Defensa Ambiental houden onverkort vast aan de eis van een MER voor de Hato-vlakte en voor alle alternatieve lokaties. Al jaren lang hameren de twee erop dat de overheid grote projecten door een MER vooraf moeten laten gaan.

HOBBY

Defensa en Amigu eisen dat er nu eindelijk een samenhangend energiebeleid komt. Een beleid waarin ook veel aandacht is voor zonne- en windenergie maar waarin ook energiebesparing centraal staat. Dat Kodela windenergie gaat gebruiken heeft meer iets weg van een "hobby" dan van een facet van een bewust energiebeleidsplan.

De gedeputeerde van energiezaken en enkele leiders van het windmolenproject negeerden onlangs in een persconferentie de kritiek van de lokale milieubeweging die pleit voor herbestudering van een oud rapport dat stelt dat door betere bouw en isolatie van overheidsgebouwen die overheid per jaar 6 miljoen gulden zou kunnen besparen aan energiekosten.

MAN wil praten over windmolens

WILLEMSTAD — De politieke partij MAN heeft in een brief aan de centrale commissie van de eilandsraad een vergadering aangevraagd waarin informatie verstrekt moet worden over de te bouwen windturbines op de vlakte van Hato. MAN-vertegenwoordiger ing. Benny Demei wil praten met Kodela, KAE, de milieudienst en met de kritiek hebbende milieubeschermers Defensa Ambiental en Amigu di Tera. De politicus, die de steun heeft van zijn fractieleider Don Martina, verzoekt om de vergadering vanwege de alarmbrief die de milieubeweging schreef uit protest tegen het als ongenuanceerd beschouwde windmolenplan.

De politicus verzuimt in zijn brief te vermelden waarom precies de betrokken partijen gehoord moeten worden. Evenmin wordt niet kenbaar gemaakt wat het voorlopig standpunt is van de oppositiepartij. Onlangs werden door het bestuurscollege de bouwplannen definitief goedgekeurd. In januari werd het Kodela-project via de media uitgebreid uitgelegd.

'Liever dicht bij de premier'

WILLEMSTAD — Verklaarde ex-minister Eithel Pietersz (SI) bij zijn afscheid met de nodige trots dat hij als enige minister inhoud gaf aan het 'deconcentratie-idee'en kantoor hield bij het departement van arbeid- en sociale zaken in plaats van in het Fort, opvolger Frank Rozendal zal dat niet doen. Organisatorisch zou zo'n stap te veel rompslomp met zich meebrengen, redeneert de nieuwe DP-bewindsman. "Ik blijf liever hier, dicht bij de premier waar we allemaal zo van houden," grapte Rozendal.

Pas als de organisatorische opzet veranderd wordt, is het praktisch haalbaar om ministers buiten het Fort te plaatsen. Dat liet minister Rozendal gisteren tijdens een 'hernieuwde kennismaking' met journalisten weten. Rozendal is inderdaad een oude bekende: hij is in de jaren '80 al minister geweest.

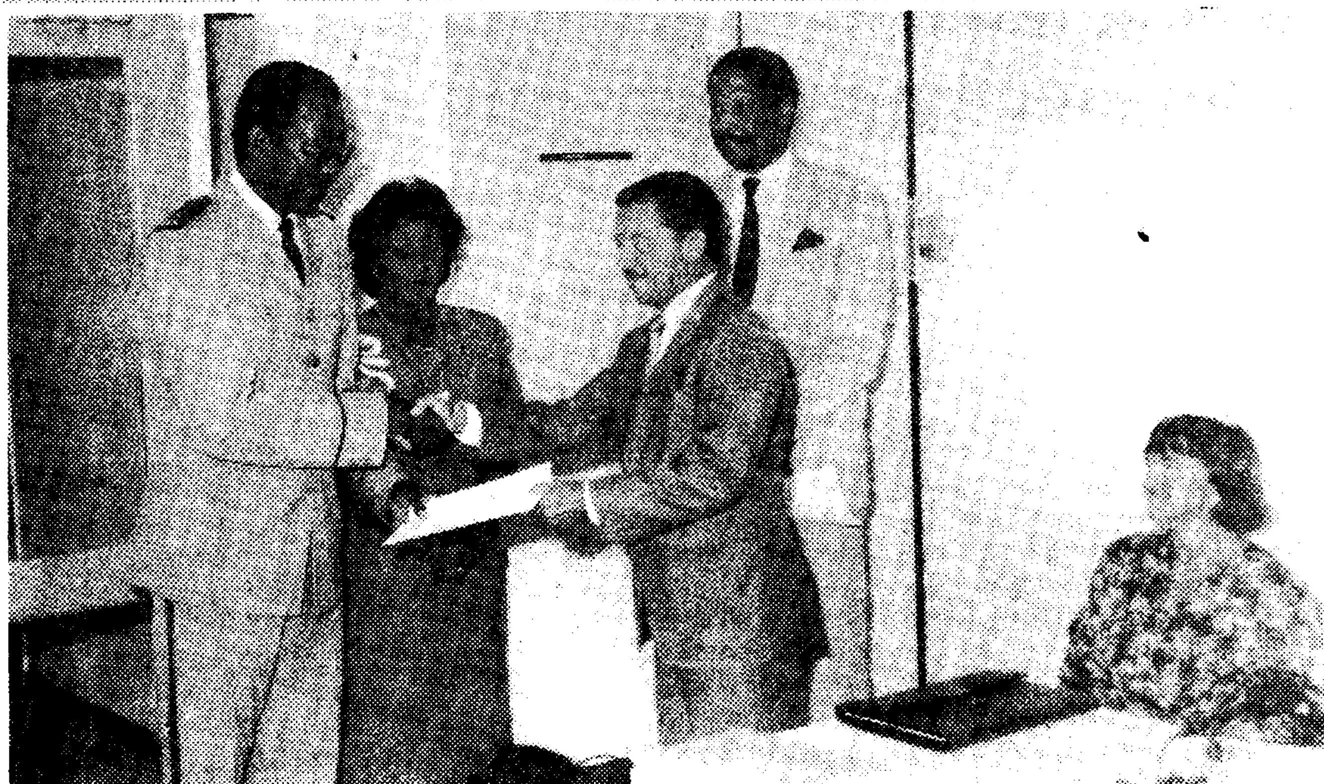
Rozendal bleek gisteren, enkele dagen na zijn aantreden, nog niet in staat iets te zeggen over zijn beleid. Daar is het nog een beetje te vroeg voor. Hij is zich nog aan het 'oriënteren' bij het departement van arbeid- en sociale zaken. Ook de SVB valt onder Rozendal.

Hij zei vooruitlopende op de vaststelling van zijn voornemens wel al desgevraagd, het probleem van tweede-rangs behandeling van buitenlandse dienstmeisjes te willen aanpakken. Uit de pers heeft hij vernomen dat zich nogal wat misstanden voordoen waarbij buitenlandse vrouwen als tweede-rangsburgers worden behandeld. "Dat vind ik onaanvaardbaar en zal er zeker iets aan doen," zo verklaarde de nieuwe minister.

WILLEMSTAD — In de afgelopen nacht zijn inbraken in twee verschillende hotels gepleegd. In een hotel te Otrobanda werden gasten beroofd door twee toeristen uit St. Kitts. Met valse sleutels hadden de toeristen zich toegang tot de kamer verschaft en 31 dollar en 20 Dominicaanse pesos weggenomen. De politie kon de mannen op aanwijzing van de gasten aanhouden.

In een hotel te Punda hebben onbekenden een draairaam geforceerd om een kamer binnen te komen. Een televisietoestel werd meegenomen. In dit geval had de politie minder succes. Ondanks een ingesteld onderzoek werd van de dader(s) geen spoor gevonden.

Kramers: politie-commissaris

■ *WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Tijdens zijn afscheidsbezoek aan de Bovenwindse eilanden heeft minister van justitie mr. Ivo Knoppel op 27 april aan W. Kramers, politiechef van de Bovenwindse eilanden het landsbesluit van dienst bevordering tot commissaris van politie overhandigd.*

Bij dit evenement waren onder meer aanwezig gezaghebber van Sint Maarten Russel Voges en vele andere plaatselijke autoriteiten, hoofden van dienst en belangstellenden.

Op de foto vlnr: nieuwe commissaris Kramers, mevrouw Kramers, minister Knoppel, hoofdcommissaris Fred Wiel en mevrouw Knoppel.

WALT DISNEY, het Amerikaanse amusementsconcern, heeft in het tweede kwartaal van het lopende boekjaar zijn winst met dertig procent zien stijgen tot 164,1 miljoen dollar. De omzet groeide met vijftien procent tot 1,66 miljard dollar. De bezoekersaantallen in de pretparken zijn volgens verwachting, maar nog niet op het peil van 1990.

Nieuwe overeenkomsten arts-examen

WILLEMSTAD — Op zondag 3 mei vindt in het Avila Beach Hotel de ondertekening plaats van de nieuwe overeenkomsten voor de samenwerking inzake de opleiding voor het artsexamen. Het betreft overeenkomsten tussen de Nederlands-Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO) met de Rijkuniversiteit te Groningen (RUG), het Sint Elisabeth Hospitaal (Sehos) en het land c.q. de Dr. Carpriles Kliniek.

Voor deze gelegenheid zullen behalve het bestuur van het Sehos ook vertegenwoordigers van de RUG alsmede de naaste medewerkers, die bij de uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomsten betrokken zijn, aanwezig zijn.

Cijntje eist rectificatie van 'roddel' Independiente

WILLEMSTAD — "Het is kwalijk op lichtvaardige wijze iemands goede naam aan te tasten. Ook al heeft men achteraf spijt, de roddel die ontstaan is kan niet meer tenietgedaan worden." Met woorden van die strekking begon vanochtend de zoveelste rechtszaak tegen een Antilliaans medium.

Dit keer was het de grief van Ephraim Cijntje van EC Success Consultancy NV. Het maandblad Independiente insinueerde in het maartnummer zonder rechtstreeks de naam van Cijntje te noemen dat hij als contactpersoon van PTT Telecom 600.000 dollar smeergeld had ontvangen en gegeven aan politici, vakbondsmensen en managers zodat de participatie van de Nederlandse onderneming in de Landsradio snel beklonken zou zijn. Dit wordt ontkend door Cijntje en door de PTT-zegsman in Nederland.

Cijntje schakelde vanochtend advocaat mr G. Pieter Kwiers in om rechter Bob Wit te vragen Stanley Cras als de verantwoordelijke voor het gewraakte artikel in Independiente te veroordelen tot rectificatie van de valselijke beschuldigingen. Weigert Cras dit dan zou een dwangsom van 10.000 geïnd moeten worden. Cijntje wenste rectificatie in Independiente, Bala en Amigoe. De laatste twee bladen hadden artikelen geschreven op grond van de als kwalijk omschreven informatie in Independiente.

Overigens besteedde ook de Haagsche krant 'Het Binnenhof' aandacht aan de beschuldigingen jegens de PTT in Nederland en zijn vertegenwoordiger in de Antillen.

Advocaat De Windt betoogde onder meer dat zijn cliënt Cras na grondig onderzoek tot de conclusie was gekomen dat er een sterk vermoeden bestaat van onregelmatigheden bij het overleg tussen de lokale telecommunicatiebedrijven en de Nederlandse PTT. Het onderwerp houdt de gemoederen bezig. Het algemeen belang in deze zaak weegt toch net iets zwaarder dan dat van Cijntje en zijn consultancybureau, aldus De Windt. Het artikel dat overigens verwijst naar andere betrokkenen bij een mogelijke smeergeld-kwestie, heeft volgens de advocaat feitelijk de bedoeling gehad aan te wijzen in welke richting men moet gaan zoeken indien men een onderzoek begint.

Het voorlopig dan wel definitief rechtersoordeel in dit geding kon vanochtend niet vóór de deadline van deze editie achterhaald worden.

Contactochtend Bon Bini Club

WILLEMSTAD — Op woensdagochtend 6 mei organiseert de Bon Bini Club weer haar maandelijkse contactbijeenkomst. Dit keer een gecombineerde demonstratie/doe-ochtend met als gastspreekster Marsha Schotborg. Zij is demonstratrice textielverven en werkt met Tri-chem-produkten.

Iedereen is van harte 'bon bini' op 6 mei aanstaande om negen uur 's ochtends in Jeugdhuis De Tamarijn aan de Mahaaiweg. Er is een crèche aanwezig.

Den Haag: Uiterlijk volgende week nieuwe fase:

Modernisering van Lintjesregen: Door iedereen gewenst maar steeds vertraagd

DEN HAAG - Deze week nog ("of anders echt volgende week") zal minister Dales (Binnenlandse zaken) een volgende stap zetten in de richting van een grondige hervorming van de gang van zaken rond de toekenning van koninklijke onderscheidingen, de jaarlijkse "Lintjesregen". Dat heeft een woordvoerder van het ministerie dinsdag bekendgemaakt.

Het gaat om de memorie van antwoord bij het wetsvoorstel tot herziening van het decoratiestelsel die dan naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd. Die herziening wordt inmiddels al enkele tientallen jaren en van diverse zijden bepleit. Op dit moment liggen aan de Lintjesregen twee wetten ten grondslag. De eerste dateert uit 1815 en regelt de toekenning van de onderscheidingen in de Orde van de Nederlandse leeuw. De Orde van de Nederlandse leeuw is bedoeld voor personen "die bewijzen geven van beproefde vaderlandsliefde, bijzondere ijver en trouw in het volbrengen hunner burgerplichten of buitengewone bekwaamheid in wetenschap en kunsten".

ONRECHTVAARDIG

De tweede dateert uit 1895 en regelt de onderscheidingen in de wat lager gewaardeerde Orde van Oranje-Nassau. Die is bestemd voor personen "die zich jegens ons en den staat of jegens de maatschappij op bijzondere wijze hebben verdienstelijk gemaakt". Beide wetten bleven sinds hun invoering nagenoeg ongewijzigd. Wel werden in 1948 door de ministerraad de richtlijnen voor het verlenen van koninklijke onderscheidingen vastgesteld. Maar ook die werden sindsdien nauwelijks meer gewijzigd.

Vooral in de jaren '60 en '70 ontstond steeds meer kritiek op het gebruik van de jaarlijkse "Lintjesregen" op Koninginnedag. Een van de eersten, die zich in die dagen afvroeg of bepaalde aspecten van het decoratiestelsel "nog ..el van deze tijd genoemd kunnen worden", was generaal H. Schaper, de toenmalige kanselier der Nederlandse orden waaraan de uitvoering van de "Lintjesregen" was toevertrouwd. Hij constateerde al in 1960 dat het stelsel onrechtvaardig was, omdat volgens de bestaande richtlijnen de maatschappelijke positie van een potentiële gedecoreerde voor de hoogte van de toe te kennen onderscheiding belangrijker was dan diens verdiensten.

Het ging Schaper daarbij met name om de Orde van Oranje-Nassau waaraan naast de ridderorden (grootkruis, grootofficier, commandeur, officier en ridder) ook de eremedailles in goud, zilver en brons waren verbonden. In de praktijk waren de ridderorden vooral voorbehouden aan mensen met een hoge maatschappelijke positie, vertegenwoordigers van het gewone volk reikten, hoe groot hun verdiensten ook waren geweest, zelden verder dan een van de eremedailles. De kritiek van Schaper vond brede steun. Zo vroeg de toenmalige minister Zijlstra zich in 1960 al eens af, of "het uitgesloten moet blijven dat een arbeider officier in de Orde van Oranje-Nassau wordt."

KLASSE-ANGEL

Ook het PvdA-Kamerlid J.H. Scheps was een vroege criticus van het Nederlandse decoratiestelsel. Hij sprak van het bestaan van "een klasse-angel" en verbaasde zich er openlijk over dat mensen met een lagere maatschappelijke positie de eremedailles nog accepteerden. Zelfs koningin Juliana bleek in die dagen gevoelig voor de gesignaleerde onrechtvaardigheden en liet de toenmalige premier Beel in 1959 weten liever geen ere-medailles in brons meer uit te reiken aan jubilerende werknemers.

Al die kritiek leidde in 1963 tot de instelling van een commissie onder voorzitterschap van de oud-commissaris van de koningin, dr. F. Houben, die moest adviseren over een mogelijke hervorming van het decoratiestelsel. Dat viel de commissie niet mee. Zo maakte Houben in 1965 in zijn eindverslag nadrukkelijk melding van de omstandigheid dat ministers en ambtenaren hun opvattingen over het decoratiestelsel vooral baseerden op de rol die de diverse onderscheidingen op het eigen departement speelden. Ambtenaren vormden (en vormen) immers veruit de meerderheid onder de gedecoreerden. Soms leek het wel alsof het decoratiestelsel tot de arbeidsvoorwaarden van het overheidspersoneel werd gerekend, zo verzuchtte destijds een van de commissieleden.

Niettemin pleitten Houben c.s. voor ingrijpende wijzigingen die met name de onderscheidingen voor "langdurige plichtsbetrachting" aan banden moesten leggen. Voor dergelijke (naar Scheps: "zij die 25, 40 of 50 jaar lang gewoon doorgaan met ademhalen") zou er een nieuwe orde moeten komen met slechts één klasse; de eremedailles zouden tegelijkertijd moeten verdwijnen.

Drie achtereenvolgende kabinetten (Marijnen, Zijlstra en Cals) kwamen er vervolgens niet uit. Een ambtelijke werkgroep probeerde nog even iets behandelbaars van het werk van de commissie-Houben te maken. Het resulterende wetsontwerp werd echter door de raad van state zwaar gekritiseerd en door de minister van Binnenlandse zaken ingetrokken.

Hoewel met name de maatschappelijke kritiek op het decoratiestelsel niet meer verstomde, zou het nog jaren duren voor de politiek zich weer aan een initiatief rond de "Lintjesregen" waagde. Naast de klasse-angel van Scheps begon ook de onderwaardering voor vrouwen op te vallen, terwijl ook mensen uit zulke diverse maatschappelijke sectoren als het bedrijfsleven en de sport steeds vaker klaagden over het geringe aantal onderscheidingen dat die sectoren ten deel viel.

Aan die kritiek werd slechts ten dele tegemoetgekomen door een snelle stijging van het aantal jaarlijkse onderscheidingen. In zijn enkele jaren geleden verschenen proefschrift "Kroon op het werk" constateert de Amsterdamse socioloog Kees Bruin dat dat aantal toegekende onderscheidingen tussen 1920 en 1970 is verzestienvoudigd.

SPECTACULAIR

Die spectaculaire toename kan volgens hem niet worden verklaard uit de groei van de beroepsbevolking die in die periode slechts 2,5 keer zo groot werd. Bruin spreekt in dat verband dan ook van de opmars van de "gewone man" in het decoratiestelsel. Dat die opmars slechts relatief was, blijkt echter uit de omstandigheid dat het leeuwendeel van de decoratie-groei aan de eremedailles moet worden toegeschreven.

Begin jaren '80 pakte minister Van Thijn de hervormingsdraad daarom maar weer eens op en installeerde in 1982 een commissie onder voorzitterschap van de huidige voorzitter van de Rekenkamer, H. Koning. Deze commissie kwam in 1984, door een tussentijdse wisseling van de wacht inmiddels commissie-Portheine geheten, met haar advies dat nauw aansloot bij de bevindingen van de commissie-Houben twintig jaar eerder.

BOVENTOON

Drie elementen van kritiek voerden de boventoon: de eremedailles van de Orde van Oranje-Nassau gingen vrijwel uitsluitend naar mensen met een lage graad of uit een lage inkomensklasse; langdurige plichtsbetrachting leek als criterium belangrijker dan persoonlijke verdienste en tenslotte was de verdeling van het aantal onderscheidingen naar maatschappelijke groeperingen volgens de commissie nog steeds behoorlijk uit het lood.

De commissie adviseerde daarom de toekenningscriteria ingrijpend te moderniseren. Voor onderscheidingen vanwege langdurige plichtsbetrachting moest een nieuwe orde in worden gesteld met slechts één klasse. De ere-medailles konden dan worden afgeschaft en de uitvoering van het gehele decoratiestelsel zou in handen moeten worden gelegd van een raad die de plaats moest innemen van de kanselarij der Nederlandse orden.

Vier jaar had het ministerie van Binnenlandse zaken vervolgens nog nodig dat advies te bestuderen. Eind augustus 1988 kwam minister Van Dijk tenslotte met het wetsvoorstel voor de herziening van het decoratiestelsel. Daarin werden de ere-medailles inderdaad geschrapt. In plaats van de door de commissie voorgestelde nieuwe orde voor de langdurige plichtsbetrachting moet er volgens het wetsvoorstel een graad (lid) aan de orde van Oranje-Nassau worden toegevoegd. De twee hoogste graden van de orde van Oranje-Nassau (grootkruis en grootofficier) zullen verdwijnen.

Voor de modernisering van de toekenningscriteria voorziet het wetsvoorstel in een nieuw reglement dat de beste aande richtlijnen moet vervangen. De rol van de kanselarij van de Nederlandse orden wordt overgenomen door een door de commissie bepleitte raad van de civiele orden.

Hoewel minister Dales, die het wetsvoorstel van haar voorganger Van Dijk heeft overgenomen, inmiddels waardering heeft gekregen voor het feit dat er nu een wetsvoorstel ligt, is de kans op een voortvarende behandeling van de stukken vooralsnog niet al te groot. Haar binnenkort te verschijnen memorie van antwoord op de eerste schriftelijke reacties van de Kamerfracties, vastgelegd in juni 1990, vergde bijna twee jaar.

Elke fractie is weliswaar van mening dat het bestaande stelsel moet worden gewijzigd maar heeft op de voorgestelde wijzigingen wel iets aan te merken. De vraag is dan ook, of het Dales uiteindelijk beter zal vergaan dan zoveel van haar voorgangers. Want voorlopig lijkt het er nog het meest op dat ook zij straks haar voorganger H. Wiegel zal moeten nazeggen dat het decoratiestelsel vooral "een aangelegenheid is die reeds vele ministers van Binnenlandse zaken bijna tot wanhoop heeft gebracht".

Voorstel China bijeenkomst kernmachten

NEW YORK - China heeft in de ontwapeningscommissie van de Verenigde Naties voorgesteld een bijeenkomst van alle kernmogendheden te houden met als doel de vernietiging van alle kernwapens.

In een dinsdag gepubliceerd werkdocument doet China tien voorstellen dienaangaande. Het wil een bijeenkomst van alle kernmogendheden, grote en kleine, als zodanig erkend of niet. Om gunstige voorwaarden voor zo'n bijeenkomst te scheppen zouden de belangrijkste kernmogendheden het goede voorbeeld moeten geven door geen kernproeven meer te nemen en de produktie en stationering van alle kernwapens te staken.

Stembussen in Gambia

BANJUL - In Gambia worden vandaag (woensdag) algemene verkiezingen gehouden. De Gambianen kunnen daarbij hun voorkeur uitspreken voor de kandidaat die zij het meest geschikt achten of van wie zij het meeste verwachten. Dit gebeurt overigens niet helem[...] in het geheim. Op de stem[...]bussen staan namelijk [...] afbeeldingen van de kand[...]daten. Kiest men voo[...] Jantchi dan moet de [...] gedeponeerd worden in [...] stembus voor Jantchi.

(AFP-sateliet[...]

Ook in Pennsylvania opkomst gering

Zege voor Bush en gouverneur Clinton

PHILADELPHIA - De Democratische gouverneur van Arkansas Bill Clinton en de Republikeinse president George Bush hebben beiden in Pennsylvania met ruime meerderheid de presidentiële voorverkiezingen gewonnen. Dit hebben woensdag Amerikaanse televisiestations gemeld.

Volgens NBC-televisie was de overwinning van Bush op zijn enige concurrent Pat Buchanan dermate groot dat hij de strijd in het Republikeinse kamp nu definitief in zijn voordeel lijkt te hebben beslist. Met zijn winst in de dichtbevolkte staat Pennsylvania zou de president de steun hebben van in totaal 1129 gedelegeerden, aldus NBC-televisie. Hij heeft er 1105 nodig om er zeker van te zijn dat hij op de Republikeinse conventie in augustus in Houston aangewezen wordt als presidentskandidaat.

Clintons zege in Pennsylvania brengt hem weer een stap dichter bij de nominatie tot Democratisch kandidaat voor de presidentsverkiezingen van 3 november. Volgens de voorlopige resultaten zou hij twee keer zoveel stemmen hebben gekregen als zijn rivaal, de oud-gouverneur van Califo[...] Jerry Brown. Volgens [...] enquête onder de Democra[...]sche kiezers in Pennsylv[...] is het vertrouwen in Clint[...] toegenomen. Twee op de [...] ondervraagden zei ni[...] langer meer te twijfelen a[...] Clintons integriteit. Net a[...] bij eerdere voorverkiezing[...] was ook ditmaal de opkom[...] zowel aan Democratische a[...] Republikeinse kant, ge[...]. Bij de Democraten zei m[...] dan de helft niet tevreden [...] zijn met de huidige kand[...]daten. Ruim eenderde [...] de Republikeinse kieze[...] wees het beleid van pre[...]dent Bush af.

Suharto ontvangt staatssecretaris

DEN HAAG - De Neder[...]landse staatssecretaris Van Rooy van Buite[...]landse handel zal tijde[...] haar bezoek aan Indo[...]nesië ontvangen word[...] door president Suharto. Dit heeft het minister[...] van Economische za[...] dinsdag bevestigd, na[...] de Indonesische minis[...] van Handel, Arifi[...] Siregar, dat maandag [...] aangekondigd.

Oranje-radio op Korsou FM

WILLEMSTAD — Radio Korsou FM verzorgt morgen op Koninginnedag via de zender op 89.9 Mhz een vrolijk Oranjeprogramma. Dat begint om 7.00 uur en duurt, voor wat het Nederlandse gedeelte betreft tot 13.30 uur.

In het programma zijn opgenomen: nieuws, actualiteiten, het bezoek van H.M. de Koningin aan Rotterdam, en prijsvraag en de integrale uitzending van 'Nieuwslijn Europa'.

In de middaguren wordt een Oranjeprogramma gepresenteerd in het Papiaments. Om 20.00 uur het Surinaamse programma 'Mamio', gevolgd door 'Sita ku' en Nochi Antiano.

Schoon schip in Christoffelpark

WILLEMSTAD — Zwetende en zwoegende bemanningsleden van HM de Kortenaer maken schoon schip in het Christoffelpark. Twee weken geleden hebben zij twee dagen lang hard gewerkt om de gele route (Zevenbergen) voor de Paasdagen weer voor het publiek open te krijgen. Dat betekende overhangende takken weghakken, gaten vol scheppen, gravel wegvegen, asfalt storten en hekken repareren. Op Goede Vrijdag was de klus geklaard en reden de eerste bezoekers na maanden weer over de gele route.

Dit jaar ruim 2300 lintjes geregend:

Voor politici, rechters, sporters militairen en paar honderd vrouwen

DEN HAAG - Dit jaar zijn ter gelegenheid van Koninginnedag 2304 koninklijke onderscheidingen uitgereikt. Dat zijn er iets minder dan vorig jaar, toen 2360 mensen op deze nationale feestdag werden onderscheiden. Net als vorig jaar was ook in 1992 het aantal gedecoreerde mannen (2063) aanzienlijk groter dan het aantal vrouwen (241). Dat blijkt uit cijfers die door de kanselarij van de Nederlandse orden in Den Haag bekend zijn gemaakt.

Overigens wordt ieder jaar een minstens zo groot aantal onderscheidingen tussentijds toegekend. Daardoor komt het totaal aantal toegekende onderscheidingen ook dit jaar naar verwachting weer boven de vijfduizend. Dat aantal is volgens de kanselarij de laatste jaren min of meer stabiel. Het is aanzienlijk lager dan in de jaren '80, toen er enkele duizenden onderscheidingen per jaar meer werden toegekend.

ZEER HOOG

Zeer hoge onderscheidingen zijn er dit jaar niet bij. Noch de Militaire Willemsorde, die alleen in oorlogssituaties te verdienen is, noch de grootkruizen in de Orde van de Nederlandse leeuw of de Orde van Oranje-Nassau komen in 1992 aan bod. Van de 2304 onderscheidingen van Koninginnedag 1992 betreffen er ongeveer een derde een benoeming in een van beide genoemde ordes; de overige onderscheidingen bestaan uit ere-medailles (goud, zilver of brons) in de Orde van Oranje-Nassau, al of niet "met de zwaarden", een extra predikaat dat aan hogere militairen wordt toegekend.

De hoogste koninklijke onderscheiding die dit jaar wordt toegekend, die van commandeur in de Orde van Oranje-Nassau, valt ten deel aan zes Nederlanders. Het zijn drs. R.F. Mc.William, voorzitter van de Staten van de **Nederlandse Antillen** met als zetel Curaçao, en verder mr. P.C. Nieman, ambassadeur bij de Europese Gemeenschappen in Brussel, drs. H.C. Posthumus-Meyjes, ambassadeur in Tokyo, jonkheer mr. M. Vegelin van Claerbergen, ambassadeur in Lissabon, mr. J.A. Borman, lid van de Raad van state en prof.dr. L.L.M. van Deenen, hoogleraar aan de rijksuniversiteit van Utrecht.

OPVALLEND

In de sportwereld gaan ondescheidingen naar de voormalig wereldkampioen schaatsen Leo Visser en de hockey-international Tom van 't Hek. Zij worden benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau. Opvallend in de lange rij onderscheidingen is onder meer die van de vier **Antilliaanse** schrijvers: mr.Dr. W.C.J. (Boeli) van Leeuwen, drs. F.E. (Frank) Martinus Arion, S. A. (Tip) Marugg en Guillermo E. Rosario.

Naast de ambassadeurs van Tokyo en Lissabon krijgen nog negen ambassadeurs een onderscheiding. In hun gezelschap bevindt zich drs. R. Van den Berg, ambassadeur in Beijing, J.B. Versteeg, ambassadeur in Moskou en de ambassadeur in Pretoria, P.A. van Buuren. Zij worden ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw. De Nederlandse consul in Dubai, J.Bestebreurtje, wordt ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

JUSTITIE

In de sector Justitie valt de benoeming tot ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw onder meer ten deel aan mr. Th.R. Bremer, deken van de orde van advocaten in het arrondissement Amsterdam, mr. M.J. Heikens, president van het gerechtshof in Den Haag, mr. R.J.C. Graaf van Randwijk, procureur-generaal bij het gerechtshof in Amsterdam en mr. J.R. Schaafsma, deken van de orde van advocaten in het arrondissement Den Haag.

Dit jaar krijgen 25 burgemeesters en een groot aantal wethouders een onderscheiding uitgereikt, waaronder burgemeester J. Noorland van Dordrecht (ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw). Twee leden van de Tweede Kamer krijgen dezelfde onderscheiding. Het zijn F. Buurmeijer (PvdA) en W.A. Mateman (CDA). De commissaris der koningin in Overijssel, mr. J.A.M. Hendrikx en drie Europarlementariërs krijgen eenzelfde benoeming.

ONDERWIJS

In de sector Onderwijs en wetenschappen krijgt de hoofddirecteur van de informatiseringsbank in Groningen, C. Barnhoorn, de onderscheiding ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw. Ook drs. H.J. Brinkman, voorzitter van het college van bestuur van de Vrije universiteit in Amsterdam, krijgt deze onderscheiding. Eenzelfde benoeming is er voor prof.dr. N.H. Frijda, hoogleraar aan de universiteit van Amsterdam en bekend vanwege zijn onderzoeken naar de menselijke emoties, prof.dr. P.W. Klein, hoogleraar algemene geschiedenis aan de Rijksuniversiteit van Leiden, prof.dr. J. Oldhoff, hoogleraar algemene heelkunde aan de rijksuniversiteit Groningen, prof.drs. P.A. Schenck, rector-magnificus van de Technische universiteit Delft en prof.dr. P.J. van Strien, hoogleraar psychologie aan de rijksuniversiteit van Groningen. Prof.Dr. H. Galjaard, hoogleraar aan de Erasmus universiteit in Rotterdam krijgt eveneens de onderscheiding ridder in de Orde van de Nederlandse leeuw.

Bij het bedrijfsleven is eenzelfde benoeming weggelegd voor drs. Th.A.J. Meys, lid van de raad van bestuur van ABN-AMRO Holding in Amsterdam en ir. M.D. Westermann, lid van de raad van bestuur van Akzo. Algemeen directeur van de Nederlandse aardolie maatschappij (NAM) in Assen, ir. N.J. van Dijk, wordt benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau.

MILITAIREN

Vice-admiraal f.J. Haver Droeze en schout-bij-nacht N.W.G. Buis worden benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw. Voor hun verdiensten tijdens en vlak na de Golfoorlog krijgen vier militairen de onderscheiding officier in de Orde van Oranje-Nassau, met de zwaarden. Het zijn kapitein ter zee G.G. Hooft, commandant van de Zuiderkruis, kapitein ter zee P.C. Kok, stafcommandant van alle drie de Nederlandse schepen in de Golf en kolonel der mariniers E.C. Klop. Hij was na de Golfoorlog commandant van de Nederlandse troepen die in Noord-Irak de Kurden moesten beschermen. Eenzelfde onderscheiding gaat ook naar kolonel drs. J.D. Tees van de koninklijke luchtmacht. Hij was ten tijde van de Golfoorlog commandant van Nederlandse Patriot-eenheid in Turkije.

In de sector Cultuur gaan dit jaar onderscheidingen (ridder in de Orde van Oranje-Nassau) naar de acteur Paul van Gorcum, G.P. Beths, eerste concertmeester van het Noordhollands philharmonisch orkest, illustrator F.A.H. Piet, W.R. Stein-Olman, algemeen directeur van de stichting Joods maatschappelijk werk in Amsterdam en C.H. Bertrand, journalist en Limburgse correspondent van het Algemeen Nederlands persbureau in Den Haag.

Caribische regionale oversten, ook van Nederlandse Antillen:

Ernstig bezorgd over houding van Vaticaan tegenover Haïti

WILLEMSTAD - De religieuze oversten van de congregaties welke in het Caribische gebied werkzaam zijn willen dat het Vaticaan op de hoogte wordt gesteld van hun grote bezorgdheid over de situatie in Haïti. Maar ook tonen zij zich bezorgd over de halfslachtige houdig van het Vaticaan ten aanzien van het militaire bewind in Haïti. Zo blijkt uit een krachtige verklaring welke aan de pauselijke pro-nuntius voor het Caribische gebied is verzonden.

Tijdens hun jaarlijkse vergadering hebben de regionale oversten van de in de Cariben werkzame vrouwelijke en mannelijke religieuzen zich bezig gehouden met onder meer de herdenking van het feit dat het vijfhonderd jaar geleden is dat met de hardhandige verovering van Amerika door Spanje ook de Evangelisatie begon. In hun schrijven aan de pro-nutius mgr Eugenio Soarbaro in Port of Spain, stellen de oversten vast dat die vijf eeuwen door de bevolking van het Caribisch gebied steeds gestreden is voor vrijheid, en voor authentieke menselijke ontwikkeling en waardigheid; dit toch maakt de kern uit van de bijbelse boodschap van vrede en gerechtigheid. De vijfde eeuw-herdenking verplicht ons tot een nieuwe toewijding als christenen aan de zaak van de vrede en de gerechtigheid zoals de bijbel die verkondigt. Dit alles staat in scherp contrast met wat er in Haïti op dit ogenblik gebeurt. Aldus de verklaring van de bijeenkomst welke ook werd bijgewoond door religieuzen die in de **Nederlandse Antillen** werkzaam zijn.

SCHANDAAL

Het huidige militaire bewind van het verarmde land Haïti, welke op ongrondwettige wijze de gekozen president Jean Bertrand Aristide aan de kant schoof is onacceptabel; dit kan niet getolereerd worden door de bevolking van Haïti en evenmin door de bevolking van de Cariben. We maken ons bezorgd dat tot heden toe de staat Vaticaan de indruk wekt het militaire bewind geloofwaardigheid te verlenen voor wat betreft de kwestie van de sancties welke door de OAS zijn afgekondigd tegen Haïti. De oversten zeggen dat zij zich ook bezorgd maken over het "schandaal dat veroorzaakt werd door de verklaring van de bisschoppen van Haïti" die opgeroepen hebben tot opheffing van de sancties tegen Haïti. Dit is strijdig met de wil van de Haïtiaanse bevolking, aldus de verklaring.

Aan de pro-nuntius wordt gevraagd deze opvatting van de Caribische oversten door te geven aan het Vaticaan en met name aan de staatssecretaris van Vaticaanstad. Daar moet men het aanhouden van formele diplomatieke banden met de militaire machthebbers eens in serieuze heroverweging nemen. Ook werd de Vaticaanse vertegenwoordiger in de Cariben gevraagd de gevoelens van de Caribische oversten door te geven aan de pauselijke nuntius in Port au Prince, Haïti. Tot zover de verklaring van de religieuze oversten.

Internationale mensenrechten-federatie:
Brazilië moet meer doen aan vervolgen kindermoord

PARIJS - De Internationale federatie voor de mensenrechten (FIDH) heeft Brazilië dinsdag opgeroepen harder op te treden om een einde te maken op de moorden op kinderen door doodseskaders.
Volgens cijfers van de Braziliaanse politie zijn er tussen 1988 en 1990 in totaal 4.611 kinderen om het leven gebracht. Gemiddeld worden er in Rio de Janeiro iedere dag een a twee kinderen doodgeschoten, zo blijkt uit een rapport dat is opgesteld door een rechter en een advocaat die door de FIDH naar Brazilië waren gestuurd.

Volgens de in Parijs gevestigde mensenrechtenorganisatie zijn politie-agenten en militairen nauw betrokken bij de doodseskaders die de kinderen ombrengen "om de straat schoon te maken". Zeventig procent van de justitiële onderzoeken naar de moorden op kinderen loopt op niets uit.

Volgens Amnesty International:
In Sierra Leone is wrede oorlog bezig

LONDEN - Amnesty International heeft woensdag de aandacht gevestigd op de "verborgen en wrede" burgeroorlog in Sierra Leone. De organisatie voor de rechten van de mens deed in een woensdag gepubliceerd rapport een beroep op de regering van het Afrikaanse land een einde te maken aan martelingen en standrechtelijke executies.
Onderzoekers van Amnesty, die onlangs zijn teruggekeerd uit Sierra Leone, meldden dat "terwijl de wereld de andere kant op kijkt, de rechten van de mens op grote schaal worden geschonden. Ongewapende burgers worden zonder vorm van proces geëxecuteerd, gemarteld en gevangen gehouden." Hoe groot de omvang van de schendingen is, weet niemand.

Verleden jaar maart vielen gewapende lieden, onder wie tegenstanders van de regering, vanuit Liberia het land binnen.

Zij doodden honderden mensen die weigerden hen te helpen, aldus Amnesty. Terwijl de regeringstroepen zijn begonnen steden en dorpen te heroveren, komen berichten binnen van standrechtelijke, openbare executies. Amnesty roept de regering op een eind aan de moorden te maken en onmiddellijk een onpartijdig onderzoek in te stellen.

Omstreden waterkracht-project van China

■ *BEIJING - In de Chinese hoofdstad is op een tentoonstelling een maquette te zien van het Gorges-plan, een enorm waterkrachtproject dat al lang de gemoederen bezig houdt in China. Als het plan wordt doorgezet zullen 4500 dorpen en 140 steden moeten verdwijnen; in totaal 725.000 mensen zullen moeten verhuizen. Ook van de kant van de milieuvrienden bestaan er grote bezwaren. En wat opmerkelijk is: de machthebbers in Beijing blijken bereid te luisteren naar deze bezwaren.*

Over minima en inkomensbeleid:
CDA en PvdA tevreden over brief van kabinet

DEN HAAG - PvdA-leider en vice-premier Kok is maandag akkoord gegaan met een "geringere of zo gering mogelijke" achteruitgang van de koopkracht volgend jaar van de mensen met de laagste inkomens en uitkeringen. Maar het kabinet wil in principe niet berusten in een inkomensachteruitgang van de minima.
Dit blijkt uit een brief die premier Lubbers, minister De Vries (Sociale zaken en Werkgelegenheid) en hijzelf aan het einde van de avond naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. Fractieleider Woltgens van de PvdA had het kabinet om een schriftelijke verklaring gevraagd, nadat vorige week gebleken was dat Lubbers en Kok het niet met elkaar eens waren over de ontwikkeling van de inkomens in 1993.

De premier vond het aanvaardbaar dat de "minima" volgend jaar een procent koopkracht verliezen, terwijl de mensen met een hoog inkomen anderhalf procent vooruit zouden gaan. Voor Kok en zijn partij was dat onaanvaardbaar. Woltgens dreigde zondag met kabinetscrisis. Volgens de brief van het kabinet kan Kok zich nu toch [illegible] een koopkrachtdal[illegible] voor de laagste inkomens, [illegible] dat die daling [illegible] minder dan [illegible] moet zijn. Het streven [illegible] gericht om de [illegible] te behoeden voor [illegible] gang. "Toetspunt [illegible] aanvaardbaarheid [illegible] resultaat zal mede [illegible] beeld van de [illegible] van de inkomens [illegible] dingen", aldus [illegible]. Het kabinet neemt [illegible] zomer definitieve [illegible] hierover.

Zowel de PvdA-[illegible] als het CDA toonde zich maandagavond [illegible] eerste reactie tevreden [illegible] nader geformuleerd[illegible] het kabinetsstand[illegible] de inkomens-ont[illegible] in 1993. De dreiging [illegible] een kabinetscrisis [illegible] zijde van de PvdA [illegible] van de baan.

VS-nul op rekest Kazachstan:
Geen erkenning als tijdelijke kernmacht

MOSKOU/WASHINGTON - De Verenigde Staten hebben een voorstel afgewezen van president Noersoeltan Nazarbajev van Kazachstan om zijn land te erkennen als "voorlopige nucleaire mogendheid", in afwachting van de vernietiging van de kernwapens van de vroegere Sovjetunie op zijn grondgebied.
Nazarbajev had dit voorgesteld in een brief aan zijn Amerikaanse collega George Bush, to meldde de Russische televisie. Washington wil dat Rusland als enige nucleaire mogendheid overblijft van de ex-Sovjetrepublieken. De drie niet-Russische nucleaire GOS-staten moeten hun kernwapens uiterlijk in 1994 naar Rusland hebben overgebracht voor vernietiging. Nazarbajev wil binnenkort met de Verenigde Staten gaan praten over een strategische alliantie en een wapenakkoord.

Door nog vast te houden aan zijn nucleaire status is Kazachstan Amerikaanse hulp misgelopen voor de ontmanteling van raketten en de tewerkstelling van kernfysici. Wit-Rusland en Oekraïne voldoen wel aan de voorwaarden die voor deze hulp zijn gesteld, en kunnen putten uit een fonds van vierhonderd miljoen dollar.

Wegens moord op Israëlische soldaten:
Levenslang voor Jihad-Palestijnen

JERUZALEM - Een gerechtshof in Nazareth heeft donderdag vier Israëlische Arabieren tot levenslang veroordeeld wegens de moord in februari op drie militairen in een legerkamp.
De rechters veroordeelden de vier leden van de verboden Islamitische Jihad tot driemaal levenslang om er zeker van te zijn dat ze nooit meer vrijkomen, aldus de openbaar aanklager. De vier zeiden in naam van de Jihad (Heilige oorlog) te hebben gehandeld. Op 15 februari drongen ze een militair kamp binnen nabij kibbutz Gal'ed in noord-Israël, waar zij drie Israëlische militairen in hun slaap verrasten en met bijlen en messen doodden. Een vierde Israeliër raakte gewond.

De politie zei dinsdag dat nog twaalf Israëlische Arabieren zijn gearresteerd die lid zijn van de Islamitische Jihad. Zij worden verdacht van samenwerking met militante Palestijnen op de West toever.

AGENDA BONAIRE

OLITIE: 8000
RANDWEER: 8222
AXICENTRALE: 8845
OSPITAAL: 8900

ANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag n 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

OSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

ERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

ALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

OLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

V: openingstijden Slachthuis i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

****

ACHTEN(/BEZORGING)
Hon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

****

WOENSDAG
DIVERSEN
WANDELMARS
(Grupo Alisio)
19.30 uur start bij Sentro di Bario Nikiboko.

MUZIEKACADEMIE BONAIRE
19.30 uur presentatie van de leerlingen op de piano o.l.v. Elena Bizzarrini - Cultureel Centrum Bonaire.

****

DONDERDAG
DIVERSEN
FUDECU
.00-11.00 uur viering 'Dia di Rincon'.

SPORT
VOETBAL
(Indebon)
.00 uur Scholengemeenschap Bonaire - Filomena College (Aruba) - Kralendijk-...on.

****

VRIJDAG
DIVERSEN
SPORT
SOFTBALL
(Indebon)
.00 uur Scholengemeenschap Bonaire - Filomena College (Aruba) - terrein Les Indians.

VOLLEYBAL
(Indebon)
.00 uur Scholengemeenschap Bonaire - Filomena College (aruba - SGB.

****

ZATERDAG
DIVERSEN
GRUPO 60+ NIKIBOKO
.00-16.00 uur vlooienmarkt - Sint Bernardusschool.

****

IN JAPAN is de industriële produktie in maart met 2,8 procent afgenomen in vergelijking met de maand ervoor. De index van de produktie kwam uit op 120,1 (1985 = 100). Deskundigen noemden de vermindering sterker dan verwacht. Sinds begin dit jaar is de produktie alleen maar verminderd. Het ministerie van industrie spreekt van de langste periode van teruitgang sinds 1980.

***

errassing Duitse liberalen:

Kinkel komt op Buitenlandse zaken

BONN - In een dramatisch verlopen vergadering hebben het bestuur van de Bondsdagfractie van de liberale FDP dinsdag Klaus Kinkel voorgedragen als de nieuwe minister van Buitenlandse zaken van Duitsland. Zij gingen hiermee in tegen het presidium van de partij dat een dag eerder Irmgard Schwaetzer had voorgedragen voor die fractie.

Kinkel, tot nu toe minister van Justitie, trad dinsdagavond naar voren als tegenkandidaat van Schwaetzer en had overduidelijk de voorkeur van het bestuur en de fractie. Bij een geheime stemming kreeg hij 63 stemmen en Schwaetzer slechts 25. De uitslag van de stemming was niet alleen pijnlijk voor mevrouw Schwaetzer, maar ook voor het partijpresidium.

Na de verrassende wending die de FDP-vergadering nam, moest er nog een reeks benoemingen behandeld worden. In plaats van een opvolger voor Schwaetzer op het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening, moest nu een opvolger van Kinkel worden gekozen. Dat werd Sabine Leutheusser-Schnarrenberger, die de voorkeur kreeg boven de linksliberale afgevaardigde Burkhard Hirsch. Omdat Schwaetzer op Volkshuisvesting blijft, gaat de benoeming tot minister voorbij aan de neus van Joachim Gunther, die nu staatssecretaris is op haar ministerie. De FDP moest ook een nieuwe vice-kanselier kiezen, een functie die ook werd bekleed door Genscher. Dat werd Jurgen Mollemann.

odstraf geeist

STUTTGARD - In Duitsland heeft het Openbaar Ministeriemaandaglevenslange gevangenisstraf geëist tegen de tachtigjarige voormalige opperschtmeester van de SS, Josef Schwammberger.

Schwammberger zou zich schuldig hebben gemaakt aan moord op 34 joden en zou medeplichtig zijn aan moord op tweehonderd anderen, toen hij tussen 1942 en 1944 commandant was in de Nazi-dwangarbeidkampen Rozwadov en Przemysl in Polen. De verdachte vermoordde zijn slachtoffers vaak "wreed en willekeurig", aldus aanklager Kurt Schrimm.

Reactie overheid blijft uit

Tariefsverhoging Cas di Sosiego noodzakelijk

KRALENDIJK — De cijfers die drs. Theo Tijssen, voorzitter van de stichting Ziekenverpleging en Bejaardenzorg, noemde over de exploitatie van het Cas di Sosiego het afgelopen jaar logen er niet. De laatste jaren zijn de verliezen aanzienlijk. In 1991 een bedrag van rond 220.000 gulden en de prognose voor 1992 is nog somberder. Het tekort zal dan 382.500 gulden zijn. "Zo kunnen we niet meer doorgaan", aldus een bezorgde Tijssen.

Tariefsverhoging is er al gevraagd. In casu is er een verzoek gedaan aan het departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW) op 31 oktober 1991. Dit was de enige mogelijkheid om verdere verliezen te voorkomen.

Drs. Theo Tijssen: "Nu zes maanden later hebben we nog niet eens een antwoord van bevestiging van de ontvangst van onze brief ontvangen. Laat staan dat de regering is ingegaan op ons verzoek".

Zoals bekend, werd op 1 november 1991 in het kader van de afspraken met het eilandgebied Bonaire de afdeling HIW gedecentraliseerd. Vanaf die datum valt dus het prijsbeleid onder de verantwoordelijkheid van het eilandgebied.

Tijssen: "Daarom stuurden we op 5 november een copie van ons verzoek om tariefsverhoging naar het Bestuurscollege. Dit werd gevolgd door een verzoek gedateerd op 10 januari 1992. Ook hierop is nog geen enkele schriftelijke reactie van de zijde van het BC op ontvangen". Overigens voor Tijssen geen wonderlijke situatie, want hij zegt dat de eilandelijke overheid geen enkele expertise op het gebied van prijzenbeleid in huis heeft. Hij noemt dat funest voor Bonaire.

Tijdens de aanbieding van het project-dossier voor de nieuwbouw van het Cas di Sosiego zei Tijssen zich niet te willen verleiden tot het doen van enkele scherpe uitspraken die naar zijn mening volkomen terecht aan het BC gemaakt zouden kunnen worden. Hij zei er slechts op aan te dringen dat op korte termijn tariefsverhogingen plaats zullen moeten vinden, aangezien het bestuur van de stichting al geruime tijd met de rug tegen de muur staat.

Inmiddels is er wel een lichtpuntje. De door Westlord & Associates gemaakte studie wijst uit, dat de aangevraagde tarieven niet verder verhoogd behoeven te worden om de exploitatie van het nieuwe bejaardentehuis kostendekkend te laten zijn. Tijssen attendeerde erop, dat er zich dan evenwel geen schokkende ontwikkelingen mogen voordoen op het loonfront.

Verhoogde toegangsprijs Washington/Slagbaai Park

KRALENDIJK — Het bestuur van de Stichting Nationale Parken (Stinapa) Bonaire maakte bekend dat met ingang van vrijdag 1 mei de toegangsprijzen voor het Washington/Slagbaai Park verhoogd zullen worden. Sinds de opening van het park ruim twintig jaar geleden zijn de toegangsprijzen eenmaal verhoogd van twee gulden naar f.3,50.

De dagelijkse kosten nemen steeds toe en alhoewel het bestuur tracht de financiering voor deze kosten uit andere bronnen te putten, is nu wel de tijd om de toegangsprijzen aan te passen.

De toegangsprijzen per dag zullen nu worden vijf gulden (drie dollar) voor volwassenen en één gulden ($ 0,50) per kind. Het park is dagelijks geopend vanaf acht uur 's morgens tot en met vijf uur 's middags.

Het bestuur rekent op begrip en medewerking van de bezoekers en hoopt dat deze verhoging geen nadelige invloed zal hebben op het bezoeken van dit mooie park.

Palestijnen gereserveerd over plan Israël:

Zakelijke sfeer bij Midden Oosten-overleg

WASHINGTON - Het Israëlische voorstel om een proef te houden met gemeentelijke verkiezingen in de bezette gebieden domineerde dinsdag de tweede dag van de vredesbesprekingen over het Midden-Oosten in Washington. Israël diende het voorstel maandag in en beschouwt het als een eerste stap naar Palestijns zelbestuur.

De Palestijnen reageerden terughoudend. Palestijnse onderhandelaars vrezen dat Israël met het voorstel is gekomen om het houden van nationale verkiezingen in de bezette gebieden tegen te houden. Het vooraanstaande PLO-lid Mahmud Abbas noemde dinsdag in Caïro het voorstel onaanvaardbaar. Woordvoerster Hanan Ashrawi van de PLO-delegatie wees erop dat bij gemeentelijke verkiezingen Palestijnen in vluchtelingenkampen geen stem hebben. Bovendien hebben de gemeenten niet zo heel veel te vertellen, aldus haar kritiek op het voorstel.

Een tweede lichtpuntje in Washington was de Syrische mededeling dat het de reisbeperkingen voor de 4.500 man grote joodse gemeenschap op zou heffen. De Israëlische delegatie reageerde behoedzaam en verklaarde dinsdag eerst te willen zien hoe dit klaarblijkelijke gebaar van goede wil in de praktijk zou uitpakken.

De sfeer op de besprekingen was zakelijk. Het procedurele geruzie dat voorgaande rondes kenmerkte lijkt te zijn uitgekristalliseerd en de vijf betrokken partijen (Israël, Syrië, Libanon, de Palestijnen en Jordanië) lijken nu een meer verzoenende toon aan te slaan. Israël wil deze vijfde ronde donderdag afsluiten en heeft zich bereid verklaard, ongeacht de Israëlische verkiezingen van 23 juni, zo spoedig mogelijk bijeen te komen in Rome voor de zesde ronde.

Programma Dag van Rincón

KRALENDIJK — Voor de vierde maal wordt op 30 april de Dia di Rincon gevierd. De activiteiten zijn voornamelijk gebaseerd op de cultuur van Bonaire en met name de oude gewoonten van Rincon. Er zijn twee podia, waar muziekgezelschappen en folkloristische dansgroepen zullen optreden.

Om negen uur 's morgens is er een kerkdienst waarbij de dag officieel wordt ingeluid door mr. Frits Goedgedrag.

Podium Plasa Comerce: 10.30 uur uitreiking premies minimarathon Playa/Rincin; 10.45 uur lintendans; 11.00 uur Kibrahacha en Tipiko Boneriano; 15.00 uur lintendans en 15.30 uur Flornan di Angelo.

Podium buurthuis: 11.45 uur optreden Emma Sint Jago; 12.00 uur Grupo Nos Deseo en Watapana; 12.15 uur officieel gedeelte; 12.30 uur Kanta Orkidia; 13.30 uur het verwerken van 'maishi chikí'; 16.00 uur Grupo Kayena en Tipiko Bonbini; 10.30 uur kinderspelletjes bij Tusnára en 11.00 uur Estrellas Antillanas op Plasa Emma Pourier.

■*Vertegenwoordigers van de Nederlandse Onderwijs Televisie (NOT) bezochten tijdens hun reis naar de Antillen en Aruba ook Bonaire. Gesproken werd over de mogelijkheid en wenselijkheid televisie op de school te introduceren. Op de foto: vertegenwoordigers van het Bonaireaanse onderwijs in gesprek met de NOT-voorzitter Cor Schippers (geheel rechts).*

MCB sponsort Rincón

KRALENDIJK — Dit jaar zal de Maduro & Curiels Bank (MCB) de voornaamste sponsor zijn van de Dag van Rincon. Boeboei Cecilia, coördinator van de festiviteiten op 30 april, benadrukte dat de sponsoring van de MCB gezien kan worden in het kader van het dertigjarige bestaan van de bank. Bovendien, aldus de toelichting van Cecilia, is de MCB de enige bank die een eigen filiaal heeft in Rincon.

Het is duidelijk dat de kosten die de activiteiten op 30 april meebrengen, hoog zijn. In het verleden — met name het eerste jaar toen Cecilia niet alleen coördinator was maar ook tevens gedeputeerde van cultuur in de UPB/POB-coalitie — werden de kosten door verschillende instanties gedragen, waarvan de OKSNA één van de voornaamste was. De OKSNA staat echter dit jaar volledig buiten de organisatie en de financiering van de festiviteiten.

Tijdens de persconferentie werd niet geheel duidelijk, waarom de OKSNA dit jaar buiten spel staat, maar de indruk die gevormd kon worden uit de woorden van Cecilia, was wel dat dit jaar geen verzoek om financiële steun was gedaan. Cecilia bleek erg veel waardering te hebben voor de bereidwilligheid van de MCB.

MCB-directeur Evert Piar was niet op de persconferentie, aangezien hij door andere belangrijke zaken bezet was. Overigens dankte Cecilia ook de overheid die een belangrijke steun is door het beschikbaar stellen van materiaal en werklieden.

Reünie ETAO

KRALENDIJK — Op 22 mei 1990 werd op initiatief van Rafael Statie Rodriguez de stichting Retoradmo opgericht. Dat staat voor Reünie Economisch, Toeristisch en Administratief Onderwijs (ETAO). Een vooruitziend blik van Statie, want zoals bekend bestaat de ETAO niet meer.

Samen met Rafael Statie Rodriguez waren Maurits Emerenciana en Rietje Landwier de krachten die in 1972 al dachten aan een bijeenkomst in 1992. Dit jaar is het dan zover en alle leerlingen van die jaargang zijn hartlijk welkom op de komende reünie. Wel is gebleken dat vele leerlingen niet meer op Bonaire wonen, maar het is de bedoeling dat allen toch bij elkaar komen.

Inmiddels is er een commissie opgericht die enkele activiteiten gepland heeft om de kosten te bestrijken. Op 30 mei zal er een bingo-drive zijn, op 5 juli een mis viering en koffiemorgen. Op 18 en 19 juli een barbecue in het Washington Park, terwijl aan het eind van de maand augustus een tripje wordt gemaakt naar Venezuela.

Het bestuur bestaat uit voorzitter Hubert Pikeur, vice-voorzitter Daniela Gustowski, penningmeester Rietje Landwier en coördinator Rafael Statie Rodriguez.

Mgr. Ellis celebreert speciale mis

KRALENDIJK — In verband met de viering van de Dag van de Arbeid op 1 mei deelt de pastoor van de Sint Bernardus-parochie Daniel Spzila mee, dat alle werknemers worden uitgenodigd om vrijdag een misdienst bij te wonen die wordt gecelebreerd door de bisschop van de Antillen en Aruba, monseigneur Wim Ellis.

De intentie van de kerkdienst is dank uit te brengen voor de verkregen gunsten en de zegen te vragen voor alle arbeiders en hun gezin.

Tien jaar Rotary

■*KRALENDIJK — In verband met de viering van het tweede lustrum van de Rotaryclub Bonaire heeft een delegatie van de club een bezoek gebracht aan waarnemend gezaghebber Richard Dammers. Bij de gelegenheid werd tevens een boekje overhandigd dat een overzicht biedt van tien jaar Rotary. Het boekje is samengesteld door Jacob Mattemaker.*

Op de foto: de delegatie van de Rotary met vlnr Yke Faber, Evert Piar, waarnemend gezaghebber Dammers, Rotary-voorzitter Mocky Arends, Mattemaker en Jim Walker.

Leito-beker voor Bonaire Schaakclub

KRALENDIJK — De commissie Drs. Leito-beker heeft onder voorzitterschap van Dionisio 'Toontje' Nicolaas de winnaar bepaald voor de Drs. Leito-beker voor het jaar 1992. Het is de Bonaire Schaakclub onder leiding van Serapio Pop. Aangezien er vorig jaar geen winnaar was, heeft de commissie tevens voor 1991 een winnaar aangewezen. Het is de windsurfer Leo Mayer.

Hoewel de Drs. Leito-beker een wat armzalig bestaan leidt op Bonaire, wordt toch elk jaar weer met kunst- en vliegwerk getracht een winnaar te vinden. De benoemde commissie vraagt publiekelijk om opgaven, maar namen komen er vrijwel nooit binnen. Ook dit jaar werd de commissie, bestaande uit Toontje Nicolaas, Yolanda Cicilia, Ruth Bernabela, Elvio Cecilia en Richard Pietersz, daarmee geconfronteerd.

Zoals de laatste tijd de gewoonte was, werd wederom een club uitgeroepen tot winnaar. In feite was echter nimmer de opzet dat clubs of organisaties uitgeroepen zouden worden, maar jongeren die zich onderscheiden hebben van hun leeftijdgenoten (tot achttien jaar). De commissie geeft geen verdere uitleg waarom Leo Mayer pas dit jaar gekozen is als winnaar van de Drs. Leito-beker,

De beker aan de schaakclub zal pas op 7 mei worden uitgereikt. Volgens de commissie op verzoek van gezaghebber mr. Frits Goedgedrag, die meent dat het uitreiken op de SGB de overige jeugd zal stimuleren.

Mogelijk introductie van schooltelevisie

KRALENDIJK — Afgelopen vrijdag bracht een delegatie van de Nederlandse Onderwijs Televisie (NOT) een bezoek aan Bonaire. Gesproken werd met diverse vertegenwoordigers van het Bonaireaanse onderwijs over de invoering van schooltelevisie. Aanwezig was ook de directeur van Flamingo TV, Junny Jesurun.

De Nederlandse delegatie bestond uit algemeen directeur van de NOT C. Schippers, bestuurslid H. Jacobs, secretaresse M. Boomklens en F. van Wittmarschen, die de vertegenwoordiger in Nederland is. Behalve de inspecteurs van het voortgezet en basisonderwijs waren bij de bespreking ook aanwezig mevrouw Wong van de Openbare Leeszaal, Tecla Piar van het SGB-bestuur, Emmy Schermer en Ramona Orman en Elvio Cicilia, die belast is met het buurthuiswerk.

Er werd voornamelijk gesproken over programma's die gericht waren op het onderwijs, zoals het leren van Nederlands, geschiedenis, aardrijkskunde, tekenen en muziek.

Nadat de NOT-delegatie alle noodzakelijke informatie had ontvangen, werd afgesproken om met de aanzet tot schooltelevisie door te gaan, zodat dit uiteindelijk een realiteit zal kunnen worden.

Schoolsport

KRALENDIJK — Gedurende de komende feestdagen heeft Indebon een schoolsportuitwisseling georganiseerd.

Op 30 april vindt er om tien uur 's morgens een voetbalwedstrijd plaats in het stadion tussen de leerlingen van de SGB en het Filomena College van Aruba. Op 1 mei is er om tien uur 's morgens een softbalwedstrijd op het terrein van Les Indians en om vier uur 's middags in de SGB een volleybalwedstrijd.

Turkse president:

Kurdische tv uitzendingen op zijn plaats

ISTANBUL - Een voorstel van de Turkse president, Turgut Ozal, om op een net van de staatstelevisie uitzendingen in het Kurdisch toe te staan heeft geleid tot een heftig debat in de politiek en onder de bevolking, zo zelfs dat het onderwerp bijna even populair is geworden als voetbal.

Het betrokken net bestrijkt het oosten en zuidoosten van Anatolië, waar Kurden in de meerderheid zijn. Het Kurdisch, de moedertaal van acht tot twaalf 12 miljoen van de rond zestig miljoen inwoners van Turkije, werd in 1980 bij de wet verboden door het toenmalige militaire bewind. Maar Ozal schafte deze wet in januari 1991 af. Sindsdien verschijnen publikaties in het Kurdisch vrijelijk, maar is deze taal nog niet doorgedrongen op radio en tv. Ook de BBC en de Voice of America gaan uitzendingen in het Kurdisch verzorgen.

Libië wil dat Arabische liga sancties negeert

CAIRO - Libië heeft de landen van de Arabische liga dinsdag gevraagd zich niet aan te sluiten bij de internationale sancties die tegen hem zijn ingesteld.

De Libische minister van Buitenlandse zaken, Ibrahim Al-Beshari, diende dat verzoek in tijdens een zitting van de ministers van Buitenlandse zaken van de Arabische liga in Cairo. Volgens ingewijden maakt het verzoek weinig kans. Volgens diplomaten kan Libie hooguit rekenen op verbale steun. Libië trotseert de Verenigde Naties en alle leden van de Arabische liga houden zich aan de sancties, aldus een Westerse diplomaat.

MENSEN

Vrouw zonder baan meest kwetsbaar

Alleenstaande vrouwen zonder kinderen en zonder baan hebben de meeste lichamelijke klachten. De minste klachten hebben mannen met een vaste baan en een gezin. Vrouwen kampen vooral met problemen die voortvloeien uit huishouden en gezin, mannen met ongevallen of moeilijkheden in de werkkring. Als op oudere leeftijd de partner wegvalt, komen mannen veel vaker in de problemen.

Een en ander blijkt uit een groot onderzoek van het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (Nivel). Het onderzoek is gebaseerd op de gegevens van 330.000 patiënten van 161 huisartsen en op vraaggesprekken met 1.300 van deze patiënten. Het is voor het eerst dat gezondheidsverschillen tussen mannen en vrouwen op deze schaal zijn onderzocht.

De verschillen in gezondheid hebben vooral te maken met de positie die mannen of vrouwen hebben in de samenleving.

Uit de studie bleek dat vrouwen meer last hebben van acute en lichte, chronische aandoeningen. Ook hebben zij meer problemen met hun geestelijke gezondheid. Mannen hebben echter vaker ernstige klachten of aandoeningen. Ook als alle bezoeken aan de huisarts die met het geslacht te maken hebben (zoals pilcontrole, zwangerschap en menstruatie) niet worden meegeteld, dan gaan vrouwen nog altijd 20 procent vaker naar een huisarts dan mannen.

Werkende mannen en vrouwen voelen zich gemiddeld veel gezonder dan huisvrouwen, werklozen en - uiteraard - arbeidsongeschikten. Ook voelen vrouwen of mannen met een hogere opleiding zich gezonder dan laag opgeleide mensen. Het niet hebben van werk betekent voor een man een groter probleem dan voor een vrouw. Vrouwen gaan er echter wel eerder mee naar de huisarts.

Koninginnedag in Amsterdam

De VVV Amsterdam verwacht dat **een miljoen Nederlanders** Koninginnedag in Amsterdam komen vieren. Tijdens Koninginnedag en het aansluitend weekeinde verblijven bovendien ongeveer 150.000 toeristen in de hoofdstad. Het aantal overtreft zelfs de toeristische belangstelling tijdens de Paasdagen.

Ook in het buitenland blijkt Koninginnedag inmiddels een begrip te zijn geworden. Met name mensen uit Duitsland, België, Frankrijk en Italië grijpen hun vrije dag op 1 mei en Koninginnedag aan om een korte vakantie in Amsterdam te houden. De Floriade en de bollenvelden die in bloei staan vormen een extra attractie.

In deze periode is het volgens de VVV vooral moeilijk om een hotelkamer in de - goedkopere - toeristenklasse te vinden. Opvallend veel buitenlandse bezoekers zouden bij vrienden of familie in Amsterdam verblijven.

De Engelse schilder Francis Bacon staat op deze archieffoto uit 1985 voor een van zijn doeken in de Tate Gallery in Londen. Bacon, een van de meest bejubelde kunstenaars van deze eeuw stierf gisteren in de Spaanse hoofdstad Madrid aan een hartaanval. Hij werd 82 jaar oud.

Malaria bedreigt groot deel wereldbevolking

Malaria blijft een van de grootste gezondheidsproblemen ter wereld. Deze ziekte komt voor **in honderd landen** en de situatie is de laatste tien jaar alleen maar slechter geworden. Meer dan twee miljard mensen, ofwel veertig procent van de wereldbevolking, loopt een grote kans de ziekte te krijgen.

Dat stelt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in haar jaaroverzicht. Dit najaar komen deskundigen en overheidsvertegenwoordigers van over de hele wereld in Amsterdam bij elkaar om over malaria te praten. Vooral Ethiopië, Madagascar en noord-Sudan kampen met veel slachtoffers.

Rivierblindheid, de parasitaire infectieziekte die in 1974 nog anderhalf miljoen mensen blind maakte, is inmiddels vrijwel verdwenen.

Wega di Number Kòrsou

8 5 7 3 9 6 10 4 2

6391
3195
9153

Beatrix legt krans op Dam

Koningin Beatrix en prins Claus zullen **op maandag 4 mei** de herdenkingsdienst in de Nieuwe Kerk bijwonen en een krans leggen bij het nationaal monument op de Dam. Ook kroonprins Willem-Alexander zal bij de herdenking aanwezig zijn.

Op dinsdag 5 mei zullen koningin Beatrix en prins Claus in Carré de nationale viering van de bevrijding bijwonen. Die viering staat dit jaar in het teken van de vrijheid van meningsuiting.

CBS (kanaal 74/75)

WOENSDAG
20.00 Davis Rules
20.30 Brooklyn Bridge
21.00 Jake and the Fatman
22.00 48 Hours.

DONDERDAG
20.00 Top Cops
21.00 Street Stories
22.00 Knots Landing.

NBC (kanaal 84/85)

WOENSDAG
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 27th Annual Academy of Country Music Awards.

DONDERDAG
20.00 Cosby Show
20.30 Different World
21.00 Cheers
21.30 Wings
22.00 L.A. Law.

EURO-TV (kanaal 76/77)

WOENSDAG
19.00 Boes
19.25 NOS Journaal
19.40 Studio Sport
20.10 Bananasplit
21.00 Sluiting.
(donderdag van 09.00-11.00 uur herhaling)

DONDERDAG
19.00 Dommel
19.25 NOS Journaal
19.40 Studio Sport
20.00 TROS Actua in bedrijf
21.00 Sluiting.

VRIJDAG
19.00 Alfred J. Kwak
19.25 NOS-Journaal
19.40 NOS-Laat
20.00 Studio Sport
20.25 Kieskeurig
21.00 Sluiting.

HBO (kanaal 82/83)

WOENSDAG
15.30 Mr. Bean (Rowan Atkinson)
16.00 Movie: 'Pretty in Pink' (1986; Molly Ringwald/Andrew McCarthy)
17.30 Home Sweet Homeless
18.30 Movie: 'Airplane!' (1980; Robert Hays/Lloyd Bridges)
20.00 Movie: 'The Grifters' (1991; Anjelica Huston/John Cusack)
22.00 Tales From the Crypt
22.30 Dream On: Toby or Not Toby
23.00 Mr. Bean (Rowan Atkinson)
23.30 Movie: 'Class Action' (1991; Gene Hackman/Mary Elizabeth Mastrantonio)
01.25 George Carlin Live at the Paramount
02.25 Movie: 'Glory' (1990; Denzel Washington/Matthew Broderick)
04.30 Movie: 'The Grifters' (1991; Anjelica Huston/John Cusack).

DONDERDAG
12.30 Movie: 'Cherry 2000' (1988; Melanie Griffith/David Andrews)
14.30 Movie: 'The Nutcracker Prince' (1990; Animated; Voices: Kiefer Sutherland/Peter O'Toole/Phyllis Diller)
16.00 Adventures of Tintin: Tintin and the Picaros
16.30 Movie: 'Harley' (1990; Lou Diamond Philips/Eli Cummings)
18.00 Movie: 'Modern Problems' (1991; Chevy Chase/Patti D'Arbanville)
19.30 Mr. Bean (Rowan Atkinson)
20.00 Movie: 'Hard to Kill' (1990; Steven Seagal/Kelly LeBrock)
21.45 Movie: 'Defending Your Life' (1991; Albert Brooks/Meryl Streep)
23.40 Movie: 'Ski School' (1991; Ava Fabian/Dean Cameron)
01.10 Movie: 'Fellow Traveller' (1989; Ron Silver/Hart Bochner)
02.45 Movie: 'Bonfire of the Vanities' (1990; Tom Hanks/Melanie Griffith)
04.55 Movie: 'Out of the Rain'

TBS (kanaal 85/86)

WOENSDAG
15.05 Tom and Jerry's Funhouse
16.06 Flintstones
16.35 Brady Bunch
17.05 Happy Days
17.35 Jeffersons
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 Addams Family
19.35 Sanford and Son
21.05 Movie: 'The Bad New Bears' (1976; Walter Matthau/Tatum O'Neal)
22.20 Movie: 'The Bad New Bears in Breaking Training' (1977).
24.20 Movie: 'The Stranger Within' (1974; Barbara Eden)
01.50 Movie: 'He Knows You're Alone' (1980; Don Scardino)
03.50 Three Stooges
04.05 All in the Family
04.35 Hogan's Heroes
05.05 Gomer Pyle
05.35 CNN Headline News.

DONDERDAG
12.05 Perry Mason
13.05 Movie: 'Moonrunners' (1975; James Mitchum)
15.05 Tom and Jerry's Funhouse
16.05 Flintstones
16.35 Brady Bunch
17.05 Happy Days
17.35 Jeffersons
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 Addams Family
19.35 Sanford & Son
21.05 Movie: 'Nighthawks' (1981; Sylvester Stallone/Billy Dee Williams)
22.05 Movie: 'Street Smart' (1987; Christopher Reeve/Morgan Freeman)
24.05 Movie: '52 Pick-Up' (1986; Roy Scheider)
02.20 Movie: 'The Mad Bomber' (1972; Vince Edwards)
04.20 Three Stooges
04.35 Hogan's Heroes
05.05 Gomer Pyle
05.35 CNN Headline News.

Olivier Messi... (83) overled...

De Franse componist Oli... Messiaen is in de nacht ... maandag op dinsdag ... leden na een operatie in ... **ziekenhuis in Parijs.** ... hebben familieleden di... meegedeeld.

Messiaen, die 83 ... werd, was de beroe... Franse componist van de ... tigste eeuw na Debus... Ravel. Messiaen geldt ... een van de belangrijkste ... pese componisten van de ... dige tijd en een van de ... aanstaande vernieuwer... de contemporaine klas... muziek.

De op 10 december ... in Avignon geboren Me... was een diepreligieuze ... holiek, die zich ook ... 'musicus van God' noe... In zijn werk gaf hij blijk ... zijn liefde voor het ge... voor de naaste mens en ... vogels.

TELECURAÇAO (kanaal8/13)

WOENSDAG
17.00 Ora pa Mucha;
18.00 Wonder Struck;
18.30 Informe Deportivo ... Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederland...
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Leu fo'i kas met Ro... Schouten;
20.00 Telenotisia;
20.30 Desishon '92 special;
20.40 Telenovela: 'Fiera Radica...
21.00 Caribscope;
21.30 My Two Dads;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Showbiz This Week
22.40 Planeta 3;
23.30 Sluiting.

DONDERDAG
17.00 Ora pa Mucha;
18.00 E Man Drechi di Dios.
18.15 Agedres na Plaka Chikí met Omalio Merien;
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Rikesa Universal met Mavis Albertina;
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Desirée's Banquet met Desirée Leito;
21.30 Kate & Allie;
22.00 Guia di Deporte;
22.40 Special: 'Festival Caribeno...
23.30 Sluiting.

VRIJDAG
17.00 Ora pa Mucha;
17.15 AGHUSA met Leo Florid...
17.30 Wonderstruck;
18.00 Mira i Skucha;
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Show di Job;

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen (adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issell (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Eef Hermers, Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hatkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626

Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333

Bonaire: Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur, tel.: 8342)

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf. 25,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

HENRY ® By Dick Hodgins

NO GRAFFITI By Order of the POLICE DEPT.
CRIME DOES NOT PAY!

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

THEY SAY IF YOU LET THE BLOOD RUSH TO YOUR HEAD REGULARLY, YOU'LL NEVER BE BALD
WHO TOLD YOU THAT?
THE SLOTH

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

HEY! SOMEONE ATE ONE OF MY CHOCOLATE BARS! I HAD SEVEN AND NOW THERE'S ONLY SIX!
OH, YOU PROBABLY JUST MISCOUNTED
YEAH? MY CANDY LOG CLEARLY SHOWS I ATE THE FIRST THREE BARS OUT OF A SET OF TEN YESTERDAY AT 3:15!

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

JERKYMIAH! I BROUGHT THE RODS... ARE YOU READY TO GO FLY-FISHING?
YEP!
WE MAKE A GREAT TEAM, DON'T WE?
SHORE DO!

Tom Poes en de Kiekvogel door Marten Toonder

3593 — De volgende morgen schelde Tom Poes al vroeg bij slot Bommelstein aan. Hij was zo benieuwd naar de toestand van heer Ollie en van Joost, dat hij thuis geen rust had.

Maar toen de trouwe knecht de deur opende, zag hij direct dat alles weer in orde was. Joost had een schichtige oogopslag en zijn anders zo proper uiterlijk vertoonde vlekken en morsigheid.

"Excuseer, jonge heer", sprak hij verlegen. "Ik ben bezig de keuken schoon te maken. Het is er, als ik mij zo mag uitdrukken, een bende. Ik weet werkelijk niet wat mij heeft bezield. Het gehele fornuis is besmeurd met overkooksels en het vaatwerk is aangebrand, met uw welnemen. Wilt u mij verschonen? Ik heb nog veel te doen en bovendien moet ik nog een maaltijd voorbereiden. U weet de weg wel, als u mij toestaat".

Met deze woorden trok hij zich haastig terug en Tom Poes zocht heer Bommel op.

Deze begroette zijn jonge vriend met een vriendelijke lach. "Kijk", zei hij, "dat treft mooi. Ik had je willen opzoeken om je uit te nodigen voor het feestmaal dat ik vanavond geef".

"Tjonge", zei Tom Poes, "dat is gezellig! Een kerstmaal, heer Ollie?"

"Dat in de eerste plaats", gaf heer Bommel toe. "Maar ik wil ook de afloop van deze vreemde geschiedenis vieren".

"O", zei Tom Poes. "Maar hoe weet u dat dit avontuur is afgelopen?"

"Dat is toch duidelijk?" riep heer Ollie uit. "Heb je niet gemerkt dat Joost weer de oude is?"

Stockmarket-NEWS

NEW YORK	PREV.	28-4	FRANKFURT	PREV.	28-4	AMSTERDAM	PREV	28-4
DOW JONES	3304	3307	DAX INDEX	1742	1735	CBS GEN.INDEX	127.90	128.10
AM.EXP.	21.88	21.75	ASKO	851.00	835.00	ABN-AMRO	46.50	46.60
ANHEUSER B	52.00	53.00	BASF	249.90	248.30	AEGON	128.90	129.50
ATT	43.50	43.13	BMW	580.50	581.50	AHOLD	85.20	84.50
BORDEN	33.75	33.63	COMMERZBANK	264.50	265.80	AMEV	53.30	53.00
CAMPBELL S	33.50	33.00	DAIMLER BENZ	785.00	781.50	AKZO	154.60	156.10
CHRYSLER	18.63	19.00	DEUTSCHE BANK	712.50	711.00	BOLS	48.30	47.90
CITICORP	18.38	18.63	HOECHST	262.30	267.30	BUHR.TET.	47.20	46.30
COASTAL CO	25.88	25.00	KAUFHOF	494.20	492.50	DAF	24.10	24.10
COCA COLA	80.38	80.38	MAN	388.50	385.00	DSM	111.20	112.70
DIGITAL	44.50	43.63	PREUSSAG	412.50	409.00	ELSEVIER	111.60	113.40
DUPONT	49.75	51.00	SIEMENS	687.90	685.50	FOKKER	34.00	34.50
EAST.KODAK	38.63	38.50	VW	383.00	382.70	GIST BROC.	37.60	37.60
EXXON	58.75	59.25				HAGEMEYER	143.00	142.00
FORD	43.38	43.75				HEINEKEN	160.80	160.50
GEN.ELECT.	75.88	76.13	LONDON			HOOGOVENS	56.60	57.00
GEN.MOTORS	39.75	40.25				HUNT.DOUGLAS	73.00	72.50
HEINZ	36.00	35.88	FT-100 INDEX	2659	2651	ING	50.30	50.60
HOMESTAKE	11.25	11.25				KLM	37.20	37.60
IBM	88.25	88.38	ARGYLL	3.67	3.60	KNP	48.20	46.70
KELLOGG	56.50	56.50	BARCLAYS BANK	3.58	3.55	NEDLLOYD	57.40	57.70
MC DONALDS	43.63	43.88	BASS	6.24	6.22	PHILIPS	36.90	37.20
MERCK	141.25	141.13	BRITISH STEEL	0.77	0.78	ROBECO	96.80	96.80
MINNES.MNG	92.88	92.75	BRITISH TEL	3.47	3.45	ROLINCO	94.90	95.10
MOBIL CORP	63.13	64.13	BTR	4.59	4.61	RORENTO	72.50	72.60
PFIZER	69.00	68.75	CADBURY	4.63	4.65	RODAMCO	49.90	49.60
P.MORRIS	76.75	78.13	CABLE & WIRE	5.65	5.66	ROYAL DUTCH	150.20	152.30
QUAKER	51.38	50.63	GRAND MET	4.75	4.75	UNILEVER	190.70	190.00
SEARS	42.63	42.63	MARKS & SPENCER	3.48	3.39	VMF STORK	42.10	41.60
UP JOHN	34.75	35.75	REDLAND	5.57	5.56	VOC	43.00	43.00
WOOLWORTH	28.38	28.00	TATE & LYLE	4.14	4.13	VNU	86.30	88.80
						WESSANEN	93.60	93.00
GOLD	336.40	337.25	TOKYO			TORONTO		
SILVER	3.94	3.94	NIKKEI DOW IND.	17450	17527	TSE 300	3326	3337
CRUDE OIL	20.30	20.40	BRIDGESTONE	1160	1150	ALCAN	20.88	20.75
			CANON	1390	1390	BELL	43.00	43.50
US$/Yen	133.18	132.99	DAI ICHI KANGYO	1320	1380	BANK OF NS	19.25	19.75
			DAIWA SEC.	780	782	CAN.PAC.	17.25	17.50
US$/DMARK	1.65	1.66	HITACHI	849	849	IMASCO	35.88	36.00
			HONDA MOT.	1600	1590	LAIDLAW	11.25	11.38
GBP/US$	177.70	177.50	JAPAN AIRLINES	725	725	MOORE	25.00	24.88
			NOMURA SEC.	1320	1320	NORANDA	16.50	16.88
US$/NLG	1.86	1.86	NIPPON STEEL	303	305	PLACER DOME	11.88	11.75
ECU/US$	124.05	124.15	MAZDA	415	415	POWER CORP.	14.50	14.38
CAN/US$	83.72	83.66	SONY	4310	4330	ROYAL BANK	23.13	23.75

UPI vraagt verkoop eigendommen

WASHINGTON - De directie van het Amerikaanse persbureau UPI heeft aan de faillissementen-rechtbank gevraagd voor 15 mei een openbare verkoop te houden van de eigendommen van UPI.

Per 15 mei moet UPI zijn werkzaamheden staken omdat het bedrijf niet in staat is zijn schuldeisers uit te betalen. In augustus verleden jaar nam UPI de betrokken rechtbank in de arm om zich de schuldeisers van het lijf te houden terwijl men uitkeek naar een mogelijkheid in leven te blijven. Op het ogenblik heeft UPI nog vijfhonderd mensen in dienst. In 1984 waren dat er nog 1850. UPI is het op een na grootste Amerikaanse persbureau geweest na AP.

BRUSSEL - De werkloosheid in de Europese Gemeenschap is in de maand februari, gecorrigeerd naar het seizoen, met gemiddeld 9,2 procent vrijwel gelijkgebleven aan het niveau van januari. Ierland en Spanje blijven met respectievelijk 17,1 en 16,2 procent koploper in het europese veld van twaalf lidstaten. Luxemburg en Portugal scoren met respectievelijk 2,3 en 3,9 procent het laagst.

Deze Week	Vorige Week	Aantal Weken	Titel / Artiest
1	02	06	TO BE WITH YOU-mr. big
2	04	03	PLEASE DON'T GO-double you
3	02	09	UNDER THE BRIDGE-red hot chili peppers
4	03	06	KAPLAARZEN-dingetje
5	09	04	DAS BOOT-u 96
6	08	05	WHY-annie lennox
7	13	03	SAVE THE BEST FOR LAST-vanessa williams
8	10	04	WHO WANTS TO LIVE FOREVER-queen
9	06	06	MAD ABOUT THE BOY-dinah washington
10	05	11	GOODNIGHT GIRL-wet wet wet
11	11	05	WEATHER WITH YOU-crowded house
12	07	05	MONEY DON'T MATTER...-prince & npg
13	21	03	HOLD ON MY HEART-genesis
14	25	02	RHYTHM IS A DANCER-snap
15	29	02	SHAME SHAME SHAME-izabella
16	17	05	NO MORE TEARS-ozzy osbourne
17	18	04	RICH MAN-ten sharp
18	12	13	TWILIGHT ZONE-2 unlimited
19	19	04	FEYENOORD FEYENOORD-cock vd palm
20	23	03	JOY-soul II soul
21	16	06	SONG OF OCARINA-diego modena & jp audin
22	15	07	BLIJF JE VANNACHT BIJ MIJ-gordon
23	30	02	DEEPLY DIPPY-right said fred
24	31	02	BEN D'R HELEMAAL KLAAR VOOR-blint axe
25	14	07	AMERICA:WHAT TIME IS LOVE-klf
26	20	04	DO YOU WANT ME-salt 'n pepa
27	35	02	O.P.P.-naughty by nature
28	-	01	IN THE CLOSET-michael jackson
29	26	04	DO NOT PASS ME BY-hammer
30	37	02	TURNING OVER NEW LEAVES-grant & forsyth
31	-	01	LET'S GET ROCKED-def leppard
32	36	02	USED TO BE YOUR LOVER-zhype
33	-	01	DON'T LOSE THE MAGIC-shawn christopher
34	32	03	OSEZ JOSEPHINE-bashung
35	-	01	IK ZAL ER ALTIJD...-koos alberts
36	22	07	HUMAN TOUCH-bruce springsteen
37	-	01	HIGH-the cure
38	-	01	TELL ME WHAT YOU WANT-tevin campbell
39	-	01	DO IT TO ME-lionel ritchie
40	38	13	FUNKIN' FOR JAMAICA-tom browne

Financieel Nieuws

Damrak redelijk vriendelijk

AMSTERDAM - De aandelenmarkt in Amsterdam was woensdagochtend redelijk vriendelijk gestemd. De CBS-stemmingsindex algemeen klom op van 128,1aan het slot van de handel dinsdag tot 128,5 rond de klok van twaalven op woensdag. "Bijna alle fondsen doen het goed", aldus een handelaar. Het gaat de markt zeker goed met het oog op de stakingen bij de oosterburen, voor Nederland de belangrijkste handelspartner.

De effectenbeurs in Frankfurt liet het hoofd wat hangen en noteerde woensdag rond het middaguur vier punten lager. De Londense effectenbeurs deed het daarentegen goed met een circa tien punten hogere FTSE-index. Amsterdam voelt zich verder gerugesteund door het stabiele, hoge niveau van de Dow Jones-index op Wall Street, die er dinsdag nog drie punten bij kreeg. De obligatiemarkt in Amsterdam was woensdag eveneens positief gestemd en stond op een stuiver tot f 0,08 cent winst.

De markt neigt er volgens handelaren naar over te stappen van defensieve waarden op cyclische waarden.

Hoogovens noteerde f 1,20 hoger op f 58,20. Akzo kreeg er f 1,40 bij op f 157,50, DSM steeg f 0,70 tot f 113,40. Gist-Brocades liep dertig cent ofwel bijna 1 procent op tot f 37,90. Behalve Akzo stegen nog drie internationals in koers. Rond het middaguur stond Philips f 0,60 hoger op f 37,80, KLM won twee kwartjes op f 38,10 en Koninklijke Olie schuifelde voorzichtig verder tot f 152,40, een dubbeltje hoger. Unilever moest zeventig cent omlaag tot f 189,30. KNP noteerde woensdag f 44,90, rekening gehouden met het uitgekeerde dividend van f 2,50, een verbetering van f 0,70. Uitgever VNU steeg, uitgaande van het slotdividend van f 2,60, f 1,90 tot f 87,80. Wolters Kluwer raakte f 0,30 kwijt op f 75,50. Nedlloyd werd een dubbeltje gedrukt tot f 57,60 onder invloed van winstnemingen.

Op de lokale markt ging Tulip f 1,30 omhoog naar f 21,70 en Multihouse twee kwartjes naar f 4,70. Technisch-handelsbedrijf Geveke verloor f 3,40 door de bekendmaking van dinsdag dat de onderneming de winst per aandeel moeilijk kan handhaven. Schuttersveld ging, rekening gehouden met het dividend, f 0,05 omhoog tot f 48,80, na bekendmaking van flink hogere eerste-kwartaalresultaten.

Dollar iets lager

AMSTERDAM - De dollar is woensdagmorgen iets gedaald. Op de Amsterdamse wisselmarkt noteerde de Amerikaanse munteenheid om 10.00 uur f 1,8600 na een slotkoers van f 1,8630 op dinsdagavond.

De handel was vrij rustig. In Tokyo was de markt in verband met een feestdag gesloten. Ook het vooruitzicht van het komende lange weekeinde in veel Europese landen speelde een rol.

De enige nieuwe cijfers over de Amerikaanse economie die handelaren woensdag verwachtten, waren de werknemersinkomens over de maand maart. Naar verwachting zullen deze cijfers de koers van de dollar nauwelijks beïnvloeden.

De mark stond opnieuw onder druk. De stakingen die begin deze week onder ambtenaren uitbraken, zouden woensdag door metaalarbeiders worden uitgebreid. Volgens handelaren is de druk op de mark slecht tijdelijk. De Duitse munteenheid is op lange termijn aantrekkelijk genoeg om de huidige druk op te vangen.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP WOENSDAG 29 APRIL 1992 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.470	1.490	1.510
PND STERLING	3.090	3.145	3.205
NED GLD	95.03	95.75	96.55
ZW FRANCS	116.68	117.40	118.20
FR FRANCS	30.64	31.74	32.44
DUITSE MARK	107.09	107.81	108.61
IT LIRE	1.11	1.41	1.47
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	132.85	133.71	134.51
ECU	-.-	221.67	222.47

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 6%
BELENINGSRENTE: 7%

7,125% obl. 1991/1993 koers: 100,10% Eff. rendement 7,00 % Land
7,25 % obl. 1989/1994 koers: 98,93% Eff. rendement 7,75 % Land
8,625% obl. 1990/1995 koers: 101,14% Eff. rendement 8,25 % Land
8,50 % obl. 1991/1996 koers: 100,00% Eff. rendement 8,50 % Land
8,00 % obl. 1989/1999 koers: 96,68% Eff. rendement 8,625% Land
8,25 % obl. 1989/2004 koers: 96,30% Eff. rendement 8,75 % Land
7,375% obl. 1990/1992 koers: 100,24% Eff. rendement 6,50 % Eiland
7,125% obl. 1991/1992 koers: 100,11% Eff. rendement 6,50 % Eiland
7,125% obl. 1991/1992 koers: 100,17% Eff. rendement 6,50 % Eil. II
7,00 % obl. 1990/1993 koers: 100,00% Eff. rendement 7,00 % Eiland

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00uur:
Licht tot half bewolkt en droog. Morgenochtend kleine kans op een enkele plaatselijke lichte bui. Zwakke tot matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen vijf en 22 knopen).

WEEROVERZICHT:
De Benedenwindse eilanden staan momenteel onder invloed van een hoge drukgebied die de buienactiviteit sterk onderdrukt. Voor morgenochtend wordt echter tijdelijk aanvoer van enigszins vochtige lucht op de Benedenwindse eilanden verwacht, waardoor de kans op een plaatselijke bui mogelijk wordt.

In de verdere vooruitzichten voor de komende feestdagen wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	32	26	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	half bewolkt	31	25	0.0
St Eustatius	half bewolkt	30	24	0.0
St Maarten	zwaar bewolkt	32	27	0.0
Amsterdam	licht bewolkt	12	04	0.3
Atlanta	onbewolkt	11	04	0.0
Kingston	zwaar bewolkt	33	25	0.0
Miami	licht bewolkt	24	15	0.0
New York	licht bewolkt	14	03	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	32	--	-.-
Port-of-Spain	licht bewolkt	33	23	0.0
San Juan	licht bewolkt	34	26	0.0

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
voor de dienstdoende arts gedurende het weekeinde en op feestdagen gelieve tel.: 682222 op te bellen.

CENTRO MEDICO STA ROSA
Sta Rosaweg 327, tel 672300/676666; openingstijden zaterdag en zondag van 08 00-24 00 uur.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900 625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING
Santa Maria 17. Tel.: 682344, 682947, 682412 en 682574; geopend vanaf zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags; spreekuur wijkgebouw Bonam: iedere dinsdag van 09.00-11.00 uur. Tel.: 371865; Suffisant: tel 687707; Montagne Abao: tel 673711; Kaya Fensu: tel.: 618577; Mamayaweg: tel.: 657508; voor informatie omtrent zuigelingen- en peuterbureaus kan men terecht op consultatiebureau Brievengat Tel 373584.
Nachtdienst t/m 5 mei: **zuster I. Felipa. Tel.: 692255, pagenummer 027-078.**

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17. Tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16 00 uur

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. Tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft **zuster Caupain. Tel.: 688614, pageboy 669-0368 b.g.g. 691838.**
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141. Tel 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft **zuster Caupain. Tel.: 688614.**

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegalweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Van Herwijnen. Tel.: 642798** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11 00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of 672699.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
30 april 1992 vanaf 08.00 uur tot 1 mei 1992 om 08.00 uur:
Dokter Cummins, Spreekkamer: Janwé. Tel.: 615959; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 690361 b.g.g. 689266/689337.

1 mei 1992 vanaf 08.00 uur tot 2 mei 1992 om 08.00 uur:
Dokter Suiters, Spreekkamer: Janwé. Tel.: 615959; spreekuren: 11 00-12 00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 680991 b.g.g. 689266/689337.
2 mei 1992 vanaf 08.00 uur tot 4 mei 1992 om 07 00 uur:
Dokter Braakman, Spreekkamer: MOntagne Abao. Tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 671313 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Mercelina, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer en Ayubi)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
29 pril 1992 vanaf 17.00 uur tot 30 april 1992 om 24.00 uur:
Dokter Dunker, Spreekkamer: Kas Chikitu. Tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12 00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel : 691021 b.g.g. 689266/689337.
1 mei 1992 vanaf 00.00 uur tot 1 mei 1992 om 24.00 uur:
Dokter' De Rouw, Spreekkamer: Kas Chikitu. Tel.: 623550; spreekuren: 11 00-12.00/17 00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 691221 b.g.g. 689266/689337.
2 mei 1992 vanaf 00.00 uur tot 4 mei 1992 om 07.00 uur:
Dokter Palbo, Spreekkamer: Mahuma. Tel.: 683048; spreekuren: 11.00-12 00/17.00-18.00 uur, spoedgevallen tel : 377664 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
29 april 1992 vanaf 17.00 uur tot 1 mei 1992 om 24 00 uur:
Dokter Sommer, Spreekkamer: Barber. Tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11 00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel : 648930 b.g.g 689266/689337.
2 mei 1992 vanaf 00.00 uur tot 4 mei 1992 om 07.00 uur:
Dokter Dunker, Spreekkamer: Tera Cora. Tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 691021 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, Spong en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

HYGIËNISCHE DIENST
in het weekeinde van 1 tot en met 3 mei na kantooruren heeft de heer **S. Pieter. Tel.: 625800, pagenummer 310-0713** dienst.

APOTHEKEN

FEESTDAGENDIENST
WOENSDAG
Otrobanda
Otrabanda, Winkelcentrum Colon. Tel 625633-34-35.
Punda
Dominguito, Caracasbaaiweg 127. Tel. 617988.
DONDERDAG
Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg 155. Tel.: 680800.
Punda
Brievengat, Corriweg 32. Tel.: 379098/379567
VRIJDAG
Otrobanda
Goede Hoop, Jan Noorduynweg z/n. Tel. 682857
Punda
Santa Rosa, Santa Rosaweg 56. Tel 377679/377650

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS

(van 10.00-14.00 uur)
30 april: A. Michel, Dr. Martin Luther King Boulevard 42.
1 mei: R.A. de Windt, Uteweg 53.
2 mei: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19
3 mei: A. Michel, Dr. Martin Luther King Boulevard 42.

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa **(op zaterdag):** voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15 00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel. 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08 00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

POSTMUSEUM NEDERLANDSE ANTILLEN
(hoek Keukenstraat/Kuiperstraat, Punda)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 09.00-18.00 uur; zaterdag van 09 00-15 00 uur. Op zon- en feestdagen gesloten tenzij in zeer bijzondere omstandigheden

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12 00/14 00-18 00 uur, zaterdag van 08 00-13.00/16.00-18 00 uur, zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

TONEEL
20.30 uur 'Divorsio Kin tin su Tras?' gebracht door toneelgroep Arteproba o.l.v. Anthony Jamanika - Centro Pro Arte, Schouwburgweg z/n.

DONDERDAG

FARHAS PRODUCTION
10 00-24.00 uur 5e International Food Festival - Landhuis Brievengat

ESPEKTAKULOS JOB
20.30 uur concert van de zanger Willie Chirino en zijn band (ook optredens van ERA en Caribbean Band) - Curaçao Festical Center.

STICHTING VRIENDEN VAN DE DIERENTUIN
16.00-18.00 uur gelegenheid om de kleine beer en nieuwe damherten te bekijken -Proeftuin Cas Cora.

VRIJDAG

TOERISTENSCHIP
07 00-16 00 uur 'Regent Star' (MBJ)

FARHAS PRODUCTION
10 00-24 00 uur 5e International Food Festival - Landhuis Brievengat

EBENEZER CHURCH
10 00-18 00 uur bazaar - Oranjestraat 11

SURINAAMSE VERENIGING JPF
vanaf 11 00 uur viering Srenang Dei - Weg naar Welgelegen.

ZATERDAG

FARHAS PRODUCTION
10 00-24 00 uur 5e International Food Festival - Landhuis Brievengat

AMIGOE
DAG VAN
DE ARBEID

DIA DI OBRERO

Dag van de Arbeid

Voor U allen en in het bijzonder onze werknemers, dank voor Uw werk.

Prettige Arbeidsdag

Pater Euwensweg 9
Curaçao
Tel. 623166

SVB Banko di Seguro Sosial

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

PETROLEUM WORKERS FEDERATION OF CURAÇAO
Telephone 370258-73059 Fax: 371436
Schouwburg 44 Curaçao N.A.

ta desea tur trahadó i su miembronan un

"Feliz Dia di Obrero"

Nos ta desea nan hopi forsa i salú pa nan por sigui nan labor na bienestar di nan famia, nan kompania i nos komunidat.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

BANCO DI CARIBE ta felisitá tur obrero di Kòrsou riba nan dia.

Hopi forsa pa sigui, lucha pa desaroyo di Kòrsou i di e masa obreril

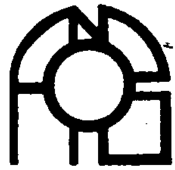

BANCO DI CARIBE N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Prettige en Geslaagde Arbeidsdag

ONTWIKKELINGSBANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Voor u allen en onze werknemers in het bijzonder, dank voor uw werk.

Prettige Arbeidsdag!
toegewenst

FREITAS SUPER JUMBO
SUPERMARKET

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Prettige
en
Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

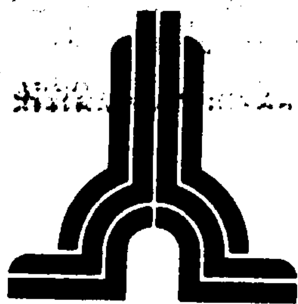
Caleb Brett

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Geslaagde en Veilige
Dag van
de Arbeid

REFINERIA
DI
KORSOU N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen

Geslaagde
viering van
Arbeidsdag

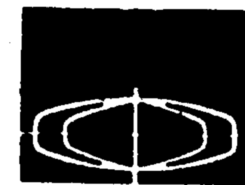

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Prettige en Geslaagde Arbeidsdag

Dank voor uw inzet, we blijven op u allen rekenen

CARNEFCO N.V.
Koningsplein -

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

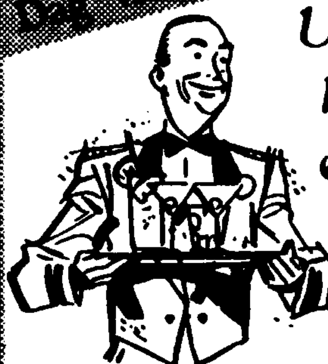
Prettige Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap

CUCITECH N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Un felisitashon ta bai na tur trahadó di Antias i espeshalmente na nos trahadónan riba e gran dia

"INTERNASHONAL DI TRABOU"

FEFFIK

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Na okashon di selebrashon di

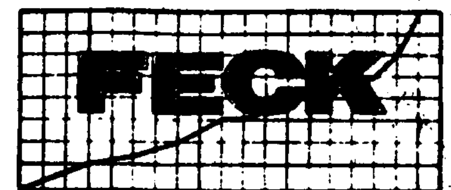
"DIA DI OBRERO"

nos ta ekstende felisitashon na tur trahadó di Kòrsou

TA KORSOU TA NOS TRABOU!

KORPODEKO
Korporashon pa Desaroyo di Korsou

FUNDASHON EMPRESA CHIKI KORSOU

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

1 mei
„Dag van de Arbeid"

Alle werknemers een „Prettige Arbeidsdag" toegewenst.

Coöperatieve Spaar en Krediet Vereniging Ambtenaren ACU

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Prettige en Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

© CURGAS N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Wij wensen alle werknemers in het algemeen en onze werknemers en gezinnen in het bijzonder

PRETTIGE ARBEIDSDAG

Dank voor Uw inzet en werken; wij blijven op U rekenen

BANK VAN DE
NEDERLANDSE ANTILLEN

Dia di Obrero

De veldtocht van Adriaan Moen

Kasten in het Koninkrijk: pré-Victoriaanse misstanden

VORIG JAAR besteedde de Amigoe aandacht aan vergeten groepen in de samenleving. Werklozen, drugsverslaafden en gevangenen passeerden de revue. In een opmerkelijke, ingezonden brief onder de kop 'Huisslavinnen' liet drs.

Adriaan Moen, ambtenaar bij het Departement van Arbeid, toen weten dat er nog minstens één groep moet worden toegevoegd aan de moderne paria's van de Curaçaose maatschappij: de inwonende dienstboden, die niet zelden onder valse voorwendselen uit de plattelandprovincies van minderbedeelde landen als Santo Domingo, Colombia, Portugal en India worden geplukt om hier, danwel op St. Maarten of Aruba, een troosteloos bestaan als huisslavin te gaan leiden. Op Curaçao staan officieel vierhonderd inwonende dienstboden geregistreerd. Naar schatting verblijven er een zelfde aantal illegaal. Moen is vorig jaar juli begonnen zich actief voor deze vergeten groep in te zetten en heeft zich de laatste tijd voornamelijk ingespannen voor de, volgens hem 'meest uitgebuite groep onder de buitenlandse inwonende dienstboden: de Indiase'.

= door Hennie Harinck =

[..]ze vrouwen krijgen vaak [..]oren dat ze op Curaçao [..]en voorname familie als [..]ermeisje zullen gaan [..]ken, dat ze zullen ver[..]en volgens de lokale maat[..]en en dat voor kost en [..]ning wordt gezorgd. Blij[..]oed begeeft de veelal [..]e, vaak naïeve jonge [..]w zich, na soms een [..]o arbeidsovereenkomst [..]bben ondertekend, naar [..] beloofde land met in [..] achterhoofd het voor[..]en dat ze flink wat kan [..] sparen voor haar arm[..]ige familie.

[..]ot zover de hooggespannen verwachtingen. De [..]ksvogels, die daadwer[..]k bij een modern, decent [..] belanden, kunnen na [..]oop van tijd inderdaad [..]eld gaan opsturen naar [..]land van herkomst en [..] een redelijk bestaan [..]een behoorlijk salaris en [..]en op gezette tijden wat [..] tijd. Een vlieger die [..] opgaat voor de dienst[..]en die bij Indiase Sindi[..]lies terechtkomen.

[..]nds Moen zich opwierp [..] voorvechter voor de [..]ngen van de inwonende [..]stboden en zijn bevin[..]en vorig jaar tijdens het [..]visieprogramma van [..]cho de Castro uit de

tugese namen. Toch zijn het honderd procent Indiase mensen. "Of het ermee te maken heeft dat deze christelijke vrouwen in dienst zijn bij Hindoestaanse families doet er wat mij betreft niet toe. Waar het mij om gaat is dat zij als loonslaven behandeld worden. Ik ben bezig met een maatschappelijk probleem, niet met wetenschap-

[..]erbij laat ik u weten dat ik niet langer voor u wil werken [..]dat ik uw huis verlaat. Heb geen zorgen over mij; ik ben [..] goede handen. Ik accepteer het niet langer dat ik [..]andeld word als een huisslaaf en een werkmachine. In [..]ia heeft u mij nooit verteld dat ik vijftien uur per dag [..] moeten werken, beginnend om zeven uur in de morgen [..]eindigend om half elf 's avonds, soms zelfs later. U heeft [..] nooit gezegd dat ik àl het mogelijke huiswerk zou [..]eten doen en dat ik dagelijks maar een half uurtje pauze [..] krijgen.

Ik ben erg moe na de vijfeneenhalve maand dat ik in uw [..]is heb moeten zwoegen. Ik had nauwelijks tijd om te [..]emen en kreeg niet eens toestemming om naar de kerk te [..]an, zelfs niet met Kerstmis. Iemand van het eiland [..]telde me dat acht uur werken per dag hier de normale [..]rkuren zijn en dat een inwonende dienstbode minimaal [..]f. 355,- per maand zou moeten verdienen. U liet me meer [..]n het dubbele aantal uren werken voor minder dan het [..]nimumloon. Ik werd ook verteld dat u mij nog Naf. [..]00,- zou moeten uitbetalen voor alle overuren. Om [..]engenoemde redenen heb ik het recht met onmiddellijke [..]gang mijn werkovereenkomst met u te beëindigen."

Uit een brief d.d. 4 februari 1992 van de voormalig [..]wonende dienstbode A.R. aan haar voormalige werk[..]ver B. Een kopie werd gezonden aan de Immigratiedienst [..] de Gezaghebber.

[..]en deed, krijgt hij regel[..]tig, soms anonieme, tele[..]ntjes van dienstboden. Het [..]on met twee Colom[..]anse vrouwen en een [..]nstbode uit Equador. [..]ar sinds enige tijd laten [..] de Indiase vrouwen van [..] horen.

GEVANGENIS

[..]van de meisjes, die inmid[..] een advokaat in de arm [..] genomen, omschrijft [..] erbarmelijke bestaan [..]een gevangenis, waarin [..] dagelijks vijftien uur moet [..]ken in het huishouden, [..]geen geld krijgt, ze niet [..]en de muren van het [..] mag komen en ze [..]wongen is zittend op de [..]nd haar eten te veror[..]en. Een leven als een [..]d of eigenlijk nog [..]nder, want een hond hoeft [..]minste niet te werken.

[..]n een laatste ingezonden [..]ef, die Moen naar alle [..]dia op Curaçao stuurde [..]eekt hij van 'Kasten in [..] Koninkrijk'. De Hindoes[..]nse godsdienst gaat uit [..] een kastensysteem. Wie [..]maal in een lage kaste of [..]nd is geboren, zal daar [..] gehele leven toe [..]oren. Moen: "Let wel, mijn [..]ormanten spreken niet [..] kasten maar over etni[..]e verschillen."

[..]De dienstboden waarmee [..]contact heeft zijn christe[..]en komen uit de streek [..] in India, een ex-Portu[..] kolonie en dragen Por-

1 MEI 1992

pelijk onderzoek." Dat culturele verschillen echter een niet onmiskenbare rol spelen bij dit probleem, erkent hij volledig.

"Wat mij opvalt is dat de Indiërs als groep, en dan heb ik het met name over de Sindi's, opvallen als slechte werkgevers en dat betekent niet dat per definitie elke Indiër zijn personeel slecht behandelt." Moen zegt met feiten te werken en uit zijn tot nu toe verzamelde gegevens niets anders te kunnen concluderen dan dat werknemers bij genoemde Indiase werkgevers er beroerd aan toe zijn.

Overigens vermoedt hij dat ook huispersoneel van de 'nouveau riche', die zich de laatste jaren vanuit het christelijke - Midden-Oosten op Curaçao vestigt, niet veel beter wordt behandeld. "Wat

Troosteloos bestaan als huisslavin

ik weet is dat zij onbedorven jonge meisjes op het platteland van Colombia ronselen om in hun huizen te werken en dat zij louter economische motieven hanteren." Ook hun culturele *setting* wordt door Moen 'in onze maatstaven als achterlijk, pré-Victoriaans' bestempeld. "Ik heb het dan over hun ideeën aangaande de positie van de vrouw en de werknemer en hun gezagsverhoudingen."

LOONSLAAF

Niet alleen op Curaçao doen zich dergelijke schrijnende toestanden voor. Tijdens zijn verblijf op St. Maarten in 1987/88, waar Moen na verloop van tijd zijn ideeën over 'huisslavinnen' publiekelijk maakte, kreeg hij nogal wat Indiase dienstboden en werknemers op bezoek, die hem eigenlijk hetzelfde verhaal vertelden: zeer lange werktijden, slechte betaling, extreme beperking van de bewegingsvrijheid. Kortom: ook zij zeiden zich als loonslaaf behandeld te voelen.

Op de Bovenwinden hoorde hij het verhaal van Indiase werknemers dat zij het weliswaar op St. Maarten slecht hadden, maar 'dat zij voor geen goud naar Curaçao zouden willen'. Wat zich daar in de (kleding-)winkels en bedrijven van Indiase werkgevers zou afspelen, was naar de Bovenwindse maatstaven 'helemaal verschrikkelijk'.

Saillant detail is dat Moen op St. Maarten de hand wist te leggen op een origineel 'slavencontract', dat werd gehanteerd door een Indiase firma aldaar. Vertoning van het contract op de televisie veroorzaakte destijds een rel, vertelt Moen. Het was werknemers volgens deze Middeleeuws aandoende arbeidsovereenkomst 'verboden te roken, te drinken, contact te onderhouden met de lokale bevolking en een bankrekening te hebben'. De Indiase werknemer als lijfeigene, anno 1992, van elke vrijheid beroofd.

Moen benadrukt dat hij ook wordt opgebeld door Indiase mannen, die hier naartoe zijn gekomen om te werken. Een werknemer vertelde hem te zijn aangekomen met een werkvergunning als *travelling sales manager*. Sinds anderhalf jaar werkt **hij bij een familie als kok en schoonmaker gedurende dertien uur per dag en krijgt daarvoor 280 gulden per maand, wat neerkomt op een gemiddeld uurloon van ongeveer 0,70 cent. Aangezien het gemiddelde maandloon voor inwonende dienstboden 355 gulden per maand is, kan geconcludeerd worden dat deze man ver onder het wettelijk bepaalde minimumloon werkt.**

VREEMDELINGENDIENST

De Vreemdelingendienst verricht hierop klaarblijkelijk geen controle? Moen: "Ze zijn onderbemand, maar dat alleen is nog geen verklaring voor het feit dat nagenoeg niet wordt gecontroleerd." Hij vermoedt dat 'informele relaties' een grote rol spelen in het toelaten van gedelijke in het buitenland geronselde 'loonslaven'. "Het is niet te verklaren dat zo'n man anders 'ongezien' binnenkomt en dat hij niet periodiek wordt gecontroleerd."

Twee jaar geleden beschikte de dienst over ongeveer tien controleurs in de buitendienst. Momenteel werken er drie. Met 400 legale inwonende dienstboden, zou dat neerkomen op minstens een controle per dag als men tenminste een jaarlijkse controle wil uitoefenen. Maar de dienst wel aan toe komt zijn de meest in het oog springende gevallen, waarbij criminaliteit en prostitutie een rol spelen: kortom zaken waar aangifte van wordt gedaan.

De dienstbode mag dan zwaar worden uitgebuit, zolang dat ongezien en ongehoord binnen de muren van het huis gebeurt en de buren er geen last van hebben, kraait er geen haan naar. Zelfs de officiële instanties, die belast zijn met het toezien op het navolgen van de regels, laten verstek gaan. Moen is uitermate sceptisch over het toezicht op van de

Foto Ken Wong

ADRIAAN MOEN
...strijd tegen moderne slavernij...

overheid en meent zelfs dat de toepassing van de regelgeving, met name het systeem van Toelating en Uitzetting, c.q. Verwijdering van Vreemdelingen, in het nadeel werkt van de buitenlandse werknemers in Indiase dienst.

"De overheden werken passief en soms aktief mee aan het instandhouden van de ondemocratische en a-sociale kastenverhoudingen, die binnen de huizen van Indiase mensen heersen. De vrijheid die de betreffende kategorie werkgevers wordt gelaten om rechten van buitenlandse werknemers straffeloos te schenden, kan niet worden verklaard, tenzij men daarbij 'informele relaties' betrekt", aldus Moen.

ILLEGAAL

Hoe kan het anders verklaard worden, dat de Immigratiedienst op de hoogte is van het illegale verblijf van sommige dienstboden, maar nooit controleert of deze dames inmiddels over een geldige werk-, c.q. verblijfsvergunning beschikken?, vraagt hij zich af. "En zelfs meewerken aan het vinden van een nieuwe werkgever."

De regels en de sankties die gelden bij overtreding spelen de werkgever in de kaart en 'patroniseren in feite de slavernij', aldus Moen. Zo is de dienstbode verplicht een maand voor de beëindiging van haar dienstverband haar werkgever hiervan in kennis te stellen. Daarnaast dient de werkgever de Vreemdelingendienst hiervan in kennis te stellen. Als dit niet gebeurt, dan mag de dienstbode de werkgever niet verlaten. Vervolgens moet de dienstbode in het buitenland de beslissing van de Gezaghebber afwachten indien zij een aanvraag heeft gedaan om bij een nieuwe werkgever aan de slag te mogen gaan.

Een sanktie bij overtreding van deze regels is dat er een stempel in het paspoort wordt gezet, dat terugkeer naar Curaçao verbiedt. Ook wordt volgens Moen een

zijn gevallen bekend waarbij de dienstbode drie uur de tijd werd gegeven om het eiland te verlaten.

GEVALLEN

Sinds Moen zich heeft ontfermd over de huisslavinnen liepen zeven van hen weg bij hun werkgever. Een daad, die rampzalige gevolgen kan hebben voor de vrouwen. Want, eenmaal op straat, hangt hun uitzetting boven het hoofd. Terugkeer naar India staat in veel gevallen gelijk aan een terugkeer als 'een gevallen vrouw'. De Indiase werkgever vat het

"U heeft me nooit verteld dat ik 15 uur per dag moet werken"

weglopen op als een grove belediging van zijn naam. Zijn eer is aangetast. Hij zal niet nalaten zijn naam proberen te zuiveren en de familie van zijn dienstbode in India in te lichten over haar 'wangedrag'.

"Ze zijn doodsbang voor de consequenties, die het weglopen zal hebben in India. Aan de ronselaar of aan de familie wordt verteld dat ze de benen heeft genomen, dat ze ondankbaar is of erger: dat ze er met een man tussenuit is geknepen of gestolen heeft." Moen heeft geen goed woord over voor deze

"Ik verliet mevrouw M. om urgente redenen, die ik haar mededeelde op de dag dat ik haar huis verliet. De voornaamste waren onbehoorlijk overwerk en onderbetaling. Ik was verplicht vijftien uur per dag te werken, en dat zeven dagen per week gedurende een periode van ruim anderhalf jaar. Daarvoor kreeg ik een maandsalaris van Naf. 200,-. Na het eerste jaar werd dit verhoogd naar Naf. 230,-. Ik heb nooit vakantie gehad - zelfs niet een halve dag. Alleen op zondag kreeg ik drieëneenhalf uur om naar de kerk te gaan. Daarna mocht ik twee uur rusten voordat ik weer aan het werk ging. Mevrouw M. gedroeg zich over het algemeen onaardig en soms vernederde ze mij. Dat kunt u navragen bij de andere vrouwelijke werknemers in de Indiase gemeenschap."

Uit een brief d.d. 12 januari 1992 van de voormalig inwonende dienstbode R.P. aan de Immigratiedienst, de Gezaghebber en het Eilandgebied.

'zwarte lijst bijgehouden van moeilijke gevallen'. Bij gedwongen vertrek of verwijdering geldt een 'redelijke termijn om orde op zaken te kunnen stellen'. Dat wordt nogal verschillend geïnterpreteerd door de gezagsdragers, weet Moen. Soms gelden drie dagen, maar ook

werkgevers, die hier te boek staan als respectabele burgers, maar die volgens de socioloog 'monumentale huichelaars' zijn.

In feite worden de inwonende dienstboden beschouwd als 'mieren, als een lage kaste, dienaren, werkmachines die niet meetellen'.

"India kent geen democratie zoals wij die kennen. De uitbuiting ligt in het verlengde van het kastensysteem." En al hebben de dienstboden hier rechten - hun onwetendheid, die zoveel als mogelijk in stand wordt gehouden, maakt dat ze er niet van op de hoogte zijn. En zelfs als ze kennis hebben van de regels, ontbreekt hen de vrijheid om op te komen voor hun rechten. "Zonder hulp van buitenaf zijn deze mensen aan de wolven overgeleverd."

Advokaten blijken, als eenmaal een dienstbode de stap gewaagd heeft hulp te zoeken, bepaald niet happig op het behartigen van de belangen van deze vergeten groep, vertelt de socioloog. Ook de media lijken over het algemeen niet erg ingenomen met de ingezonden brieven en verzoeken van Moen. "Ik heb een radiostation gevraagd een programma in de Hindi-taal te maken over rechten en arbeidsvoorwaarden, zoals die bij ons gelden." Moen kreeg geen antwoord en vermoedt dat een van de grootste struikelblokken het feit is 'dat nogal wat programma's van dit station door Indiase zakenlieden worden gesponsord.

Moen strijdt door 'totdat er effektief wordt ingegrepen door de overheid'. "Willen wij als samenleving er niet van beschuldigd worden vormen van moderne slavernij in ons midden toe te laten dan is dit ingrijpen hoogstnoodzakelijk. Zolang dit niet gebeurt, zal een kleine, reeds bemiddelde, groep voortgaan zich te verrijken ten koste van anderen."

DEZE WEEK verschijnt inplaats van de gebruikelijke zaterdagse Napa, vandaag een speciale editie gewijd aan de Dag van de Arbeid.

Aan deze editie werkten mee:

*** Hennie Harinck, die van drs.Adriaan Moen van het Departement van Arbeid en Sociale Zaken te horen kreeg hoe slecht in deze moderne tijd sommig huispersoneel nog door hun baas wordt behandeld (pag.3);**

*** Eef Hermers van de Aruba-redactie had een vraaggesprek met Frans van Drie over het project 'Enseñansa pa Empleo' dat goede resultaten oplevert pag 5;**

*** Drs.Junness Sint Jago gaat uitgebreid in op het 'Chinezen-C.S.M.'-conflict dat zich 50 jaar geleden op Curaçao afspeelde en een tragische afloop had (pag. 6 en 7;**

*** Jeannette van Ditshuijzen interviewde oud-vakbondsman Ewald Ong A Kwie en vernam daarbij dat het project 'Ban Kas Bèk' minder goed verloopt oplevert en dat remigranten uit Nederland kennelijk niet gewenst zijn. Verder aandacht voor motivatie van personeel; (pag.9)**

*** Toon van Dongen, die de pagina Kerk- en Wereld verzorgt, besteedt deze week ook alle aandacht aan sociale problematiek. (pag.11)**

De tekening op de voorpagina is van George Lichtveld.

Lay-out: Solange Isselt
Eindredactie: Norbert Hendrikse

HAPPY LABOUR DAY 1992

Uw verzekeringsagent
A.F. Aponte
wenst
de Arubaanse gemeenschap
in het algemeen
en de werknemers en hun gezinnen
in het bijzonder een
GESLAAGDE EN VEILIGE
ARBEIDSDAG

Prettige
en
geslaagde
Arbeidsdag
COMPRA Ltd.

Wij wensen onze werknemers
en geheel Aruba
Prettige en
Veilige Arbeidsdag
Botica Oduber - Botica Kibra-hacha
Oranjestad
Botica San Lucas
San Nicolas
Visser Trading Company
Eagle

Wij wensen de gehele Arubaanse gemeenschap en in het bijzonder onze werknemers en hun gezinnen
EEN GESLAAGDE
ARBEIDSDAG VIERING
Een dag van bezinning om ons te blijven inzetten voor ons werk en Aruba

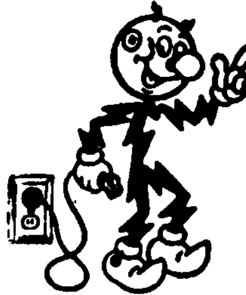
SEGUROS MANSUR n.v.
Paardenbaaistraat
Reeds meer dan 28 jaar ten dienste van Aruba

TOPCAR
NISSAN
wensen
Aruba in het bijzonder een
PRETTIGE en GESLAAGDE
ARBEIDSDAG
Daarna vol goede moed
weer aan het werk

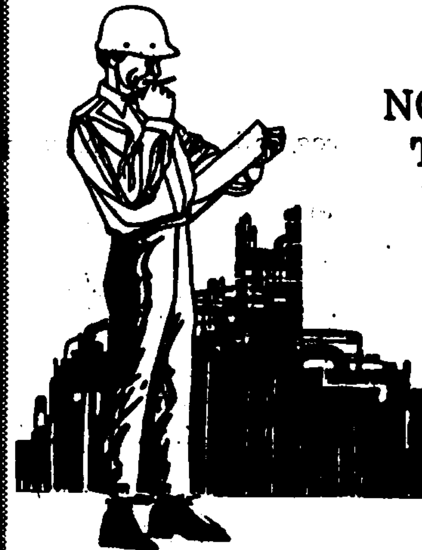
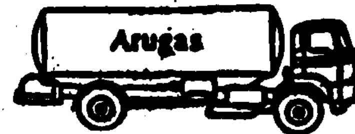
LADA
GESLAAGDE ARBEIDSDAG
voor U allen

SUBARU
ARUCAR
voor kwaliteit en service.

Wij wensen
alle werknemers van Aruba en
in het bijzonder de werknemers
van ons bedrijf en hun gezinnen
een
PRETTIGE ARBEIDSDAG
Dank voor Uw inzet,
we blijven op jullie rekenen
vad printers
L.G. Smith Blvd. 110 - Tel. 24550

Wij wensen onze werknemers en hun
gezinnen alsmede alle werknemers
van Aruba
Een Geslaagde
Arbeidsdagviering

arugas

NOS TA DESEA TUR
TRAHADORNAN
UN DIA FELIS Y
CONTENTO

STATEN DI ARUBA
TA DESEA
E CLASE TRAHADOR
DI ARUBA
UN FELIZ
DIA DI OBRERO

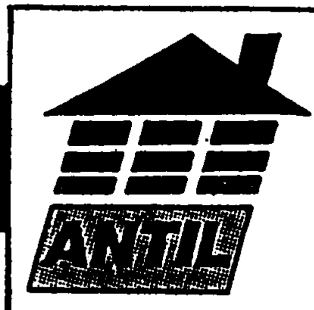

DE WIT
STORES N.V.
L. G. SMITH BLVD. 110
ORANJESTAD - ARUBA
wenst allen en in het bijzonder ons
personeel en hun gezinnen
Prettige Arbeidsdag
Dank voor Uw inzet

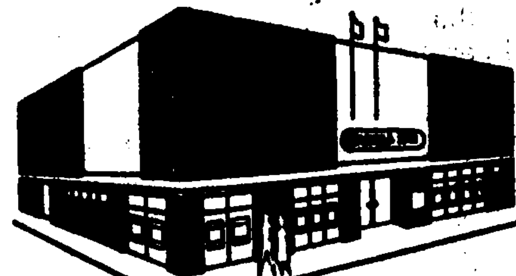
Prettige
en
Geslaagde Arbeidsdag
Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

Banco
di
Caribe

E partido
di
Pueblo
ta extende palabranan
di felicitacion
na tur obrero den
nos comunidad.

Wij wensen alle werknemers in het algemeen
en onze werknemers en gezinnen in het bijzonder
PRETTIGE ARBEIDSDAG
Dank voor Uw inzet en werken; wij blijven op U rekenen

HARDWARE
BUILDING MATERIALS
HOME APPLIANCES

Een zonnige
Arbeidsdag
met
een zonnebril van

ODUBER
& KAN

Dag van de Arbeid
Dia di Obrero

Frans van Drie van 'Enseñansa pa Empleo':

"Aruba is geëmancipeerder dan het publiek vaak denkt"

'Enseñansa pa Empleo' is een Arubaans onderwijsinstituut dat zich richt op de behoefte van de arbeidsmarkt. Eind jaren tachtig richtte het instituut zich op de omscholing van voornamelijk Lago-personeel en aanverwante bedrijven in de bouw- en horecasector. De afgelopen jaren heeft een opmerkelijke accentverschuiving plaatsgevonden: de omscholing maakte plaats voor bijscholing; de verschillende talen en de cursussen op het gebied van toerisme zijn enorm populair geworden. Ex-onderwijzer en scholingscoördinator van 'Enseñansa pa Empleo', Frans van Drie, is trots op 'zijn' instituut. "Vrijwel alle cursisten zijn enthousiast. Ze bellen me op dat ze nu eindelijk die leuke baan of de lang beloofde promotie hebben gekregen. Dat is leuk om te horen en een kroon op je werk".

= door Eef Hermers =

Hoe wordt 'Enseñansa pa Empleo' gefinancierd en door hoeveel mensen wordt het geleid?

Van Drie: "De Nederlandse overheid subsidieert al het materiaal en de inventaris. Het salaris van de leraren wordt voor de helft gesubsidieerd. Aruba ontving dit jaar 1.580 duizend gulden van Nederland en legde daar zelf nog eens 1.270 duizend florin bij. Ik ben er trots op dat het onderwijsinstituut in de loop van de jaren een groot succes is geworden. Harold Tromp is mijn 'rechterhand', er zijn twee secretaresses en een medewerker die voor de bodewerkzaamheden en het reproduktiemateriaal zorgt. Het is een klein clubje dat zeer aktief is en erg nauw met elkaar samenwerkt.

Wat is de reden achter het succes van de cursussen en de vele inschrijvingen?

Het instituut heeft een eenvoudige filosofie: de kosten zo laag mogelijk houden zodat ook de lagere groepen in de samenleving geen drempelvrees hebben om zich aan te melden. De gouden regel is dat cursisten niet meer dan tien procent van hun lessen mogen missen. Dat beetje dwang moet erachter zitten. Mensen die teveel missen en achterblijven mogen het niet verpesten voor de rest. Het niveau moet zo hoog mogelijk blijven. Het instituut heeft niet te maken met een zogenaamde administratieve rompslomp. Van Drie: "De leraren stellen hun eigen lesmateriaal samen. Verder beslissen we zelf als we een verandering willen doorvoeren zodat het niet eerst naar vier verschillende instanties moet voor bestudering en goedkeuring. Zodoende zijn we 'up to date' en dat werkt snel, efficiënt en prettig. We spelen snel in op nieuwe denkwijzes en opvattingen en houden alleen vergaderingen als het echt nodig is. Commissies hebben we niet. Dat zijn allemaal ambtelijke verschijnselen die meestal overbodig en tijdverslindend zijn. Als je niet oppast verzand je daarin. Wij besteden onze tijd aan belangrijkere zaken"

Er is een lerarentekort. Vooral de cursussen Engels, Papiamento, boekhouding, marketing en bartending zijn op het moment enorm populair. Er komen meer aanmeldingen binnen dan dat er leraren zijn. Brengt dat een strenge selectie met zich mee?

Van Drie: "Ja, we moeten nu inderdaad zeer kritisch handelen. We roeien met de riemen die we hebben en proberen de kwaliteit van het instituut hoog te houden. Je kunt mensen beter een paar maanden laten wachten op een kwalitatief goede cursus dan dat ze les krijgen van een leraar die daar niet bevoegd toe is". Leraar Nederlands en Papiamento, Ernesto Rozenstand, is het roerend eens met Van Drie. Rozenstand is gepensioneerd en heeft veertig jaar leservaring achter de rug. Hij gaf jarenlang Papiamentolessen aan Nederlandse politieagenten die werden overgeplaatst naar Aruba. Rozenstand hoopt dat het onderwijsinstiuut haar huidige nivo blijft handhaven. Hij maakt zich wel een beetje ongerust over de toekomst: "Op het moment is er nog een redelijk aantal leraren met veel ervaring en dienstjaren achter de rug. Maar wij blijven ook niet eeuwig les geven. Ik hoop dat Van Drie daar rekening mee houdt en ook aan de toekomst denkt", aldus Rozenstand.

Lerares Frans, Maria da Silva, is van mening dat er een strenge selectie van cursisten moet blijven. "Ik start iedere cursus met een volle klas en daar blijven elf tot zestien cursisten van over. Dat is inmiddels geen teleurstelling meer omdat een harde kern van enthousiastelingen overblijft. Ik heb zelfs een paar cursisten die boven de zestig jaar zijn en al Frans volgen op het vierde nivo. Dat is plezierig en fijn werken". Da Silva vindt het jammer dat veel Arubaanse jongeren de Franse taal niet beheersen. "Maar in verband met de eenwording in Europa hebben enkele Arubaanse jongeren besloten Frans te leren omdat ze daar een goede baan in denken te vinden".

Verder landen één à twee maal per maand charters uit Canada op Aruba. Dat betekent twee- tot vierhonderd toeristen die alleen Frans spreken. Winkelbedienden moeten met handen en voeten iets verkopen. Daarom heeft een aantal mensen, werkzaam in de winkels en de hotelsector, besloten een cursus te volgen. "Het streven is niet om vloeiend Frans te spreken maar om een eenvoudige conversatie te houden; om zich in ieder geval verstaanbaar te maken". Da Silva is erg te spreken over haar baan als lerares bij 'Enseñansa pa Empleo'. De opzet van een dergelijk instituut vindt ze "een prachtidee" omdat het Aruba en haar bevolking helpt zich te ontwikkelen.

Bij bestudering van de cijfers valt op dat in 1988 63 procent van de cursisten uit mannen bestond en 37 procent uit vrouwen. Vanaf 1989 zijn die percentages bijna honderd procent omgeslagen: 69 procent van de cursusisten bestaat uit vrouwen en 31 procent uit mannen.

Van Drie: "Dat klopt. Ik geloof dat Aruba geëmancipeerder is dan de meeste mensen denken!" Tijdens een rondleiding laat hij alle cursussen van 'Enseñansa pa Empleo' zien. Bij de cursus banktimmeren onder leiding van Gabriël ('Elie') Thijssen in de Technische School Tarabana zijn dertien vrouwen en veertien mannen aan het tekenen, tellen, opmeten, zagen en bewerken van grote latten hout. Cursiste Amelinda Arends vertelt tijdens deze vierde les dat ze de cursus 'enig' vindt. "Gezellig met al die vrouwen", giegelt ze. "Vroeger kon ik absoluut

FRANS VAN DRIE
...kosten laag houden...

niks. Nu wil ik leren timmeren zodat ik thuis ook klusjes op kan knappen. Waarom iedere keer mijn man vragen of hij de deurpost kan reparenen of een kastje voor me wil maken? Ik wil dat allemaal zelf kunnen doen".

De cursus banktimmeren wordt begeleid door drie leraren. Leraar Thijssen legt uit dat tijdens de eerste lessen een gezamenlijke opdracht wordt gemaakt. Daarna volgen de individuele werkstukken zoals het maken van een krukje, een tafel, een trap of een tuinstoel. De eindopdracht is vrij; iedereen maakt een ontwerp en gaat naar aanleiding daarvan aan de slag. Thijssen: "Het is de bedoeling dat de cursisten een basisinzicht krijgen. Als je dat beheerst, is de rest gemakkelijk. De enthousiastelingen kunnen zich specialiseren en bijvoorbeeld de cursus fijntimmeren (zonder machines) gaan volgen. Veel cursisten willen een eigen huis gaan bouwen of verbouwen. Daarom willen ze een bijscholing volgen. De echte hobbyisten doen er bijvoorbeeld nog een cursus tegelzetten achteraan. Die kunnen aan het einde van de rit bij wijze van spreken een eigen paleisje bouwen!!"

De afgelopen jaren zijn de talencursussen steeds populairder geworden. Hoe komt dat?

Van Drie: "Door de groei van het toerisme. Communicatie is daarbij erg belangrijk. Het laatste jaar zie je bijvoorbeeld dat steeds meer Duitsers naar Aruba komen die slecht Engels spreken en geen Nederlands, Spaans of Papiamento beheersen. Als je in een hotel werkt en een paar keer tegenover iemand staat waar je niet mee kunt communiceren, is dat heel vervelend. Er ontstaan misverstanden en toeristen gaan met een ontevreden gevoel naar huis. In sommige gevallen komen er zelfs klachten. Veel oudere Arubanen hebben vroeger Duitse les gehad en pikken deze taal bij ons weer op. Dit jaar worden er maar liefst vier beginnerscursussen en vier gevorderden lessen Duits gegeven". Van Drie denkt dat de populariteit van de cursussen ook een indirekt gevolg is van een tekortkoming in het onderwijs. "Engels en Nederlands zijn verplicht. De andere talen zoals Frans, Duits of Spaans kun je laten vallen. Wij merken dat vooral de lagere bevolkingsgroepen op Aruba te weinig scholing hebben gehad of een groot deel hebben gemist".

Waarom is 'Enseñansa pa Empleo' het grootste onderwijsinstituut van Aruba en de Nederlandse Antillen?

Van Drie: "Toen de Lago in mei 1985 haar deuren sloot ontstond er een enorme behoefte aan omscholing van de bouw- naar de horecasector. In eerste instantie vonden veel mensen werk in de bouwsector. De hotels schoten als paddestoelen uit de grond. Maar dat kon natuurlijk niet eeuwig duren. Na verloop van tijd was er een enorme behoefte aan her- en bijscholing. Wij hebben aan die behoefte gehoor gegeven en gaven al snel cursussen voor onder andere serveerder, bartender, kok, tuinder, housekeeper, gids, duiker, hostess, boekhouder en computerdeskundige. Na verloop van tijd breng je zelfs vervolgcursussen. Nu is er nog steeds de tendens dat men verder wil en iedere keer een stapje hoger wil. Er komen ook ieder jaar weer nieuwe cursussen bij; zo hebben we dit jaar de marketingcursus ingevoerd. Daarbij moeten we waakzaam blijven dat we niet aan onze principes voorbij gaan. We moeten het LBO-niveau blijven handhaven en niet naar het MBO-nivo kruipen. Een serveerder die zes dagen lang in een hotel werkt doet geen cursus Duits in zijn vrije tijd als hij daar duizend florin voor moet betalen. Hij offert zijn vrije tijd wel op als een cursus 25 florin kost. Van de andere kant: Als van werknemers wordt geëist dat ze zich bij moeten scholen, hoeft de werknemer daar niet voor te betalen, dat moet het bedrijf dan maar doen. En voor die doelgroep heeft Buro Arends prachtige opleidingen: die zijn aanzienlijk duurder en van een hoger niveau. Als bedrijven hun kwaliteit willen verbeteren en betere service willen geven, moeten ze daar maar wat extra geld voor over hebben.

Wij houden ons aan de principes: "Gewoon blijven en geen gekke dingen doen". Een cursus moet niet te lang duren. De meeste mensen hebben een druk gezinsleven en werken overdag. Die kun je niet vier tot vijf avonden gedurende zes maanden in de schoolbanken neerzetten en ook nog eens een berg huiswerk mee naar huis geven. Dat is voor de meeste mensen niet vol te houden. Daarom hebben wij duidelijk gekozen voor wekelijkse cursussen van ongeveer drie maanden. De échte volhouders kunnen zich daarna opgeven voor de gevorderden cursus. Zo selecteert onze doelgroep zichzelf".

In de jaren 1990 en 1991 vond een grote verandering plaats: de talen-, computer- en boekhoudingcursussen werden plotseling enorm populair.

"Tja, wij noemen dat het begin van het 'Doe Het Zelf-Tijdperk", lacht Van Drie. "De hotels hadden vrijwel alle vakmensen in dienst. Voor problemen, mankementen of vernieuwingen in en rondom huis moest je enorm veel moeite doen om een vakman te krijgen. De reactie daarop was dat veel mensen zich inschreven voor een technische cursus en die is nu nog steeds populair. Het zijn vooral mensen die zelf wat willen beginnen of een promotie willen maken. En dát vind ik nou het aardige van ons instituut: de cursisten komen uit vrije wil en bewijzen zélf wat ze kunnen. Als ze het niet volhouden of als het ze niet lukt, krijgt niemand de schuld en is ook niemand kwaad. Dus ik praat heel makkelijk over de afvallers. Daar heb ik niet zoveel moeite mee.

Nederland, Curaçao en de Bovenwindse Eilanden hebben veel belangstelling voor dit onderwijssysteem en zijn verschillende malen komen kijken hoe wij het aanpakken". Het blijkt een formule die werkt en aanslaat. Veel cursussen ondersteunen elkaar: de timmercursus maakt meubilair voor de kokcursus en de kokcursus verzorgt 'een hapje' voor de acht- tot vijftienhonderd mensen die naar de diploma-uitreiking komen.

Van Drie: "De drempel is ook vrij laag: cursisten nemen les in een school die ze nog kennen van vroeger of waar hun kind nu les volgt. Het is geen nieuw, sjiek, vreemd en koud gebouw: daar zijn mensen namelijk heel gevoelig voor. Het klinkt een beetje raar, maar het feit dat wij deze hele opleiding financieel op een laag pitje willen willen houden, werkt in alle opzichten positief".

Vijftig jaar geleden

Opstandige Chinese zeelui zo

HET WAS OP 20 APRIL J.L. precies vijftig jaar geleden dat de Curaçaose gemeenschap werd opgeschrikt door het bericht dat zich ergens in een kamp te Suffisant, een van de meest bloedige incidenten uit haar historie had voltrokken. Eén en ander gebeurde op het hoogtepunt van het conflict tussen de CSM (Curaçaosche Stoomboot Maatschappij) en Chinese zeelieden. Niet minder dan 15 Chinezen vonden daarbij de dood en er vielen tientallen gewonden.

Over dit feit vindt men weinig terug in de geschiedenisboeken. Wat merkwaardig is, daar het toch gaat om een ingrijpend voorval dat, grote repercussies moest hebben gehad voor de sociaal-politieke ontwikkelingen daarna. Andere gebeurtenissen op Curaçao die als 'ingrijpend' kunnen worden gekwalificeerd zijn: de havenopstand van 1922, de overval van de Venezolaanse rebel Urbina met zijn troepen op het Waterfort in 1929 en het arbeidsconflict dat leidde tot rellen en brandstichtingen op 30 mei 1969.

Zij waren alle drie in verschillende opzichten katalysators van nieuwe ontwikkelingen op uiteenlopend vlak. Alleen, de een wordt meer als zodanig erkend dan de ander; wat valt af te leiden uit de aandacht die auteurs aan elk daarvan wijden.

= door drs Junness Sint Jago =

Was het zo dat over eerstgenoemde affaire (die van 1922), tot nu toe het minst geschreven is terwijl het toch als dé gangmaker kan worden aangemerkt voor het thans heersende patroon bij het lokale vakbondswezen, in het geval van het in dit artikel te behandelen conflict is het negeren ervan als historisch belangrijk onderwerp, nóg erger.

Het Curaçao van de beginjaren veertig was heel anders dan nu. Het koloniaal systeem was toen nog in volle bloei. Dit ofschoon in 1937 de eerste stappen waren gezet om te komen tot staatkundige veranderingen. De macht van de hoogste autoriteit, de gouverneur, was door de toen vigerende Staatsregeling, groter dan ooit.

Tussen 1939 tot 1947 beschikte deze 'landvoogd', als opperbevelhebber van het leger, over een apart departement die hem bijstond in zaken, de krijgsmacht betreffende. Hoofd daarvan, algemeen militair commandant (A.M.C.) genoemd, was steeds de oudst aanwezige zeeofficier in het gebiedsdeel. Door de sinds 1940 van kracht zijnde staat van beleg, viel alles wat met krijgsdienst te maken had, onder hem. Dus ook de politiezorg, welke taak indertijd werd uitgeoefend door een contingent militaire politietroepen.

Daarnaast was er een burgerpolitie voor de justitiële-, inlichtingen- en vreemdelingendienst. Dit laatste korps (met inbegrip van de veldwachters in de buitendistricten) ressorteerde onder de procureur-generaal.

In januari 1942 werd de gouverneur door de regering-Gerbrandy in ballingschap telegrafisch in kennis gesteld van de beslissing, dat hij voortaan slechts in naam nog opperbevelhebber was. Dit betekende in feite dat hij het opperbevelhebberschap niet meer uitoefende, dan behoudens de administratieve betrekkingen tot de ministeriële departementen en overeenkomstig de bijzondere beschikkingen des konings (zie Enquêtecommissie Regeringsbeleid 1940-1945, deel 8c-11 pag.195).

De A.M.C. was dus voortaan niet meer simpelweg een functionaris die de gouverneur in zaken de weermacht betreffende bijstond, maar vanaf die tijd belast met de daadwerkelijke leiling over de in Curaçao dienstdoende Nederlandse zee- en landmacht.

De A.M.C. op zijn beurt werd kort daarop benoemd tot chef-staf van de Amerikaanse commandant in het gebiedsdeel, officieel 'Commander All Forces Aruba Curçao' (CAFAC) geheten. Kortom: alles wat met actieve militaire aangelegenheden op de eilanden te maken had, kwam onder directe Amerikaanse leiding.

OORLOG

De omstandigheden waaronder het gebiedsdeel Curaçao (de latere Nederlandse Antillen) in 1942 gebukt ging, kunnen als bijzonder worden aangeduid. De Tweede Wereldoorlog was toen volop aan de gang. De eilanden Curaçao en Aruba werden, vanwege de op hun grondgebied aanwezige olieraffinaderijen, die van vitaal belang waren voor de geallieerde krijgsmachines in Europa en het Verre Oosten, gerekend tot de gebieden welke extra militair beveiligd moesten worden. Hiervoor achtte de overheid het van levensbelang dat de olievervoer ter zee geregeld doorgang moest vinden, ondanks de daaraan door de oorlogstoestand verbonden grote gevaren voor opvarenden van de tankschepen. Het door schepelingen weigeren zee te kiezen, kon om deze reden niet getolereerd worden. Er bestond sinds 1940 een internationaal 'Shipping Committee' die vaarplicht voorschreef aan schepelingen. Aan de andere kant meende deze organisatie dat aan deze mensen vanwege de risico's waaraan zij op zee bloodgesteld werden, extra geldelijk tegemoet moesten worden gekomen. Dit door hen naast hun soldij recht te laten doen gelden op een *oorlogsbijslag*.

De bemanningen van alle schepen welke de wereldzeeën bevoeren, waren vanaf het begin van de oorlog bewust van het gevaar dat voor hen op zee dreigde. Dit telde ook voor die van de C.S.M. (een dochteronderneming van de Isla, indertijd C.P.I.M.) Immers al in de meidagen van 1940 gingen twee tankers van dit scheepvaartbedrijf tijdens de oversteek van Nederland naar Engeland verloren. Daarna volgde een periode van betrekkelijke rust, maar zodra Amerika zich bij de oorlogvoerenden aansloot, nam de spanning weer toe.

Eind 1941 werd het Caribische gebied gevoegd tot de gebieden in de wereld waar de duikbootoorlog woedde. Op 16 februari van het daarop volgend jaar werd de CSM-tanker *Rafaela* voor de haven van Willemstad door een torpedo van een Duitse onderzeeër getroffen. Er gingen geen mensenlevens verloren en ook geen olie. De *Rafaela* werd de Curaçaose haven binnengesleept, leeggepompt en in het dok hersteld. Later torpedeerde de Duitsers weer een CSM-schip, namelijk de *Rosalia*, die wel ten onder ging. Een ander schip, de *Elena* wist op het nippertje aan vernietiging te ontkomen.

ARBEIDSPLICHT

Ondertussen kwamen de personeelsleden van alle vitale bedrijven en instanties op Curaçao zoals de olie-industrie in het geheel, scheepswerven, levensmiddelenbedrijven, de overheidsinstantie belast met openbare werken en ziekenhuizen, onder een arbeidsplicht te vallen. Deze arbeidsplicht gold alleen voor personen die al bij de aangewezen bedrijven werkzaam waren. Om wie niet werkte te kunnen verplichten tot het aanvaarden van een taak bij het gouvernement of in bepaalde ondernemingen, werd in 1943 de Burger- en vrouwenarbeidsplicht ingesteld. Een soort civiele dienstplicht dat gold voor mannen van 18 tot 50 jaar en vrouwen van 18 tot 40 jaar.

Wat de olietoevoer betreft, achtte de overheid zoals reeds vermeld, het van levensbelang dat deze zo geregeld mogelijk voortgang bleef vinden. Onwillige schepelingen konden dus niet worden geduld.

Waar voor de Antillen dit probleem bovendien zeer actueel was, achtten de autoriteiten het nodig maatregelen te treffen. Eén en ander geschiedde bij gouvernementsbesluit van 6 december 1941 (P.B. 1941/146).

Al spoedig bleek voormelde regeling die het mogelijk maakte, onwillige schepelingen in een speciaal kamp onder te brengen, evenwel op een aantal onderdelen gebreken en onvolledigheden te vertonen. Zo kreeg men in de gaten dat afgaande op deze letterlijke tekst, slechts tegen Nederlandse onderdanen die zich daartegen zondigden kon worden opgetreden. Besloten werd derhalve de verordening in kwestie dusdanig uit te breiden dat het eveneens op schepelingen van andere naties toegepast kon worden. Ook deze aanvulling bleek echter niet toereikend te zijn om het P.B.1941/146 waterdicht te maken. In de praktijk kreeg men te maken met een ander probleem waar de wettelijke regeling voor onwillige schepelingen niet op toepasbaar bleek, namelijk bij het plotseling uitbreken van een massastaking.

Tot wat voor dramatische gevolgen deze onachtzame werkstijl leidde, blijkt uit de beschrijving van de navolgende reeks gebeurtenissen.

CHINEZEN

Begin 1942 voeren er meer dan duizend man op de CSM-schepen, onder wie 300 (meest Nederlandse) officieren en een 400-tal Chineze matrozen. In die dagen had de angst, veroorzaakt door de Duitse akties met U-boten, zich volledig van hen meester gemaakt die als zeelui hun brood verdienden.

De eerste 2 weken na 16 februari waren er in het Caribisch gebied al meer dan 21 schepen gezonken na te zijn getorpedeerd door de Duitsers.

In die tijd laten de Chinezen al verscheidene maanden overhoop met de CSM-directie in verband met een loonconflict. Het verhoogde gevaar op zee was voor hen het moment om de zaak op de spits te drijven en zodoende een oplossing te forceren. Daar kwam nog bij dat zij een deel van de scheepsofficieren bereid wisten te vinden, samen met hen strijd te voeren. Of deze laatste groep ook een hogere bezoldiging eiste, vermelden de geraadpleegde bronnen niet. Hun protesten schijnen zich te beperken tot het tweede deel van het eisenpakket, namelijk te weinig voorzieningen (zoals gebrekkige reddingsmiddelen) bij zoveel levensgevaar, aan boord van de schepen.

Op dinsdag 24 februari 1942, manifesteerde zich de onwil van de Chinezen omdat zij de bestaande salarisregeling niet redelijk vonden. Het betrof het niet-kader personeel van de schepen: *Ramona, Rosaura, Renata* en het toen in het Dok voor reparatie liggende *Rafaela*.

De stakers verklaarden uitdrukkelijk pas de zee weer op te zullen gaan, indien er een redelijke oplossing zou worden gevonden voor het geschil. Zij verlangden m.n. een maandelijkse loonsverhoging van f.50,- per man. Op dat moment verdiende een stoker b.v. f.52.50 + 10% duurtetoeslag + f.5,- oorlogsbijslag. Dit laatste bedrag werd conform internationale afspraken vastgesteld en moest aan alle zeelieden ter wereld worden toegekend.

De Chinezen eisten tevens, wat levensverzekering en schadevergoeding betreft, behandeld te worden volgens de Engelse wet en niet volgens de Nederlandse.

Op Curaçao volgden een aantal weken van intensieve onderhandelingen tussen een delegatie van de stakers en de CSM-directie. Na een aantal dagen kwamen ook de Chinese consul woonachtig in Trinidad, Hing-King naar Curaçao over om te assisteren tijdens de gesprekken.

Het resultaat was dat de CSM-directie ten aanzien van de levensverzekering en de schadevergoeding bij een eventuele aanval, de Engelse wet wilde toepassen. Er werd tevens een loonsverhoging van f.2,- toegevoegd. Als contraprestatie moesten de Chinezen de 10% duurtetoeslag inleveren; hetgeen de stakers echter resoluut van de hand wees.

De CSM-directie wees er vervolgens op dat naar hun oordeel de zaak nadere studie en meer gesprekken vereiste. Dit met als gevolg, het verschuiven van de oplossing van het conflict op een wat langere baan. Ondertussen moesten de schepen wel hun verplichtingen elders nakomen.

NIET ACCEPTABEL

Op grond hiervan stelde de maatschappij aan de stakers voor, om het werk te hervatten. Slechts de woordvoerders mochten tijdelijk aan wal blijven ter continuering van de onderhandelingen. De CSM werd gesteund door consul Hing-King, die zijn landgenoten opriep, de maatschappij het voordeel van de twijfel te geven en de staking op te schorten.

Ook dit aanbod was echter niet acceptabel voor de Chinezen. Zij twijfelden immers aan de goede trouw van de tegenpartij die in het verleden ten tijde van de besprekingen inzake f.5,- oorlogsbijslag, steeds op een nalatige wijze ten aanzien van de belangen van het zeepersoneel te werk ging. Hierdoor zou de afhandeling van deze zaak nodeloos lang op zich hebben laten wachten. Pas na veel moeite en maandenlange besprekingen wisten zij op 11 december de betaling van dat recht (oorlogsbijslag) gedaan te krijgen.

Toen alle pogingen om tot overeenstemming te komen waren mislukt, moest volgens de Algemeen Militair Commandant (A.M.C.) overste Carel J. Baron van Asbeck een krachtiger methode gehanteerd worden om de Chinezen aan boord van de schepen te krijgen.

Met het arbeidsconflict op zich had hij officieel niets te maken. Zijn taak was, die stakende zeelieden op het moment dat ze op hun schepen op zee behoorden te zijn, van de Curaçaose straten te houden, omdat zij zich anders onrechtmatig op het eiland bevonden.

Als eerste maatregel in dit kader gelastte namens de A.M.C., luitenant ter zee, Willemse op 13 maart, de militaire politie om de 18 leiders en onderhandelaars van de Chinezen op te halen. Van hen werd gevorderd te gaan varen. Na weigering nam de politie hen onder bewaking en bracht hen over naar het toen niet meer als zodanig in gebruik zijnde Portugezenkamp te Suffisant, dat gedeeltelijk afgebroken was.

Een aantal dagen later, op 19 maart, hield een menigte Chinezen van ca. 400 man, een korte protestmars in de stad. Aangekomen bij het politiebureau aan het Wilhelminaplein, eisten zij de vrijlating van de collega's woordvoerders opdat zij de onderhandelingen met de CSM konden voortzetten. Zij werden toegesproken door ltz. Willemse die hen sommeerde te gaan varen hetgeen zij van de hand wezen. De militaire politie officier gaf toen sein aan zijn ondergeschikten om tot arrestatie van alle stakers over te gaan. Zij werden omsingeld, gegrepen en vervolgens afgevoerd in gereedstaande vrachtwagens naar bovengenoemde kamp.

De bestuurgemachtigde verklaarde dat de ordehandhavers in deze zaak genoodzaakt waren, af te wijken van het conform P.B. 1941 no.146 bepaalde. In dit reglement stond o.a. in artikel 4 vermeld, hoe in oorlogstijd op te treden in geval van onwillige schepelingen. Allereerst dienden betrokkenen te worden verhoord door een officier van justitie. Vervolgens kon worden overgegaan tot opmaking van proces verbaal enzovoorts. (Hier gaat de AMC ten onrechte ervan uit, dat de Chinezen onwillige zeelieden waren, en geen stakers).

Het toepassen van de procedure zoals vermeld in dit P.B. op deze mensen, bleek volgens de gezagsdrager niet mogelijk te zijn. Bij hen ging het immers niet om slechts één onwillige schepeling of groepje, maar om een massale werkweigering. Een omstreden beslissing, waar zowel de AMC en de Procureur Generaal mr Thijs van der Laan, later stevig voor aan de tand werden gevoeld door de heren statenleden.

WAARSCHUWING

Vóórdat de Chinezen-inaktie op 13 maart gesommeerd werden om te gaan varen, had ongeveer tien dagen tevoren de politie een waarschuwingsnota laten uitgaan naar de scheepsvaartmaatschappij. Hierin werd de CSM door de dienaren van de wet erop attent gemaakt dat nu de verblijfsduur van de stakers verstreken was, dezen als illegalen dienden te worden beschouwd.

Uit oogpunt van publieke rust en orde kon niet worden toegestaan dat 400 ontevreden vreemdelingen vrijelijk rondliepen in Willemstad. Bij de CSM op wier schepen zij werkten, rustte m.a.w. de verplichting deze buitenlanders onder haar hoede te nemen tot hun repatriëring. Daar de maatschappij in gebreke was gebleven, besloot de AMC om zelf tot aktie over te gaan. Vervolgens legde hij de zaak in handen van de P.G. die daar evenwel afstand van deed en de internering en bewaking van de Chinezen volledig overliet aan de CSM (i.c. haar moederbedrijf CPIM)

In het kamp bestemd voor onwillige schepelingen konden de stakers niet worden geplaatst, omdat dit indertijd in gebruik was door leden van de Schutterij. In het CPIM-kamp waar de ongewenste vreemdelingen wel terecht konden, confronteerde men het probleem dat het aantal mensen de capaciteit van de barakken ver te boven ging. Bovendien moest dit verblijf speciaal voor deze groep stakers in een snel tempo in mekaar zijn gezet, getuige het slecht afgewerkte geheel en de achtergelaten rommel. Het terrein was bezaaid met o.m. stukken hout, ijzer pijpen, betonblokken of zelfs gereedschappen welke nalatige bouwvakkers hadden laten liggen.

Genoemde voorwerpen kwamen de geïnterneerden, die vanaf het eerste moment erg ontevreden waren over de gang van zaken, goed van pas. Zij waren teleurgesteld over een aantal in de loop van hun hechtenis plaatsgevonden voorvallen. Zo zou toen de Chinezen een buiten de partijen staande jurist (in casu, mr Stephanus W. van der Meer, de latere politicus en minister van Justitie) te hulp hadden geroepen, de advocaat tot tweemaal toe de toegang tot het kamp geweigerd zijn. De stakers beschouwden dit als het meten met twee maten.

Immers de 60 scheepsofficieren die eveneens het werk neerlegden (zie boven) en als

...ma op Curaçao:

...er pardon neergeknald

...daarvan in een van ...akken voorzien inter...kamp te Rio Canario ...en werden gezet, ...wel rechtskundige ...aangeboden. Zij ...n met een aantal Antil... die ook hadden ...) werden in afwach... de behandeling van ...tszaak, voorlopig op ...eten gesteld. De offi... ...onden n.l. aantonen, ...willige schepelingen ... Zij staakten onder ...anwege het gebrek ...ddingsmiddelen aan

...van hen, een zekere ...nelis Maters, die de ...ring van een CSM... t.w. de *Lucrecia* op ...ar Engeland mee... vertelde de rechter ... schip niet direkt gezonken was. Toen de reddingssloepen te water werden gelaten, bleken zij zo rot te zijn dat zij volliepen. Door voortdurend hozen kon men de sloepen met moeite drijvend houden Gelukkig konden zij bijtijds gered worden door een Portugees schip. Op het moment dat deze de sloepen wilden op halen, klapten ze in elkaar.

De Chinezen vreesden voorgoed aan hun lot overgelaten te zullen worden indien de betreffende schepen onder leiding van de vrijgelaten officieren en nieuw aangeworven landgenoten (waar hardnekkige geruchten over de ronde deden) weer de zee op zouden gaan. Daar alsmaar dagen en weken verstreken zonder er schot in de zaak kwam, besloten ze het laatste voorstel van de CSM-directie te accepteren; hetgeen inhield dat zij het werk zouden hervatten, terwijl hun 18 woordvoerders aan wal zouden achterblijven ter voortzetting van de onderhandelingen.

Dit werd echter afgewezen. Weer verstreken enige dagen, tijdens welke de RK aalmoezenier pater Augustinus van der Meer o.p. om wiens bemiddeling zij vroegen, eveneens de toelating tot het kamp werd geweigerd.

Medio april bereikte de situatie een kookpunt toen zij het bericht binnenkregen, dat de maatschappij van plan was de Chinezen wéér af te zonderen. De maatschappij zou voornemens zijn, een deel van de gevangenen welke naar hun oordeel minder bezwaar had te varen, af te zonderen van hen die onder geen beding wilden werken alvorens het konflikt was opgelost.

De Chinezen werden zeer onrustig en begonnen, gedreven door wanhoop, zich te bewapenen met allerhande voorwerpen die zij op het terrein konden vinden. De langs de omheining met de bewaking belastte CPIM-bedrijfspolitie konden vooralsnog niets anders doen, dan toekijken. Wél rapporteerden zij aan hun superieuren dat de situatie in het kamp als zéér explosief moest worden aangemerkt en men er beter aan deed, de Chinezen voorlopig met rust te laten.

Hun raad werd evenwel in de wind geslagen door een groep kaderleden van het bedrijf, die zich onder leiding van W. van Eijck, en W.J. van der Kroef, hoofdinspecteur van de Burgerpolitie en Dijkstra van de Vreemdelingendienst, op 17 april in het kamp waagden.

Nauwelijks hadden ze het kampterrein bestreden, of zij moesten halsoverkop rechtsomkeer maken aangevallen door de van alle kanten op hen tostormende Chinezen die gewapend waren met knuppels, ijzeren pijpen en stukken betonblokken. In verband hiermee vergaderde gouverneur Gillian Wouters twee dagen later, op zaterdag 19 april, over deze kwestie met dr. J.C. Panthaleon en de luitenant kolonel Baron van Asbeck. Tijdens deze bespreking besloot de AMC zich voor een tweede keer rechtsstreeks met de inmiddels berucht geworden Chinezenzaak te gaan bemoeien. Er zijn desnoods met gebruikmaking van geweld, de door hen als noodzakelijk geachte scheiding tot stand worden gebracht in het CPIM-kamp. Wederom niet zo zeer om de schepen weer in de vaart te krijgen, daar dit een zaak was die de maatschappij aanging, doch om de orde en rust te herstellen onder de gevangenen.

Het scheepsvaartsbedrijf werd meegedeeld dat hun selektieploeg op maandag 20 april 1942, assistentie zou gaan krijgen van een tot de tanden gewapende ploeg militaire politiemannen (met versterking van andere politiemachtonderdelen).

Vanwege de overmacht, besloten de Chinezen dit keer niet dezelfde stunt van 17 april uit te halen, door hun belagers aan te vallen. Zij kwamen moedwillig de barakken uit en verzamelden zich op het midden in het kamp gelegen plein. Vervolgens gingen de leden van de militaire politietroepen op een wijze te werk die later als 'zeer ontactisch' is beschreven. Zij begonnen demonstratief hun geweren te laden en trokken alle stakers voor zich. Op een gegeven ogenblik begon een der kaderleden van de CSM de namen van de Chinezen af te roepen die naar voren moesten komen.

Zij dachten dat dat was om doodgeschoten te worden, maar de bedoeling was om op deze manier de woordvoerders naar een andere kant te krijgen, waarna zij vervolgens naar elders afgevoerd konden worden.

ANGST

Overmand door angst, begonnen de Chinezen de militaire politie aan te vallen met ijzeren pijpen, stokken en stenen. Aanvankelijk bestond de confrontatie voornamelijk uit man tot man gevechten, waarbij van politiezijde twee zwaar- en drie lichtgewonden vielen. Eén van de gewonde agenten kreeg een schot in de schouder, terwijl van een ander het geweer in tweeën werd gebroken.

Vervolgens hergroepeerden de dienaren van de wet zich om meteen daarna over te gaan tot het uitvoeren van een charge. De gevolgen waren verschrikkelijk. Niet minder dan 11 Chinezen vonden de dood en er raakten 44 gewond, van wie 36 zwaar- 8 licht.

Enige uren later stierf één van deze mensen in het ziekenhuis en in de loop der dagen nog 3 anderen. Het officieel aantal doden kwam daardoor op 15 te liggen. De gewonden bleven aanvankelijk ter plekke liggen, hetgeen een afschuwelijke aanblik bood, daar ingewanden en hersengedeelten duidelijk zichtbaar waren. Toevallig waren de Amerikanen niet ver uit de buurt bezig met oefeningen welke een grote reddingsoperatie behelsde na een (geënsceneerde) luchtaanval. Zij zorgden uiteindelijk voor het vervoer van de gewonden.

Op het terrein van de olieraffinaderij werden alle brandcards opgehaald in verband met de gebeurtenissen. De gewonden konden, door het grote aantal, niet meteen ondergebracht worden in het Sanatorium — een indertijd door de CPIM gesubsidieerde instelling — van het Groene Kruis in Otrobanda.

Ook de gangen moesten derhalve tijdelijk voor dit doel worden ingericht. Later gelukte het de behandelende geneesheren 18 gewonde Chinezen, op te laten nemen in het St. Elisabeth Ziekenhuis.

Curaçao was in rep en roer. Bijna de gehele politiemacht werd richting het CPIM-kamp, dat geheel was afgezet, gedirigeerd. Aanwezig waren ook vele autoriteiten onder wie de AMC en PG, welke laatste een geplande reis naar Bonaire moest uitstellen. Ondertussen gelukte het de autoriteiten de voorgenomen (geforceerde) scheiding in het kamp toch te doen plaatsvinden. Circa tachtig Chinezen werden uitgezocht en overgebracht naar een andere plek op het eiland. De rest werd in verschillende groepen in de hoeken van het kamp gedreven en onder strenge bewaking gesteld. Daarbij werden enkele mitrailleurs als schrikeffect op hun gericht.

OPSCHUDDING

De gebeurtenissen in het kamp zorgden voor hevige opschudding in de Curaçaose gemeenschap. De Chinezen hadden zich immers laten kennen als een zeer rustig, arbeidzaam volk, waar de Justitie nooit last mee had. Het feit dat zij zich zo opstandig gedroegen tegen het gezag, beschouwde men als een bewijs dat ze diep overtuigd waren dat er grote onrecht tegen hen was begaan. Honderden burgers gingen op 20 april richting Sanatorium om hun medeleven te betuigen. Velen waren bereid te helpen, door als donor bloed te geven.

Daarnaast waren alle medische en para-medische instellingen welke het eiland telde in de weer om de nodige hulp te bieden. Het waren onder meer de afdelingen Curaçao van het Rode Kruis en de EHBO, de hulp-verpleegsters (een groep vrijwilligers) van de CPIM en de Geneeskundige. Dienst. Hulde kregen later ook de chirurgen dr. Van der Stadt en dr Hugenholtz die voortreffelijk werk deden. Zij maakten vele etmalen achter elkaar extra uren om de gewonde Chinezen te helpen.

Bijna alle kogels bleken onder in het lichaam of in de benen terecht te zijn gekomen, waaruit kan worden afgeleid dat de politie had getracht de Chinezen onschadelijk te maken zonder ze te doden. Uit de haast die de autoriteiten hadden met het begraven van de gedode Chinezen kan worden afgeleid dat men voor 'het gezicht van het Koninkrijk' deze zaak zo snel mogelijk afgedaan wilde hebben.

Reeds in de vroege ochtend van 21 april (normaal vinden begrafenissen op Curaçao in de namiddag plaats), werden de toen nog twaalf stoffelijke resten (de drie anderen werden later eveneens in stilte begraven) van de gevallenen bij het bloedbad vanuit het Sanatorium overgebracht naar Cas Chiquito om ter aarde te worden besteld, op het kerkhof van Colebra Bèrde. Zonder gevolg reden de rouwauto's weg naar de laatste rustplaats. Slechts mensen die op dat moment toevallig van de wegen gebruik maakten, waarlangs de droeve stoet kwam, stonden toe te kijken.

Mogelijk ter voorkoming van emotionele uitingen van de kant van de op het eiland woonachtige Chinezen (en medelevende Curaçaoënaars) die het karakter van een manifestatie konden krijgen, werden zelfs zij niet op de hoogte gesteld van dag en tijdstip van de begrafenissen.

Een andere maatregel van de overheid, betrof een verbod om over de verwikkelingen van het CSM-konflikt te publiceren. Het dagblad Amigoe di Curaçao dat hiertegen zondigde, werd op bevel van de Procureur Generaal mr. Thijs van der Laan twee dagen een verschijningsverbod opgelegd.

STATEN

De enige plaats waar de P.G. de censor niet in werking kon stellen was de Statenzaal. Dankzij de onschendbaarheid van dit college kon het publiek iets te weten komen over de gebeurtenissen die zich voordeden sinds het konflikt op 24 februari 1942 begon. Er kwam informatie los bij monde van statenleden en bestuursgemachtigden die op 21 april over deze kwestie vergaderden.

Het zou een van de meest bewogen vergaderingen worden in de geschiedenis van het Antilliaans parlement. De publieke belangstelling bij een Statenvergadering was daarvóór nimmer zo groot geweest. Het krioelde van de belangstellenden: op de tribune, in de portalen, gangen, deuropeningen... kortom overal hingen mensen rond.

Reeds bij het begin van de debatten was voor eenieder duidelijk dat de overheid als hoofdschuldige diende te worden aangemerkt. Dit in het bijzonder nadat de kapitein Van Asbeck verklaarde, dat men vanwege het grote aantal 'onwillige zeelieden' naar eigen inzicht had gehandeld, daarbij de voorgeschreven procedure van het Publikatie-blad negerend. Moe gedebatteerd door leden als dr Moises F. da Costa Gomez, dr. Adolphe W.J.M. Desertine en William Rufus Plantz, schoof hij de verantwoordelijkheid af op mr Van der Laan.

Volgens de AMC had hij als taak, de orde en rust in het land te handhaven. Omdat de Chinezen daar een bedreiging voor vormden, zag hij zich genoodzaakt deze onwillige schepelingen op te pakken en hen in afwachting van de toepassing van de voorgeschreven procedure, onder te brengen in het betreffende kamp. Al spoedig bemerkte de AMC, 'dat het P.B. no.146 vanwege hun aantal onmogelijk op deze mensen kon worden toegepast'. Op dat moment zag hij zich genoodzaakt afstand te doen van deze zaak omdat deze niet tot zijn competentie behoorde, maar tot die van zijn collega Van der Laan onder wiens gezag de Vreemdelingendienst viel.

De P.G. verklaarde op zijn beurt de zaak te hebben bekeken en eveneens tot de slotsom te zijn gekomen dat men het P.B. niet kon toepassen op de Chinezen. "Want stel nou eens dat wij dit wél deden", vervolgde mr Van der Laan tijdens de Statenvergadering, "dan krijgen wij te maken met het risico dat deze stakers na te zijn verhoord door de officier van justitie, vrijgesproken konden worden. Dit met alle gevolgen van dien voor de openbare orde".

Ook hij zag zich niet geroepen, zich verder met de zaak bezig te houden daar nu de Chinezen toch al geïnterneerd waren in het CPIM-kamp, de oliemaatschappij haar contractuele verplichting inzake ongewenste vreemdelingen diende na te komen. Tot slot van zijn betoog liet de heer Van der Laan een protest horen tegen het door het statenlid Elias Aloysius Römer tijdens de debatten gebruikte woord 'concentratiekamp' ter aanduiding van het kamp in kwestie. "Een dergelijke strafinrichting, kennen wij in dit gebiedsdeel niet", aldus de bestuursgemachtigde.

Een ander punt waar de statenleden erg veel kritiek op hadden, was dat weliswaar de CPIM volgens een met haar afgesloten contract er voor moest zorgdragen dat de stakers niet als ongewenste vreemdelingen in de stad rondliepen, aan de andere kant had deze particuliere maatschappij niet het recht mensen achter prikkeldraad op te sluiten en deze door bewapend personeel te laten bewaken.

Deze handeling moest door de Chinezen als zeer vernederend zijn ervaren. Temeer omdat het oliebedrijf binnen het kamp haar eigen regels hanteerde, welke niet zelden indruisten tegen dat wat bij de overheid uit humanitair oogpunt gebruikelijk was. Verder voelden de Chinezen zich aan hun lot overgelaten door de overheid, daar deze niet de moeite nam te onderzoeken of zij wel konden worden beschouwd als onwillige zeelieden.

Later bleek ondanks alle door de overheid genomen 'verhullingsmaatregelen' niet konden voorkomen dat het incident internationale bekendheid kreeg, zodat de Nederlandse regering in Londen genoodzaakt was zich er mee te gaan bemoeien. Mede door haar toedoen kregen de Chinezen verschillende faciliteiten aangeboden. Vanaf 15 mei 1942 mochten zij — om de beurt — wederom een tochtje maken naar Willemstad. Veel baat hadden de gevangenen hierbij evenwel niet. Het bleef immers beperkt tot elke dag slechts twee man eventjes de kamppoorten uit. Daar er ongeveer 400 van die onwillige zeelieden achter prikkeldraadversperringen zaten, kwam dit er op neer dat elk pas om de 200 dagen een beurt kreeg.

Na door de burgerij te zijn gewezen op de absurditeit van deze maatregel, werd het al na één week dusdanig gewijzigd dat 40 tot 50 Chinezen elke dag een uitstapje naar de stad mochten maken; hetgeen neerkwam op om de 10 dagen een beurt voor iedereen. Tevens werden zij in de gelegenheid gesteld in de namiddag bezoek te ontvangen in het kamp.

Evenwel, een oplossing van het arbeidsconflict wist de regering in ballingschap niet door te krijgen. Daar was de houding van de CSM-directie te star voor. Ook de bemoeienissen met de zaak door de Chinese consul generaal Pei Wei Lui, speciaal daarvoor uit Havana overgekomen leverde geen resultaat op.

VENEZUELA

De werkelijke oplossing van het CSM-konflikt heeft in Venezuela haar begin gehad. In dit land was men reeds spoedig gaan voelen dat het derven van inkomsten verbonden waren aan de olietoevoer over zee, ernstige gevolgen kon hebben, indien de schepen nog langer aan wal werden gehouden.

De gemeenteraad van Maracaibo besloot derhalve een delegatie naar president Medina te zenden met het verzoek aan hem, de zaak in studie te nemen. Aan de hand van de resultaten van het onderzoek, kwam president Medina tot de overtuiging dat de CSM-zeelieden in het gelijk dienden te worden gesteld. Zijn volgende stap was het in onderhandeling treden over de zaak met het gezantschap der Nederlanden te Caracas. De heer Alexander Loudon van dat gezantschap was als gevolg van dat onderhoud per vliegtuig allereerst naar Washington vertrokken. Vervolgens bezocht hij New York en tenslotte Willemstad. De reden van de reis was om contact op te nemen met directieleden en aandeelhouders van de CSM.

De onmiddellijke uitwerking van Loudons bemoeienissen was dat de maatschappij terstond alle eisen van de stakers inwilligde. Dit zodat op 10 augustus 1942, al de eerste schepen met hun vrijgelaten bemanningsleden de zee op konden. Zo kwam er een einde aan deze zwarte bladzijde in de sociale geschiedenis Curaçao.

Dag van de Arbeid

LABOR DAY

Trahadónan di Antía

Riba 1e di mei, dia di reflekshon i selebrashon, nos ke desea boso

PABIEN!

zandstraal en Schildersbedrijf Pouw N.V.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

DAG VAN DE ARBEID

Wij wensen al onze werknemers en hun gezinnen een geslaagde Dag van de Arbeid

CACTUS CLUB

Dia di Obrero

HAPPY LABOR DAY

Dag van de Arbeid

Nos ta desea tur obrero hopi forsa i salú pa nan por sigi ku nan labor na bienestar di nan famia i nos komunidat

„Un Felis Dia di Obrero"

DRM
DE RON Machine shop N.V.
LUITENANTSWEG 3

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Pita supermarket
Prairieweg 79 - Zijweg Gosieweg

Un Felis „Dia di Obrero"

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Laten wij deze welverdiende dag gebruiken om ons te ontspannen en daarna met volle moed te werken aan een goede toekomst

Prettige Arbeidsdag

Punaboole Agencies
Architectenweg 54

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

„Dia Internashonal di Trabou"

ta un dia pa fiha atenshon espeshal na esnan ku na un manera responsabel ta traha tur dia pa garantisá Kòrsou i Antia un bon futuro.

OBRERONAN PABIEN!

Esperamos Supermarket
Jan Noorduynweg

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

1 mei
„Dag van de Arbeid"

Alle werknemers een „Prettige Arbeidsdag" toegewenst.

Kompania di Awa i Elektrisidat di Korsou N.V. (K.A.E. N.V.)

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Bello Horizonte

Aan alle werknemers en hun gezinnen wensen wij een Prettige, Zorgeloze Arbeidsdag toe.

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Dank voor uw inzet, we blijven op u allen rekenen

Prettige Arbeidsdag

Prins n.v. sales & services

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Con motivo de conmemorarse el próximo 1 de Mayo el

DIA INTERNACIONAL DEL TRABAJO

La Gerencia de Refineria Isla (Curazao) S.A. saluda a todos sus trabajadores, a los de las Antillas Neerlandesas y en particular de Curazao, y los estimula a afrontar los retos del futuro para que el fruto de su trabajo, basado en la responsabilidad y la dedicación, sea el continuado y eficiente progreso.

REFINERIA ISLA (CURAZAO) S.A.
(Filial de Petróleos de Venezuela S.A.)

Miércoles, 29 de Abril de 1992

Dia di Obrero

Dag van de Arbeid

Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen

PRETTIGE ARBEIDSDAG

Dank voor Uw inzet, we blijven ook in deze moeilijke tijden op U rekenen.

CUROiL N.V.

Dag van de Arbeid

Prettige Arbeidsdag voor alle werknemers en hun gezinnen

WWI
WORLD WIDE IMPEX N.V.

Dia di Obrero

Zonder motivatie geen 'hart voor de zaak'

Openheid: toverwoord bij modern personeelsbeleid

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

'Op Curaçao krijg je nergens service en niemand wil er werken'. Woorden van dergelijke strekking zijn aan menige borreltafel te horen. Legio zijn de verhalen over de lange wachttijden bij loketten, de secretaresse die niet kan vertellen wanneer haar baas terugkomt, over restaurants, waar de service te wensen overlaat, of over het bedrijf dat belooft morgen iets te regelen, maar volgende week nog niets van zich heeft laten horen.

Wil 'men' op Curaçao inderdaad niet werken? En ligt dat dan aan de Curaçaoënaar? Diezelfde Curaçaoënaar die in Nederland vaak wel naar volle tevredenheid functioneert? En die zich met hart en ziel inzet voor de voorbereidende werkzaamheden van het carnaval? Of is er iets anders aan de hand?

Velen menen van wel, en met de regelmaat van de klok kunnen we dan ook waarschuwende geluiden horen van de 'experts', of van de uit Nederland overgevlogen *consultants*. Ook gouverneur mr. Jaime Saleh deed een duit in het zakje toen hij op 23 januari een seminar van Interamo over personeelsbeleid opende. Hij sprak bij die gelegenheid zelfs van een dringend gewenste mentaliteits- verandering.

Volgens oud-vakbondsman Ewald Ong-A-Kwie ligt de zaak simpel: "Het materiaal is goed, maar zonder erkenning en respect voor je werknemers ben je nergens. Geef hun de gelegenheid om te tonen wie ze zijn. Geef hun een klopje op de schouder als ze het goed doen en scheld ze uit als het fout gaat. Maar zeg er dan ook bij hoe het de volgende keer wel moet".

VERDEEL EN HEERS

Ong-A-Kwie weet alles van de arbeidsverhoudingen op Curaçao. Hij werkte 25 jaar bij de Shell en zat 33 jaar lang in het vakbondswezen. "Problemen in de arbeidsverhoudingen hebben we altijd gehad. Dat kun je historisch bewijzen. Bij de Shell werd al de 'verdeel-en-heers' politiek toegepast. Je had daar allerlei soorten werkkrachten: uurloners, weekloners, maandloners, lokale employees, uitgezonden employees, allemaal met hun eigen toilet en weet ik wat niet al".

"Daarnaast hadden we nog zes- tot achtduizend werknemers uit andere landen. En die woonden allemaal in aparte wijken, met hun eigen keuken en kantine. De Shell creëerde een gemeenschap binnen een gemeenschap. Na zes uur kwam je echt Julianadorp niet binnen, of één van de kampementen op Suffisant. Je moest je eerst melden bij de bewaker".

De paternalistische houding van de Shell bestond volgens Caribist dr. Aart G. Broek daarvoor echter ook al. De raffinaderij sloot in feite aan bij het reeds bestaande paternalisme van de rooms-katholieke missie, zo blijkt uit een artikel van zijn hand in *Media en sociaal-culturele veranderingen* (A. Knotter et al. (red.) 1992).

Zorgde voor de komst van de raffinaderij de missie voor onderwijs, ziekenzorg, arbeid of bemiddeling bij arbeid en voor vrijetijdsbesteding van de afro-caribische Curaçaoënaar, na 1920 nam de Shell die taak voor een deel over. Het paternalisme van de raffinaderij ging verhoudingsgewijs minder ver dan dat van de missie. Mede daarom was de Shell een aantrekkelijk alternatief. "De raffinaderij was een machtige organisatie die direct en indirect werk verschafte en een inkomen garandeerde. Men was niet meer verplicht om in ruil daarvoor 24 uur lang volgens de (veeleisende) regels van een religieus regime te leven".

Volgens Broek werd de Shell door de overheid in haar beleid gesteund door wetgeving, beschermende maatregelen en een grote mate van inspraak in het overheidsbeleid.

"Die mentaliteit, die er door de Shell ingebracht is, verandert na 70, 80 jaar niet vanzelf; niet zonder dat er daadwerkelijk iets aan gedaan wordt. De indoctrinatie was heel groot en daaraan is niets gedaan. De werkgever klaagt dat de werknemer niet loyaal is, maar de werknemer weet niets van het bedrijf, dus wat verwacht je dan van hem?", zo vraagt Ong-A-Kwie zich af.

Een paternalistische houding dus, zowel van de missie, de Shell als de overheid, die langzamerhand door bijna alle bedrijven overgenomen is. Vrijwel iedereen op Curaçao heeft immers bij de Shell of bij de overheid gewerkt, is daar als het ware 'opgeleid'.

En daar zit Curaçao nu mee. Met werknemers die ongetwijfeld wel willen werken maar die door hun superieuren niet gemotiveerd worden om zich voor hun werk in te spannen. Saleh zei bij de opening van het seminar in januari onomwonden waar het op staat: "Efficiënt personeelsbeleid dient ook gericht te zijn op degenen die het beleid bepalen, dat wil zeggen, de leiders van de organisatie".

Een mening die gedeeld wordt door menig adviesbureau, zoals Interamo, dat adviseert op het gebied van personeelsbeleid. Directeur H.J. Dieperink is van mening dat ook en vooral de leiders van de organisatie 'aangepakt' dienen te worden. "Door goed leiding te geven is er veel meer uit de mensen te halen. Maar dan moet je wel vertrouwen in je personeel hebben. Vertrouwen dat elk personeelslid ook iets te bieden heeft. Maar ja, daarvoor is weer openheid nodig en de durf om elkaar te zeggen waar het op staat, en daaraan ontbreekt het nogal eens op Curaçao".

MORELE MOTIVATIE

Het zijn bijna letterlijk de woorden van Saleh. 'Morele motivatie' staat bij hem bovenaan, als het om goed personeelsbeleid gaat. En daarmee bedoelt hij openheid en eerlijkheid in een organisatie. Daarnaast rekent Saleh het beginsel van betrokkenheid tot 'morele motivatie'. "Aangegane verplichtingen dienen te worden nagekomen", meent hij. "Maar loyale medewerking kan alleen verwacht worden indien iedereen in een organisatie betrokken wordt bij de gang van zaken in die organisatie".

Maar daaraan schort het nu juist in veel organisaties, zegt Dieperink. Niet alleen op Curaçao, maar ook elders meent het leidinggevend personeel van een bedrijf vaak dat ze niet goed kunnen functioneren, als ze door hun superieuren niet overal bij betrokken worden. "Maar zij zelf betrekken hun ondergeschikten niet of nauwelijks bij zaken, waarover ze op grond van kennis en ervaring zinnige dingen kunnen zeggen. Op de een of andere manier denkt de leiding dat ze niet naar het lagere personeel hoeft te luisteren. 'Ik ben niet voor niets de baas geworden, dus hoef ik niet naar anderen te luisteren en hun ook niets te vertellen'. Heel raar is dat".

Vreemd is het inderdaad. En het heeft tot gevolg dat veel secretaresses op Curaçao niet weten wat hun baas doet en in zijn afwezigheid vaak machteloos klanten en relaties te woord moeten staan. Dat leidt weer tot irritaties, wat de verstandhouding met het bedrijf niet ten goede komt. En is dat niet juist het tegenovergestelde van wat elk bedrijf wil bereiken? Goede betrekkingen met klanten en relaties zouden immers voorop dienen te staan?

ZIEKTEVERZUIM

Een ander fenomeen dat het gevolg *kan* zijn van falend personeelsbeleid is hoog ziekteverzuim. Werkgevers denken al gauw dat de werknemers de boel belazeren en lekker thuisblijven. "Het komt vaak niet bij hen op dat er wel eens een verband zou kunnen bestaan tussen de kwaliteit van het leiding geven en het hoge verzuim. Er blijken ook enorme verschillen in ziekteverzuim te bestaan bij de diverse bedrijven", aldus Dieperink.

Openheid, loyaliteit, nakomen van verplichtingen; deze eigenschappen komen telkens weer ter sprake. Tijdens het symposium ter gelegenheid van de internationale dag van de vrouw 'Vrouw en Management' noemt ook de voorzitster van het RK schoolbestuur, Vigdis Jonckheer-Mensing, openhartigheid en openheid op de eerste plaats: "De doorsnee Curaçaoënaar heeft het moeilijk met het overbrengen van negatieve berichten, omdat hij meent dat dit de goede relatie met de ander schaadt". Maar het ontbreken van openheid zal volgens haar een manager alleen maar in zijn functioneren belemmeren.

Dieperink hamert er ook op. "Mensen moeten elkaar dingen kunnen zeggen, zonder dat dit als belediging wordt ervaren. We zullen minder voorzichtig tegenover elkaar moeten worden, zonder dat dat vervelende consequenties heeft".

GEFRUSTREERD

Openheid lijkt dus het sleutelwoord. Diezelfde openheid, vergroting van de communicatie- mogelijkheden via televisie, radio en kranten, heeft er al wel voor gezorgd, dat het op Curaçao begint door te dringen dat we wellicht verkeerd bezig zijn. Werknemers beginnen zich te realiseren dat het in andere landen anders toegaat. Dat zij daar wel gerespecteerd en geïnformeerd worden. Velen zijn al gefrustreerd naar Nederland vertrokken.

Ook de manager van Interamo merkt op dat er langzaam signalen van de bedrijven komen dat er iets moet gebeuren. Het adviesbureau wordt meer en meer door bedrijven benaderd om hen te helpen meer uit de organisatie te halen. "Maar het is nog beperkt. Weten dat het anders moet is wat anders dan er daadwerkelijk iets aan doen".

De belangstelling voor cursussen en seminars is goed. "Maar als slechts een enkeling uit het bedrijf deelneemt, zet dat geen zoden aan de dijk. Veranderingen in een bedrijf kunnen alleen plaatsvinden als een bedrijf als geheel deelneemt, met al zijn personeel, van hoog tot laag". De trend is dan ook om cursussen op maat voor een bedrijf te ontwerpen.

VAKBEWEGING

Zowel Saleh als Dieperink menen dat veranderingen in het personeelsbeleid niet alleen vanuit het bedrijf moeten komen. Ook voor de vakbeweging zien zij een rol weggelegd. Maar de vakbeweging beweert weer dat de bedrijven geen inmenging in hun beleid wensen. Ronald Sluis van de CADMU bij voorbeeld zegt dat al vaak geprobeerd is om met diverse bedrijven te komen tot de oprichting van een commissie personeelsbeleid. "Maar we krijgen telkens nul op het rekest. Zij vinden dat het personeelsbeleid een zaak van het bedrijf is en dat wij hooguit achteraf commentaar mogen leveren. Zij zien de vakbond als iets bedreigends, terwijl wij constructief willen meewerken".

Het staat voor Sluis als een paal boven water dat er te weinig aan scholing en opleiding in het bedrijf zelf wordt gedaan. "Het is een algemeen probleem, maar je zult het zien: op den duur krijgen we gelijk".

Wat de veranderingen wellicht ook tegenhoudt is het gebrek aan concurrentie. Zolang veel bedrijven op Curaçao een monopoliepositie innemen, zal de noodzaak tot ander management niet zo snel worden ingezien. De vestiging van een concurrerend (buitenlands) bedrijf met een open personeelsbeleid kan echter een bedreiging gaan vormen. Als het Curaçaose bedrijf dan pas, op grond van concurrentieoverwegingen, gaat veranderen, kon dat misschien wel eens te laat zijn.

ANDERE KOERS

Intussen vliegen de *consultants* af en aan. Allemaal komen ze uit Nederland of uit Amerika om raad en advies te geven. Maar heeft het zin? Verandert er daardoor iets bij de Curaçaose bedrijven? Het antwoord is 'ja, mits'. Want de adviezen dringen alleen door als een bedrijf ook echt inziet dat het een andere koers moet gaan varen. Een koers van informatie geven en willen luisteren naar de ideeën van de ondergeschikte. Pas als een bedrijf vertrouwen heeft in zijn werknemers kan het het schip die andere wending geven, waarmee het bedrijf als geheel in rustiger vaarwater komt.

Gedeputeerde Edward Mendes de Gouveia zei onlangs bij de uitreiking van diploma's: "Als het hart klopt, gaat de rest vanzelf". Daarmee bedoelde hij dat een werknemer 'hart voor de zaak' moet hebben. Maar een werknemer die niet geïnformeerd wordt, niet met respect tegemoet wordt getreden, zal nooit hart voor de zaak krijgen. En dus gaat de zaak niet vanzelf. Erger nog, er loopt van alles spaak. Dus zal er toch iets moeten veranderen. Anders zitten we nog met de borrelpraat over de 'luie Curaçaoënaar' opgescheept. Alsof er geen leukere onderwerpen zijn.

Foto Ken Wong

EWALD ONG A KWIE

Ban Kas Bèk-project komt niet van de grond

Antilliaanse remigrant niet welkom op Curaçao

"Terug naar huis", dat is de wens van vele in Nederland wonende en werkende Antillianen. Terug naar hun eigen cultuur, naar hun familie, naar het warme klimaat; weg uit het vaak letterlijk en figuurlijk koude Nederland. Dat lijkt geen enkel probleem. Curaçao heeft immers behoefte aan geschoolde mensen met ervaring? De advertenties in de kranten schreeuwen vaak om ervaren krachten, die het liefst zowel het Papiamentu als het Nederlands dienen te beheersen.

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

> In een reactie op Ong-A-Kwie's verhaal over de dienst Arbeidszorg, benadrukt het hoofd van de dienst, A.M. Nicasia, dat zijn dienst zelf geen vacatures heeft. "Wij publiceren alleen maar lijsten met functies, waarvoor een werkvergunning is aangevraagd. Als er lokaal niemand beschikbaar is, kunnen wij die werkvergunning toekennen".
>
> Nicasia stelt voor dat Ong-A-Kwie zelf naar de betreffende bedrijven stapt om met hen over de vervulling van hun vacatures te praten.

Toen Ewald Ong-A-Kwie, directeur van Catapult Project Development Inc., tijdens zijn verblijf in Nederland (oktober 1991) deze geluiden dan ook her en der opving, rijpte bij hem het plan om een soort bemiddelingsbureau te beginnen. Als er op Curaçao namen en adressen en andere gegevens bekend zijn van Antillianen die willen repatriëren, dan zou hij bij de Curaçaose bedrijven voor deze mensen kunnen bemiddelen. Zij zouden dan met de zekerheid van werk kunnen terugkeren naar Curaçao; de bedrijven zouden er een goed opgeleide kracht erbij hebben, bekend met de Antilliaanse taal en cultuur.

Toen hij in Nederland ook nog in contact kwam met Ben Komproe, eigenaar van een wervingsbureau in Amsterdam, leek de cirkel rond. Komproe bevestigde Ong-A-Kwie's analyse van de situatie: ook hij had regelmatig de wens tot repatriëring bij zijn landgenoten beluisterd.

BAN KAS BEK

Aangezien Komproe toch al een partner op Curaçao zocht, was de zaak gauw beklonken. In december van het vorig jaar werden op Curaçao de benodigde papieren getekend en het bemiddelingsbureau *Ban kas bèk* (laten we terug naar huis gaan) was een feit. In de maand daarop ging het project met het verschijnen van de eerste advertenties in de Curaçaose kranten officieel van start.

De opzet van *Ban kas bèk* is eenvoudig: Komproe selecteert in Nederland Antillianen die graag willen repatriëren. De gegevens komen in een databank en Ong-A-Kwie zoekt op Curaçao op basis daarvan naar passend werk. Hij doet dat onder andere door het plaatsen van advertenties. Daarin worden allerlei soorten disciplines aangeboden, van hoog tot laag. De functies lopen van lasser tot bedrijfseconoom, van timmerman tot *public relations officer*. Veelal gaat het om mensen met jarenlange, soms zelfs internationale ervaring. Antillianen die graag hier willen komen werken, maar die het niet aandurven om hun baan in Nederland op te zeggen, voordat zij van een nieuwe baan verzekerd zijn. Of om Antillianen die werkloos zijn en niet zomaar hun schepen achter zich willen verbranden.

De respons op de advertentie was echter buitengewoon teleurstellend. Een enkel bedrijf reageerde; vroeg om meer informatie over een van de aangeboden disciplines. Als het *curriculum vitae* van de betreffende kandidaat echter eenmaal was opgestuurd, hoorden ze er bij *Ban kas bèk* nooit meer iets van. Waar bleef nu die roep om gekwalificeerd personeel?

GEZAGHEBBER

Ook het eilandgebied Curaçao werd bij de repatriërings- initiatieven betrokken. Er vonden gesprekken plaats met de gezaghebber die positief leek te reageren. Leek, de gezaghebber vroeg immers nog om een lijst van de aangeboden functies. Maar toen die eenmaal was verstuurd, was daarmee voor de gezaghebber de kous kennelijk af. Hij liet nooit meer iets horen.

Hetzelfde verhaal bij de directeur van de dienst Arbeidszorg, A.M. Nicasia. "We hebben met hem gepraat, hij heeft naar ons geluisterd, maar daar blijft het bij".

Ban kas bèk gooide het bijltje er echter niet bij neer. Er werd niet lijdzaam afgewacht tot Mozes naar de berg kwam. De berg moest dan maar naar Mozes komen. Ong-A-Kwie reageert zelf steeds weer op advertenties, waarin sollicitanten worden opgeroepen voor functies die in zijn databank voorkomen. Bedrijven krijgen faxen toegestuurd, waarin *Ban kas bèk* zijn bemiddelende diensten aanbiedt. Maar ook hier hetzelfde liedje: weinig of geen reactie.

"Veel van die advertenties die je in de kranten ziet zijn waarschijnlijk gewoon nep. Er is vermoedelijk al een buitenlander aangenomen en de advertentie wordt alleen maar geplaatst om te laten zien dat ze echt geprobeerd hebben om een Antilliaan te krijgen".

"In feite krijgen wij dezelfde reactie als de argeloze Antillianen, die menen een vakantie op het eiland met een sollicitatie te kunnen combineren", vertelt Ong-A-Kwie."Ze komen hier naar toe om zich van de arbeidsmogelijkheden op de hoogte te stellen. Maar slechts weinigen slagen erin om ook daadwerkelijk een baan te vinden. Zeker, er worden contacten gelegd, maar vaak hoort de ambitieuze sollicitant na terugkomst in Nederland nooit meer iets. Net zoals wij niets meer horen".

ILLEGAAL

"Natuurlijk moeten de bedrijven hier voor onze bemiddeling betalen. En natuurlijk verwachten we dat zij de overtocht van de werknemer met gezin en huisraad betalen. Maar dat doen zij voor een Nederlander ook. En toch prefereren zij die Nederlander. Want die zie je hier overal, heus niet alleen in de hogere functies, maar ook als lasser, metselaar en noem maar op". Ong-A-Kwie vermoedt dat een groot deel van hen hier illegaal werkt. "Die komen op vakantie en regelen dan een baantje".

Ong-A-Kwie wil niet zo ver gaan, dat hij vindt dat Nederlanders - of buitenlanders - die al op het eiland wonen hier niet zouden mogen werken. "Die regeling dat partners van op Curaçao werkende niet-Antillianen een werkverbod krijgen is natuurlijk absurd. Gebaseerd op normen uit het jaar nul". Pas als er werknemers uit Nederland gehaald worden, dienen de daar wonende Antillianen de voorkeur te hebben, meent de initiatiefnemer van *Ban kas bèk*. "De overheid moet gewoon bepaalde regels en normen stellen. Wie arbeidskrachten uit het buitenland wil halen, moet eerst kijken of er gekwalificeerde Antillianen beschikbaar zijn".

De voordelen van een Antilliaan zijn legio, denkt hij. "Ze zijn vaak hier geboren en getogen, spreken de taal, kennen de cultuur en zullen dus minder aanpassingsproblemen hebben. Maar ze moeten natuurlijk wel dezelfde honorering krijgen. Want dat is vaak de bottleneck op Curaçao". Van verschillende kanten hoort Ong-A-Kwie geluiden, als zouden Antillianen voor hetzelfde werk minder betaald krijgen dan buitenlanders.

OPSTAND

Een situatie die naar zijn mening om problemen vraagt. Hij refereert daarmee aan de gebeurtenissen van 18 juli 1922 en van 30 mei 1969: "In beide gevallen ging het in feite om 'gelijke betaling bij gelijksoortig werk'. In 1922 verdiende de Venezolaan meer dan de Curaçaoënaar; in 1969 was het de werknemer in vaste dienst die meer verdiende dan de werknemer bij onderaannemer Wescar. En in beide gevallen ging het alleen nog maar om de zogenaamde *blue collars*, nu zijn ook de *white collars* erbij betrokken. Dat maakt het alleen nog maar erger. Ik wil echt de boel niet opruien, maar we moeten oppassen dat we niet eenzelfde situatie creëren, waarin de Antilliaan door gebrek aan respect en erkenning in opstand komt".

Door de geringe respons is *Ban kas bèk* het punt van ophouden nu dicht genaderd. "Vooral het Nederlandse bedrijfsleven prefereert kennelijk Nederlandse werknemers. Kijk maar naar de bouw, daar zie je de Nederlanders aan het werk. Tegen die mentaliteit kunnen wij natuurlijk niet op. Als de zaken zo liggen, moeten we maar stoppen met het aanbieden van onze diensten, daar wordt kennelijk geen prijs op gesteld, ondanks alle mooie woorden", aldus een wat ontgoochelde Ong-A-Kwie.

„Dia di Obrero"
Nos mihó deseonan
ta bai pa
tur trahadó

SENTRO DI REKREASHON SUFFISANT
SUFFISANTDORP – CURACAO, N.A.

Wij wensen alle werknemers
op Curaçao Veel Geluk
op deze bijzondere dag

Rooij Catootje Estate N.V.

1er di mei
"Dia Internashonal di Trabou"
OBRERONAN
MASHA PABIEN!
DORSA N.V.
CAS CORAWEG 60 - TEL.: 375414

Masha Pabien
met
Arbeidsdag
Laten wij deze welverdiende dag gebruiken om ons te ontspannen, en daarna in te spannen om te werken voor een betere toekomst.

contractors
koningen

LABOR DAY
Prettige en Geslaagde Arbeidsdag

GIRO KORSOU

Op deze belangrijke dag
gaan onze beste wensen uit
naar de Curaçaose gemeenschap
en in het bijzonder naar onze
werknemers en hun gezinnen.

Breedestraat 40 (P) - Tel.: 616688

Prettige en Geslaagde
Arbeidsdag

Namens **Botica Plaza**
Botica Banda Abao
Montagne Abao
en **Wilhelmina Store**

---

1 Mei
„ Dia di Obrero "
Nos mihó deseonan
ta bai pa
tur trahadó.

TOURISM DEVELOPMENT

Veilige en Zorgeloze
Arbeidsdag voor
de hele gemeenschap

FATUM
De Nederlanden van 1845

Nationale-Nederlanden

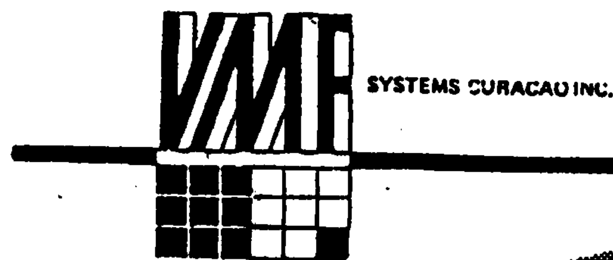
1 mei
„Dag van de Arbeid"
Alle werknemers een
„Prettige Arbeidsdag"
toegewenst.

NEW INDIA
ASSURANCE

Voor u allen en in het
bijzonder onze werknemers:
Dank voor uw inzet en werk

Prettige Arbeidsdag

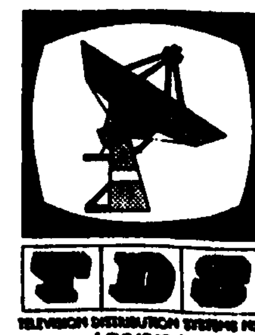

Masha Pabien riba
DIA INTERNASHONAL
DI TRABOU

J.A.J. SPROCK N.V.

Aan alle arbeiders
en hun gezinnen
wensen wij een

Prettige Arbeidsdag

---

1 mei
„Dag van de Arbeid"
Masha Pabien

Curaçao Port Services Inc. N.V.

STEVEDORES WHARFINGERS CARGO SUPERINTENDENTS
MANAGING DIRECTOR CURACAO HARBOUR CORPORATION

---

1 Mei Arbeidsdag

Wij wensen onze werknemers en alle andere werknemers op Curaçao veel geluk op deze grote dag!

W.G. TRAPENBERG
Service Aircondition
Seru Loraweg 105 -
Tel. 615811 - 612433

Wij wensen al onze werknemers en
hun gezinnen, alsmede alle
werknemers van Curaçao,

*een **Prettige Arbeidsdag** toe*

Welcome Shop

Wij wensen U allen en in
het bijzonder onze werk-
nemers en gezinnen

Geslaagde
viering van
Arbeidsdag

KLK KOLIMKOR N.V.
General Contractors

...slordig met mensen omspringen...

Prof. Van Gerwen over christelijk sociale leer en ethiek:

Oog hebben voor kwalijke kanten economische groei

TILBURG - Economen unnen van de christelijke sociale leer leren dat ij de kosten van economische activiteiten voor tere generaties niet ogen verwaarlozen. Ook die leer een oproep aan e economen oog te ebben voor de kwalijke anten van economische roei voor bijvoorbeeld et milieu.

it zei de Vlaamse Jezuiet n hoogleraar sociale ethiek . J. van Gerwen tijdens en symposium over de ciale leer van de RK kerk Tilburg. Het symposium as georganiseerd door de atholieke raad voor kerk samenleving in samenerking met een reeks van atholieke maatschappelijke ganisaties en de orde der zuieten. De katholieke ciale leer stelt het algeeen welzijn voorop, zo zei n Gerwen, docent aan de leiding van de Jezuieten Antwerpen. Op dit punt as hij overigens niet nder hoop. Ondanks de ote aandacht voor de individuele behoeftenvoorziening orden mensen zich er meer n bewust dat de bescherng van het leven, bijvoorbeeld tegen de milieuverontreiniging financiele offers aagt.

UTOPISCH

et christelijk spreken is lgens Van Gerwen altijd utopisch: Het roept de mensen op tot de bovenmenselijke krachtsinspanning om een samenleving te scheppen waarin voor ieder mens gerechtigheid heerst. Maar een samenleving kan niet zonder zo'n utopie. Wordt ze uitgeschakeld, dan verdwijnt de beschaving, zei Van Gerwen.

Hij wees op enkele manco's in het kerkelijk spreken over economie. De aandacht gaat vooral uit naar de (her)verdeling van de goederen en diensten. Het productieproces krijgt veel minder aandacht, vermoedelijk omdat de kerk haar denken graag aanknoopt bij de ervaringen van mensen die in de verdrukking zitten. Ook de aandacht voor machtstructuren en de manier waarop macht functioneert, is volgens Van Gerwen te gering.

ALLE GELEDINGEN

Ook bisschop Ernst van Breda meent dat de sociale leer van de RK kerk een reactie op ontwikkelingen in de samenleving is. Alle geledingen in de kerk hebben aan de ontwikkeling van deze leer bijgedragen. De sociale ethiek is tot stand gekomen door het lijden van de slachtoffers, het opstaan van armen die solidair werden met elkaar, de zorg van pastores, de arbeid van theologen en beoefenaren van menswetenschappen, de inzet van volksleiders, de inzichten vanuit organisaties en het spreken van pausen en bisschoppen, aldus Ernst. De sociale ethiek probeerde een weg aan te geven hoe mensen van vlees en bloed met het Evangelie moeten omgaan in een samenleving waarin het zwaard nog niet tot een ploegschaar is omgesmeed.

De sociale leer neemt de eerbiediging van mens als uitgangspunt voor de beoordeling van de maatschappelijk werkelijkheid. De erkenning van het mens-zijn van de mens is criterium voor het handelen. Voor de kerk is dit essentieel, omdat het christelijk geloof zich concentreert op humaniteit. Dit is volgens Ernst het wezenlijke verschil met het humanisme waarin de mens de maat is van alle dingen. Humaniteit en God kennen zijn in het christelijk geloof aan elkaar gekoppeld, hield Ernst de ruim honderd deelnemers aan het symposium voor.

Bezinning op sociale problematiek in Vaticaan en Nederland:

Kritiek op uitwassen bij onbeteugeld kapitalisme

VATICAANSTAD - Paus Johannes Paulus II heeft tegen de gevaren van een "onbeteugeld kapitalisme" gewaarschuwd. Daarin hebben macht en winst een hogere prioriteit dan andere waarden. Dergelijke kritiek maar dan wel voorzichtig geformuleerd werd ook geuit bij gelegenheid van het sociaal-christelijk congres dat in Nederland werd gehouden. Daarbij ging de aandacht ook onder meer uit naar de Derde wereld. Bij gelegenheid van de herdenking van de Dag van de Arbeid wordt in deze aflevering van Kerk en wereld aandacht besteed aan deze sociale problematiek.

De paus zette zijn gedachten uiteen in het Vaticaan tot de deelnemers van het tweedaagse congres over kapitalisme en ethiek na 1991. Daarbij veroordeelde hij de gevaarlijke en soms misleidende illusie dat er een materialistische en in principe atheistische oplossing voor de sociale problemen zou zijn. Verder sprak de paus de hoop uit dat de ruim veertig deelnemers meer waardering voor de Rooms-katholieke sociale leer zouden krijgen. Aanleiding voor het congres was de encycliek 'Centesimus annus', waarmee de paus vorig jaar op de ineenstorting van het communisme reageerde. Aan deze encycliek is in deze rubriek toen uitvoerige aandacht besteed.

ZWAKKER

Het doel van een christelijke sociale ethiek is "een systeem waarin concurrentie en solidariteit niet met elkaar in strijd zijn", zo zei kardinaal Roger Etchegaray in zijn openingswoord. De president van de pauselijke commissie voor Gerechtigheid en vrede (Justitia et pax) verdedigde de theorie dat het kapitalisme door zijn zege over het communisme niet sterker, maar juist zwakker is geworden. Meer dan ooit moet het kapitalisme ethisch gefundeerd worden. Ook de vroegere voorzitter van het Europees parlement, mevrouw Simone Veil, wees op de gevaren van het kapitalisme. "Het gaat niet om economische vrijheid, maar om het dagelijks brood voor allen."

Het christelijk-sociaal congres dat in Nederland werd gehouden in verband met het eeuwfeest van de eerste sociale encycliek in de Rooms katholieke kerk uitte ook voorzichtige kritiek op de uitwassen van het kapitalisme. De gevolgen van het Westers economisch systeem voor de Derde wereld, voor het milieu, voor de verdeling van de arbeid en voor de sociale zekerheid kwamen in Utrecht allen aan bod in het betoog waarin mevrouw M. Gardeniers-Berendsent als voorzitter van het congres de resultaten bekend maakte.

GOD VAN MEER

De 'God van meer' zal moeten buigen voor de oproep van de Heer, zei CNV-voorzitter H. Hofstede in de reactie op de resultaten vanuit ("en niet namens") het bedrijfsleven. "Niet alleen aan de zwakken in eigen land moet recht worden gedaan, maar ook en vooral aan de slachtoffers van onze wellustige welvaartsmaatschappij in de Derde wereld."

Zowel mevrouw Gardeniers als andere deelnemers spraken van een "proces" tijdens het congres. "Er is werkelijk iets bijzonders met ons gebeurd." Dit beraad over belangrijke maatschappelijk vraagstukken was volgens H. Noordegraaf, die namens de kerken op de resultaten reageerde, een uniek gebeuren. Maar de nieuwe verantwoordelijkheid, waarover veel was gesproken, moet volgens hem wel door het begrip gerechtigheid worden gekleurd. "Als de markt, met zijn overwaardering van productie en consumptie, het kompas wordt, dan ontspoort de samenleving."

GRENZEN

Onze samenleving wordt gekenmerkt door het verleggen van grenzen. Veel moeilijker, maar minstens zo noodzakelijk is het stellen van grenzen. Voor degenen die van een minimum moeten rondkomen, is er volgens Noordegraaf nog steeds geen perspectief. "De scheidslijnen in de samenleving verharden zich." Het congres was volgens hem zeer waardevol, maar ook niet meer dan een eerste stap.

"De mensen waren op het congres uit het zicht," zei de zwarte theologe mevrouw Doreen Hazel, die namens de Nederlandse hervormde kerk aanwezig was. Ook de jongeren was dit opgevallen. "We misten best veel van de mensen om wie het gaat," aldus Youth for Christ-staflid Bert de Velde Harsenhorst, die namens de jongeren reageerde. "Werkenden en werklozen, mensen uit minderheden, bewoners van de Derde wereld, de kleine luiden van nu."

De werklozen lieten zich even zien tijdens de inleiding van premier Lubbers, toen twee van hen hem een spandoek voorhielden: 'Ik was ziek in de WAO en je verklaarde me voor simulant. Ik was werkloos en je verklaarde me lui en werkschuw.' Tevoren had koningin Beatrix bij het betreden van de Jacobikerk de demonstratie van werklozenorganisaties kunnen zien, die pleitten voor handhaving van de koppeling tussen lonen en uitkering en voor verhoging van de uitkeringen om de achterstand in te halen.

ONTWRICHTEND

Op de "haast ontwrichtende" vraag over de arbeidsongeschiktheid, die Lubbers zichzelf stelde, zei hij dat er "slordig met mensen wordt omgesprongen. Het kan niet zijn dat zo velen en vaak nog zo jong blijvend buiten het arbeidsproces staan. Het kan niet zo zijn dat zij door wijzigingen in het stelsel in de kou komen te staan."

Als remedie noemde hij "een nieuwe manier van verantwoordelijkheid", zonder dat duidelijk werd wat dit in concreto zou inhouden. "Daar koop je toch niets voor," zei mevrouw Ank van der Vliet van DISK Amsterdam. Lubbers schetste zowat alle wereldproblemen: De bijdrage van de rijke landen aan de ontwikkeling in Oost-Europa en de Derde wereld, het milieuvraagstuk, de internationale wapenhandel, het vluchtelingen- en migrantenvraagstuk. Daarbij pleitte hij ervoor dat ook in andere culturen de verantwoordelijkheid van de burger en de samenleving gestalte krijgt. "We moeten stelling nemen tegen gesloten culturen." Maar geen enkele godsdienst of levensovertuiging heeft het alleenrecht wat betreft de ontplooiing van de menselijke verantwoordelijkheid. Daarom is een dialoog met andere culturen dringend noodzakelijk.

CULTUUR

Zo'n oproep voor dialoog klinkt heel tolerant, aldus Doreen Hazel, maar het is nog te veel gedacht vanuit de gevestigde orde. "De mensen hier beseffen nog te weinig dat het Europa van 1991 niet meer het Europa van 1891 is." Door de komst van de buitenlanders is er nu een multiculturele samenleving, waardoor er andere normen en waarden bij zijn gekomen.

De Nederlander denkt dat zijn cultuur beter en ontwikkelder is, zo zei mevrouw Y.I. Thumer, die namens de minderheden reageerde. Verder denkt de Nederlander dat iemand zijn oorspronkelijke cultuur kan vergeten. "Ik ben zestien jaar geleden vanuit Turkije naar Nederland gekomen, maar ik ben mijn culturele bagage gelukkig nooit kwijt geraakt." Oproepen om de eigen culturele identiteit af te zweren, noemde zij beangstigend.

Verwijzend naar de steeds zwakker wordende rechtspositie van minderheden, de weigering hun het kiesrecht te verstrekken en de hoge werkloosheid pleitte zij voor integratie. "De samenleving zou andere signalen moeten afgeven. Niet van: Jij hoort er niet bij, maar: Jij bent niet minder dan wij." Terwijl sommigen met geweld en terreur proberen om blanke Nederlanders en Nederlanders van buitenlandse afkomst uit elkaar te drijven, kan alleen een gezamenlijk optreden de participatie van de minderheden bevorderen en de marginalisering doen verminderen.

..bewust van financiele offers voor milieubehoud...

Keerpunt sociale kwestie

...De jaren negentig zijn een keerpunt in de sociale kwestie. De mensen hebben zich vele rechten verworven, waardoor vele situaties van onrecht uit de weg zijn geruimd, maar ze worden zich er nu van bewust dat zij medeverantwoordelijk zijn voor allerlei kwalijke ontwikkelingen in eigen land en daarbuiten, zoals de milieuvervuiling en de rechteloosheid van mensen buiten Nederland.

Er is sprake van 'substantiele verantwoordelijkheid': De verantwoordelijkheid die voortvloeit uit de doelen van het sociaal en economisch handelen en de gevolgen daarvan. Onvoldoende bewustzijn van deze verantwoordelijkheid is de diepere oorzaak van allerlei sociale wantoestanden en problemen.

"Het schip van ons sociaal-economisch bestel ligt op een foute koers, ingegeven door materialisme, kortzichtigheid, gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel en liefdeloosheid". Een koerswijziging is daarom dringend gewenst. Zo stond in het basisdocument van het christelijk-sociaal congres dat in Nederland werd gehouden....

Prof. Woldring: Sociale vernieuwing veronderstelt culturele renovatie

LEUSDEN - Wil een sociale vernieuwing kans van slagen hebben dan is een culturele vernieuwing modig, die neerkomt op een nieuw leven inblazen van normbesef en op een verandering van mentaliteit."Dit schrijft dr. H.E.S. Woldring, hoogleraar politieke filosofie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, in Konvooi, werkschrift voor kerk en samenleving.

Met 'culturele vernieuwing' bedoelt Woldring dat mensen zich aangesproken voelen. "Doen we persoonlijk iets aan het bestrijden van maatschappelijke achterstelling van bepaalde bevolkingsgroepen, aan het openstaan voor minderheidsgroepen en eenzamen?" Kerken kunnen volgens Woldring een belangrijke rol spelen in een opleving van het normbesef. Hij had daarom graag gezien dat "de overheid voor de bezinning op de materiele voorwaarden van sociale vernieuwing een officieel verzoek tot de kerken" zou hebben gericht. "Is het waar", vraagt Woldring zich af, "dat de beoogde sociale vernieuwing nog niet goed van de grond komt, omdat veel mensen er mentaal nog niet aan toe zijn de verantwoordelijkheid ervoor zelf te dragen?"

Hij heeft zijn hoop gevestigd op het 'maatschappelijk middenveld'. Daarmee doelt hij op instellingen, organisaties en groepen die zich tussen de staat en de individuele burgers bevinden.

DAG VAN DE ARBEID

PRETTIGE ARBEIDSDAG